

ТАБЛИЦЕ

РАЗНОВРСНИХ ПРИМЕРА СРОДСТВА

од

ЕПИСКОПА ЖИЧКОГ

Никанора Рузичића

У Београду

ШТАМПАНО У КРАЉЕВСКО-СРПСКОЈ ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ

1886

Цена 2 динара.

ТАБЛИЦЕ

РАЗНОВРСНИХ ПРИМЕРА СРОДСТВА

*Знамен. Николић
Др. М. Димитрић*

од

ЕПИСКОПА ЖИЧКОГ

Никанора Ружичића

У Београду

ШТАМПАНО У КРАЉЕВСКО-СРПСКОЈ ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ

1886

ПРЕДГОВОР

Још док сам био парох свилеувски у округу шабачком, видео сам, како се неколико свештеника мучи да разреше један пример сродства, и како је неколико разних решења стављено од нас по једном истом питању, сваки држећи да је он најправилније решио, а међу тим доцније сам се уверио да није ни један правилно схватио и појмио. — С тога сам, добивши прилику да се боље у томе упознам, ставио себи у задаћу, да што боље проучим начине (и облике цртежа примера) проналажења и израчунавања степени разноврснога сродства, те да на тај начин и себи и другоме у томе помогнем

Радећи на тој мисли и имајући пред очима радове по том питању поштованог старине Игњата Васића проте Лозничког, врсног радника на пољу срп. књижевности арх. Ник. Дучића и велеуваженога Митрополита Михаила, ја сам још 1879. г. издао „Номоканон о браку“ са новом теоријом о проналажењу и бележењу степена сродства, и ова је теорија добила од надлежних и компетентних лепога одзива. По тој новој теорији, ја сам као професор канон. права одпочео предавати у Богословији, и постигао сам са ученицима велики

успех. Међу тим на пракци и при предавању она-
зили су се неки недостатци, које је потребно било
попунити, и ја се реших тај недостатак попунити и
што је још тавно објаснити, што и чиним са овом
књигом: *Таблице сродства*, непретендирајући ни сада,
да ћу потпуно задовољити потребу и читаоце.

4 Маја 1886 год.
у Београду.

САДРЖИНА

1. Предговор	I
	СТРАНА
2. I. Претходна спрема и нужно знање у односу вр- шења тајне браак	1
3. II. О сродству у опште	17
4. III Називи рођачких и својачких имена	23
5. IV. О начину истраживања сродства и обаницима зна- кова за цртање примера сродства	26

A. примери крвнога сродства.

6. I. У правој — усходећој и нисходећој линији	40
7. II. Примери у побочним линијама	53

B. примери за пријатељско сродство

8. I. За двородно сродство	63
9. II. За трородно сродство	104
10. За четворородно, истородно сродство	134

B. примери за духовно сродство

11. I За сродство по крштењу	140
12. II За сродство усиноваењу	158

Додатак први

13. О сродству за правнике	166
--------------------------------------	-----

Додатак други

14. Таблице Zhishman-a	171
15. Прилог к првој табlici на крају.	

ИСПРАВЉЕ¹

На страни 12 под бр. 16 у врсти другој место ту треба то
« « « « « 17 « « четвртој м. заључе « закључе
« « 23 « « « « трећој м. у и јак « ујак
« « 30 у врсти 11 оздо м. Живка « Живку
« « 33 « « 7 оздо м. и косих « и 1 коса
« « 49 у 1 и 2 примеру погрешно су обележени према теорији моји потомци са вед. писменима, али не смета ништа. Таквих погрешака има више, али оне ни уколико не ремеће значај ни смисао.

На страни 54 у примеру под а м. 3 треба 2 *синовац*
« « 64 у врсти 8 оздо м. *цароховни* , *царохијани*
« « 91 у тач. Ж у врсти 1 м. *працук* « *уцук*
« « 112 у примеру првом тач. А треба свезати М и Н са перпедикул. линијом.

На страни 126 у примеру под Ж м. стриц, ујак и тетка треба: брат и сестра.

На страни 155 у примеру под д место према браћи и сестрама треба: према браћи и сестрама мога кумчета.

Књигу ову посвећујем сени мојих родитеља:
Глиши и Јелени, и мојој жени **Анђелији** и деци
мојој, које је неумитна судбина пре времена
отргла из наручја мојих, младенцима: **Љубомиру**
Миленији и Спасенији, за вечну успомену њихову.

Н. Ружичић.

¹ Само крупније погрешке исправљамо; а граматичке и штампарске остављамо, молећи читаоце да они сами исправе при читању.

I.

ПРЕТХОДНА СПРЕМА

И

НУЖНО ЗНАЊЕ У ОДНОСУ ВРШЕЊА ТАЈНЕ БРАКА.¹

Како је тајна брака — по речима Апостола — „велика тајна“,² и како брак служи за „видљиву слику тајанствене везе Исуса Христа са црквом и с душом свакога појединог верујућег у Христа, која (веза) се никако — по речима св. писма — не раскида“,³ као и то, како је брак „основ породичног и друштвеног живота и њиховог благостања, части и морала, — као и извор државнога бића и сјајна узданица свеколикога народа на свету, без кога нити би могло бити народа нити цркве ни праве државе: то је и осветљавање тајне брака и закључавање те брачне везе између два лица разнога пола, обусловљено многим правилима и обредима црквеним, каквим ни једна тајна, од седам Хри-

¹ О појму тајне брака, његовом пореклу, важности, цели и позиву, као и о неопходности благослова цркве за хришћански брак, види нашу расправу: «Номоканон о браку.»

² Еф. V, 32.

³ Осј. II, 19; Апок. XIX, 7; Мат. XIX, 6; Кор. XI, 2; Еф. V, 31—32.

стових тајана, није оптерећена. Све се тајне Новог завета врше са мање бојазни, да се не преступи које правило, и са мање претходне спреме за вршење исте, него тајна брака. За ову тајну, пре него што се отпочне над извеснима брачницима вршити, нужно је много што шта претходно спремити, и сметње — ако би каквих било — отклонити. Тако н. пр. за тајну крштења, миропомазања, исповести, причешћа или елеосвећења свештеник врло мало има да претходно сазна о ономе, над којим хоће да на коју од тих тајана изврши. Међу тим да би могао над брачницима извршити тајну брака, мора претходно да добро зна: *сва правила и законе како црквенске тако и грађанске, који се односе на закључавање тајне брака.* Јер, по што је брак и за цркву и за државу признат, као веома важан и користан акат, то су и црква и држава, зарад темељнијег утврђења истога, доносили разне законе и правила, тражећи од вршиоца тајана, да се строго истих придржавају при закључавању брака. И шта више, ни црква ни држава нису признавали оне бракове, код којих при закључавању, нису испуњени сви закони и правила односећа се на то. — У след оваког строгог истраживања цркве и државе, од преке је потребе за свакога свештеника, да добро зна све, што се односи на закључавање брака, јер су они на првом месту — у случају неправилног закључења брака — одговорни. Међу тим, није згорег да и сваки хришћанин зна та правила и законе, како не би доцније морао триети велику штету и срамоту, па често и казну физичну и моралну, у след случајно неправилног закључења тајне брака.

С тога, да би се све то отклонило, нужно је претходно знати ова правила:

1., Брак може закључити свештеник само између два лица разнога спола — мушкога и женскога.¹

2., Брак се може закључити само по узајамној жељи и сагласу жениха и невесте и њихових родитеља — односно татора и старатељског судије.²

3., Брак се може над једном личношћу према Крмчији три пут, а према списхођењу српске цркве и четири пута повторити — разуме се после смрти једнога брачника или законога развода брака.³ — Четврти брак дозвољава епископ надлежни.

4., Брак треба закључавати у цркви и пред сведоцима, којих треба да је најмање два — три.

5., Пре закључења брака, треба свршити над жеником и невестом брачни испит, а за тим треба учинити „трократно“ оглашење. Испит врши свештеник невестин, о чему писмено извештава свештеника жениковог а оглашење чине оба свештеника сваки у својој цркви.⁴ Испит се може извршити само над оним лицима, која имају право на брак — јер канон вели: „која год лица не могу према закону бити венчана, та не могу законом ни испитана бити.“⁵ Форма испита мора се тачно испунити, т. ј. мора бити међусобни саглас женика и не-

¹ Бит. II, 22, 24; Мат. XIX, 4—6. I, Кор. VII, 2. Еф. V, 23 и грађ. зак. §. 60.

² Васил. В. пр. 22, 40 и 42. Ручна св. књ. стр. 106 и 139. Грађ. зак. §. 69. и т. д. и читај мој «Номоканон о браку» стр. 22—26.

³ I Кор. VII, 8, 9 и 39; Рим. VII, 3. и Руч. св. к. СМ 45. стр. 188.

⁴ Види опширно о свему овоме у мојој књ. «Ном. о браку.»

⁵ Руч. св. к. стр. 147.

весте, који су дужни свештенику пред присутним сведоцима јавно свако за себе речима изјавити и са даром заручнику — односно заручници утврдити, као и одобрење њихових родитеља — односно стараоца. — Црквени обред при брачном испиту такође треба извршити. Он се састоји пре свега у стајању жениха с десне, а девојке с леве стране пред свештеником — стојећа под епитрахилом. За тим у лепој и језгровитој беседи свештеника, којом је он дужан објаснити младенцима значај и важност хришћанског брака, у који они намеравају да ступе. Даље: у испитивању младенаца: да ли се они желе узети из своје сопствене жеље и побуде, или их је на то ко приморао; или да се нису раније другој којој личности заверили, да ће се узети, па сад у след околности и домаћих прилика мењају своју прву жељу и намеру, и, најзад, кад они слободним исказом засведоче, да они желе ступити у брак по својој слободној вољи и тежњи срца свога, следује благослов свештеника; а све то утврђује се писменим актом по коме се младенци имају огласити у цркви три пута пре венчања.

6., Свештеник може брак закључити, ако је претходно брачни испит свршен и три пута оглас у цркви учињен, или је оглас замењен архијерејским благословом, да се младенци и без трикратнога огласа могу венчати.⁴ Законик грађански о огласу каже:

¹ Грађ. зак. §. 90 и крив. зак. §. 141. Овде ћемо приметити, да архијереј даје свој благослов само по нужди и на предлог надлежнога свештеника, који је и одговоран, ако се доцније покаже каква неправилност, а не архијереј, који је благослов дао. С тога, свештеници нека добро пазе, кад предлажу своје архијереју, да може овај или онај оглас разрешити.

„Пре венчања дужан је свештеник парохијални момка и девојку, начином од духовног началства прописаним, у три једно за другим следујућа празнична дана¹ у цркви огласити, или навестити, т. ј. јавити хришћанима поименце, који се момак женити и коју невесту за сугругу узети намерава, ако не би исти заручници од свога архијереја од огласа опроштени били.“²

7., Свештеник може брак закључити само између оних лица која имају право на то. Према томе, свештеник треба да зна, да према канонима, немају право на брак. ови:

а.) Монаси и монахиње;³

б.) Удови свештеници, ђакони и инођакони;⁴

в.) Муж, који има живу жену или још по закону неразведену; а тако исто и жена, која има мужа, или се још није са мужем развела;⁵

г.) Момак, који није навршио пуних 17 година, и девојка која нема пуних 15 година;⁶

— Код овог законског наређења постоји снисхођење архијерејског сабора, које по нужди дозвољава момку, кад има 16¹/₂ година, а невести 14¹/₂ година. И у једном и у другом случају треба тражити нарочиту дозволу за то од надлежнога архијереја.⁷

¹ У празничне дане долази и заветни дан села.

² Грађ. зак. §. 83.

³ Вас. В. пр. 18. и 19. Васељ. Саб. IV, пр. 16.

⁴ Аникр. 10. и 19; IV Вас. Саб. 7 и 16; Васил. В. пр. 12, 19 и 60; Трул. Саб. 6. прав.

⁵ Грађ. зак. §. 69. т. а и §. 71. и крив. зак. §. 135.

⁶ Грађ. зак. 69. т. б и §. 72. крив. зак. §. 136.

⁷ Ручна свешт. књ. стр. 103 и 172.

д.) Лица, која су неспособна за брачне дужности;¹

е.) Луди, бесомучни и велики богаљи;²

ж.) Не може се брак закључити између оних лица, која су отмицом натерани, или заплашени, или страхом нагнани на брачну везу;³

з.) Злочинци и преступници, који су осуђени на робију док су на робији;⁴

и.) Удовица или распуштеница, ако је трудна док се не породи, да се не би појавило питање: чије је дете?⁵ По прекој потреби може се дозволити и овима брак, према тумачењу горњег §. по височајшем решењу од 22. октобра 1859. год. ВМ 4803;⁶ али у оваквом случају треба женик да изјави свој пристанак на то, с том обавезом, да ће дете признати за своје. Овакве је обавезе дужан свештеник тражити и у црквени протокол завести, како би се доцније могле распре, које би се могле у фамилијарним односима појавити, по њима пресуђивати. — Овако се има поступити, ако би се десило такав случај и код девојке, имајући при том у виду још и наредбу више духовне власти.⁷

¹ Грађ. зак. §. 69 т. г; §. 75.

² Грађ. зак. §. 69. т. д. §. 74.; крив. зак. 137.

³ Грађ. зак. §. 69. т. е. §. 76.; крив. зак. §. 138.

⁴ Грађ. зак. §. 69- т. з. §. 78. и крив. зак. §. 140.

⁵ Грађ. зак. §. 105.

⁶ Види Зборник закона XII, стр. 73.

⁷ Ручна свешт. књ. стр. 146. Вр. 16. Ова наредба гласи: «Где би по несрећи остала девојка трудна од момка, а обоје би имали вољу узети се и родитељи би се њихови на то сагласили, и никакве не би било препоне по сродству за сунруштво, ради предупређења убијства детета, свештеник може девојку обременену и пре порођаја, при набуђавању прописаних обичних правила, венчати; и ако би порођај близу већ био, или би саблазн почињавало, може их венчати и код куће и т. д.

к.) Браколомцима па су разведени, или су брачном другу своје о глави радили, да би после смрти његове могао с другим лицем у брак ступити забрањен је брак.¹ — Треба знати, да је Синод према првима, т. ј. који су разведени због браколомства, учинио снисхођење и својим правилом 55. дао могућности да они могу — по што се морално поправе и епитимију за грех издрже — ступити у други брак. Ово решава архијереј.²

ј.) Досељеници или странци, док пред духовним судом не докажу своју безбрачност и да имају право на брак.³ — При дозвољавању овима да могу ступити у брак, треба да су свештеници веома обазриви. Јер се врло често догађа, да неке личности баш за то из свога места рођења бегāju и траг свој прикривају, што су ради да прикрију своју брачност, те да би поново могли ступити у други брак. Закон грађански чини строго одговорним свештенике, ако би они у овим случајевима лабаво поступили; а кривични законик осуђује их за немар у томе на 1—5 година затвора;⁴

ђ.) Баца док су још у школи под школским законима, без одобрења школске власти, немају право на брак;

к.) Хришћанину је забрањен брак са нехришћанком и обратно.⁵ — Ако би ипак ма које лице од брачника турске или јеврејске вере примило хришћанство,

¹ Васил. В. пр. 8, 9. Грађ. зак. §. 69. т. ј; и §. 87 и Руч. свешт. књ. стр. 99.

² Руч. свешт. књ. стр. 186.

³ Тамо стр. 100.

⁴ §. 135. и 203.

⁵ Грађ. зак. §. 59. т. и и §. 79. — Васил. Саб. VI, пр. 72.; Руч. свешт. књ. стр. 101.

томе се може дозволити, да и даље остане у браку са оним лицем, с којим је до прелаза у хришћанство било, с тим само условом, да свештеник узме обавезу од оног лица, које остаје и даље у својој старој вери, да оно неће сметати ни забрањивати ономе, које је примило хришћанску веру у исповедању исте; а тако исто дужни су обоје обвезати се, да ће децу своју васпитавати у духу хришћанске вере и еванђељскога морала.¹ — Међу тим, ако би неверна страна услове пореметила, или не би хтела ма које од њих да и даље остане у браку, онда да се брак уништи и крштеноме дозволи да може ступити у други брак с лицем православно-хришћанским. Ово се оснива на начелу св. писма.² А ако би се десило, да се оба брачна лица покрсте, онда брак остаје и даље у снази, ма да би био закључен у оним степенима сродства, у којима наша црква забрањује брак. Овакав брак може се, по обредима наше православне цркве, поново у цркви благословити и утврдити. — О свему овоме, свештеник је дужан претходно доставити вишој духовној власти и од исте чекати решење и дозволу;

а.) Мушки старији од 60 и женске старије од 50 година старости своје³ такође немају право више на брак;

м.) Војници и жандари док су под барјаком; а тако исто и њихове старешине, док не добију за то нарочиту дозволу од министра војног;⁴

¹ Васељ. Саб. VI, пр. 14; Лаодик. Саб. пр. 14.

² I. Корин. VII, 13, 17.

³ Ручна свешт. књ. стр. 139.

⁴ Ручна свешт. књ. стр. 107. и војни закон о женидби.

н.) Удовице војника или ратника — док не донесе од војне власти, да јој је заиста муж умр'о или погинуо;¹

о.) Веома болесна лица, или она која имају наследну или епидемијску болест, као и она која имају венерију — док се не излече и докторском увером не засведоче, да су здрава и за брак способна;

п.) Слени и глуво-неми — нарочито, ако се још сумња, да нису вазда при чистој савести и иначе у свему физично здрави; или ако су одвећ сиромашни, па немају одкуда издржавати своју фамилију, те би иста морала пасти друштву на терет; или ако се то чини из личних и себичних интереса, а не за то што имају драгу и слободну вољу и срдачну жељу, осећајући дужност и потребу у томе. У свима овим случајевима треба доставити вишој духовној власти;

р.) Блиски сродници т. ј. не може се брак закључити између сродника у степенима у којима црква забрањује. Ово се забрањује и црквеним и грађанским законима;² а забрањује се такав брак и с хигијенске тачке гледишта. Доказано је непобитним аргументима, да је овакав брак штетан по потомство, јер собом доноси разне болести и у психијском и у физиолошком односу. Од бракова — у блиском сродству закљученим — рађају се деца болешљива, глуво-нема, идноти, слепа, јектичава, саката, бесплодна и т. д.

¹ Ручна свешт. књ. стр. 105. VI, Вас. Саб. пр. 93.

² Грађ. зак. §. 8. и крив. зак. §. 139. и Крмч. гл. 50.

8. Треба свештеник да испита, знају ли младенци прописне молитве т. ј. молитву Господњу: „*Отче наш*“; символ вере: „*Вѣрую*“ . . . десет божији заповеди.¹

9. Венчање и брачно благосиљање врши надлежни свештеник.² А надлежни свештеник за то рачуна се парох женика; а има где где и такав обичај, да венчање над младенцима врши парох невестин. Може и то остати; али је тај парох дужан писмом известити пароха женикова, како би их овај у протокол венчаних своје цркве забележити могао.

10. Свештеник је дужан препоручити младенцима, да се пре венчања исповеде и причесте, и као што приличи правим хришћанима да се спреме за тајну брака.

11. Свештеник треба да зна и време, кад и у које доба може вршити венчање. Он треба да зна: а) да православна црква не дозвољава венчавати младенце у дане од 14 новембра до 6 јануара, од месних поклада па до Томине недеље, од недеље свију светих до (29. јуна) Петровадне, од 1—15. августа. Исто тако забрањује се средом и петком сваке недеље, на празник Усекновења (29. авг.), уочи великих празника, тако званих Господских и Богородичних, као и дане у које падају покладе.³

Што се тиче доба дана, Крмчаја књига забрањује венчавати после подне, нарочито у вече, и у ноћи; него изјутра и то после часова или св. литургије, и да су младенци наштерца т. ј. да нису ништа од јутра до венчања ни јели ни пили.

¹ Степеник од Арх. Н. Дучића стр. 5.

² На књ. бит. гл. 25. бес. 46 св. Јов. Златоустог VII, беседа Василија Кел.

³ Крмчаја књ. гл. 50. Лаод. Саб. пр. 52.

12. Свештеник треба још да зна и каква писмена документа треба да имају она лица, која су се пресељавала из једног места у друго; а каква опет треба да имају она лица, која су се из друге државе доселила у Србију, као и то, шта треба чинити с првима, а шта с другима.

За прве је довољно, кад поднесу крштеницу и уверу да нису ступала у брак, или су ступала, па су обудовила, у ком случају дужна су поднети још и извод протокола умрлих, и после тога може свештеник то лице венчати. Ну за друге, поред тога, што су и она дужна поднети крштеницу и уверу да се у безбрачном стању, морају за њих тражити још и одобрење од конзисторије, да могу таква лица у брак ступити, и по што одобрење од конзисторије добије — онда се може венчање на њима извршити. — Пасоши, при закључавању брака, могу само у толико послужити, у колико се из њих свештеник може колико толико уверити, да је то заиста оно лице, које тражи да се венча, по што су у пасошу изложени неки знаци, по којима се може познати личност, на име чији је пасош издан.

Што се тиче оних лица, која су разведена, они су дужни поднети свештенику коначну пресуду о њиховом разводу и уништењу брака, а за тим и уверу од стране општине, да су се морално поправила, а после све сво спровести архијереју, с мњењем, да се може дозволити да ступе у други брак.

Што се пак тиче оних лица, чији је супруг или супруга отумарила незнано у свет, дужна су, при изјави да желе ступити у други брак, поднети свеште-

нику званична документа о томе, како је духовни суд уништио брак са оним лицем, које је отумарило у свет. Без таквог документа, не сме свештеник венчати.

13. Брак се ни у каквом случају не сме закључити тајно. Јер црквени и грађански закони захтевају, да се брак закључи у цркви пред 2—3 сведок.¹

14. Не може се више пари у један мах венчати.

15. Венци се полажу на главу и двобрачника, тробрачника као и првобрачника. Не правилно је мишљење да се второбрачницима венци стављају на рамена, као што се то по негде и чинило.²

16. Опасно болеснима црква не забрањује ступити у брак, кад се ту за нужно и корисно нађе, и кад се на то сагласе обе брачне стране; али при том, да би тај брак имао закону силу и снагу, свештеник треба:

а.) да се увери да је оболело лице при чистој савести; и б.) да испуни све форме, које и грађански и црквени закони, при закључавању брака, требају.

17. Свештеник треба још да зна, шта су то непристојни бракови, које црква не одобрава. Непристојни су бракови они, који су закључени између сродника, или јеретика, или који се заључе одмах после смрти мужа или жене.

18. Незакони бракови зову се они, кад се тутор ожени са оном женском, којој је био старатељ, или кад су два лица заручена, па после тога уграби други девојку.³ Таква девојка мора се вратити својим родите-

љима или сродницима,¹ а отимач да се одлучи од црквене заједнице. Свештеник, који би у томе учешће примао, да се збаци са свога достоинства, а световњак да се прокуне.² Ово напоменућемо с тога, нека свештеници знају, како је то тежак грех, кад свештеник у томе прима учешћа и дозвољава чинити такве преступе својим парохијанима.

19. Тајна брака не може се повторити над једним и истим паром брачника. Шта више чак се ни у том случају брак не понавља, кад се пресудом — у след кривице једног или другог брачника — брак разведе, па се опет поново завађени измире и сагласе на нов брачан живот. У овом се случају само одузимају пресуде од њих и шаљу се епископу, да их он благослови, и после тога брак постаје опет са онаквом силом и важношћу, као и први пут, док није био разведен. — Може се брак повторити над једним и истим лицима, само у том случају ако су они разне вероисповести, и кад би то они сами захтевали. Тако н. пр. кад би се православно лице венчало са римокатоличким лицем у римокатоличкој цркви, па би оно захтевало да се венча и у православној цркви, то би се могло учинити; јер православна црква и не празнаје никаквог тајанственог значаја у неслободној присутности на венчању, и не рачуна да је такво венчање законито.

20. Нико нема права ни законске силе, да може свештеника натерати и силом принудити да закључи не-

¹ Грађ. зако. §. 91. и Крмч. гл. 50. VI. Вас. Саб. пр. 85.

² Номок. о браку стр. 163.

³ Анк. Саб. пр. 11. Грађ. зак. §. 69.

¹ Васил. В. пр. 22.

² IV, Вас. Саб. пр. 27. VI, Вас. Саб. пр. 92.

закони брак.¹ Ово се насиље казни од 3—4 године робије.²

21. Како имају у Требнику два обреда венчања, то свештеник је дужан знати, која се лица венчавају по првом, т. ј. по: „последованију вѣнчанія“, а која по другом: т. ј. „по чинѣ вѣнчанія второбрачныхъ.“ — Према канонима црквеним, првобрачне треба венчавати по: „последованију вѣнчанія“, па чак и онда, кад је од њих двоје једно првобрачно, а друго второбрачно. По: „чинѣ вѣнчанія второбрачныхъ“ венчавају се: двобрачници, тробрачници и четвобрачници.

22. Свештенику је нужно знати још и то: шта ће чинити, кад би се десило, да при самом венчању ма које од брачника одговори на питање свештеника нејасно и одричући, т. ј. да није вољно поћи или је приморано? — У том случају, т. ј. ако би свештеник и најмање приметио на лицу ма кога брачника неку снуженост или сумњу, дужан је поново разложити и објаснити значај и важност брака, као и то, како су они, после закљученог брака између њих, дужни живети заједно до смрти и једно друго потпомагати, поштовати, уважавати и волети; па још и у несрећи сносити и трпети, а у болести устајати и неговати. Ако се брачници и после овога снужени и жалосни покажу, и шта више, ако буду на питања одговарали нејасно и с плачем, — онда свештеник непремено треба да прекине венчавање и тек после неколико дана, ако се поново јаве, може их венчати; али у овом случају дужни ће бити брачници,

¹ Грађ. зак. §. 87.

² Крив. зак. §. 207.

да жељу и исказ свој — да се по слободној вољи желе узето и да их није нико на то присилио, нити их какви било други обзир приморавају — на писмено, поткрепљено сведоцима, изложе, објаснивши претходно у истом писмену, за што су у први мах били нејасни у одговорима и снужени и жалосни. — Ако се ово у краћем року догоди — свештеник их може венчати, без да их поново обручава. Ну, ако би они то тражили после три месеца, онда се мора предузети све редом што правила прописују, као да се нису никад ни заручавали, т. ј. мора бити брачни испит, трократно оглашење, а за тим обручење и венчање.

Према свему гореназложеном, свештеник треба да зна још и то, који су незаконити бракови, за које би они били, према канонима кажњени, кад би такве закључили. Света православна црква, имајући у виду светињу, важност и силу тајне брака, није признавала, нити признаје за важеће и законите бракове ове:

1. Кад удов свештеник, или ђакон или ипођакон ступи у брак.¹

2. Ако би у време венчања муж имао живу жену још не разведену, или невеста имала живог мужа не распуштеног с њом.²

3. Кад би ко без благослова архијерејског ступио у четврти брак, ако то доцније не благослови епископ.³

¹ Ап. пр. 26; Анк. 10; Неок. 1; IV, Вас. Саб. 7.

² VI, Вас. Саб. 93 и 98; Васпа. Вед. 31. Грађ. зак. §. 93. т. а.

³ Грађ. зак. §. 93. т. б.

4. Ако је ма које лице од брачника неспособно за брак.
5. Ако је брак закључен са девојком отетом или неодолимим страхом примораном.
6. Ако је при венчању друго лице подметуто.
7. Ако је брак закључен са лицем, које је раније злочин учинило, па је после овога на робију или заточење осуђено, па невина страна за то тужи.
8. Ако момак 15, а девојка 13. годину нису навршили.
9. Ако је брак закључен са лицем бесомучним или лудим, па невина страна за то тужи.
10. Ако је између хришћанина или нехришћанина брак закључен.
11. Ако је брак закључен тајно без сведока.
12. Ако је брак закључен у забрањеном степену сродства, нарочито крвном или духовном.¹

Сем горњих случајева, у којима се брак може уништити, због што је незаконито закључен, и за што су и сами свештеници криви и подложни казни према кривичном закону §§. 131—140. може се брак уништити још и у овим случајевима:

1. Ако једна страна другу изневери, т. ј. ако ма које од брачника наруши чедност;
2. Ако муж жени или жена мужу ма на који начин о глави ради, или ма које од њих ако је радило на издаји отачбине или владоца;
2. Ако једна или друга страна буде због злочина осуђена више од 7 година.

¹ О свему види између сродника Грађ. зак. §. 93. и Крмч. гл. 48. и Степеник Дучића стр. 79.

4. Ако би ма које лице од брачника проневерило веру своју и прешло у туђу;
5. Ако би ма које лице од њих незнано куда отумарило и не би се за 7 година своје другу јавило ни вратило;
6. Ако би жена, без сагласа и дозволе свога мужа, ишла по бањама, пивницама и другим сумњивим местима са другим људима, или би она по туђим кућама ноћивала; а тако исто, ако би и муж туђе женске у кућу доводио или где год на другом месту држао;
7. Ако би муж, због што мрзи жену своју, потварао да му је жена грешница, а није у стању да то докаже;
8. Ако би муж нагонио своју часну и поштену жену, да нарушава чедност своју.¹

II.

О сродству у опште.

Блиски рођачки односи чланова једне фамилије, који су се изродили од једнога родоначелника, или блиски пријатељски односи двеју, трију и више фамилија, који су се појавили у сљед брачне везе, као и блиски духовни односи, који се код хришћана појављују у сљед тајне крштења — називају се по канонима цркве, *сродство*.

Сродство се — према горњој одредби — може у главне поделити на три вида, на: *сродство крвно* или *рођачко*, *сродство пријатељско* или *својачко*, и *сродство духовно* — по крштењу или усиновљењу. —

¹ Крмчија гл. 48. и Степен. Дучића стр. 79 и 80.

1. *Сродство крвно или рођачко.* Ово је сродство понајважније. Назив свој добива отуда, што сви чланови, или лица мушког и женског спола, произилазе од једног родоначелника, средством рађања једног лица од другог, и ограничава се лицима само једне породице. С тога се оно још зове и: *једнородно или једнокрвно сродство*; јер сви чланови једне породице произилазе од једне крви. Крмчија у овом виду сродства забрањује брак до 8 степена.¹

Ово сродство, крмчија дели на троје, на:

а.) Ускодеће, т. ј. више — (т. ј. усходећа линија) у које се рачунају наши предци: отац и мати, дед и баба, прадед и прабаба, прапрадед и прапраба и т. д. (види цртеже под I. тач. 1).

б.) Нисходеће т. ј. ниже — у које се рачунају наши потомци: син и кћи, унук и унука, праунук и праунука, прапраунук и прапраунука и т. д. (види примере под I. тач. 2.) и

в.) Побочно или проширено и разгранато сродство крвно, — у које се рачунају: стриц и тетка, ујак и ујна, браћа и сестре, синовци и синовце, нећади и нећаке и сви остали рођаци, који потичу од једног родоначелника. — Побочна се линија може ширити у кругу сродства на више линија, како се кад ланац родословља протегне на даље. Ну, међу тим треба знати, да су три главне побочне линије, у којима крмчија забрањује брак. —

Прва побочна линија повлачи се од првог усходећег степена т. ј. од оца и мајке моје па к мојој браћи, сестрама и њиховој деци: синовцима и синовцама, нећа-

¹ Глава 50.

цима и нећакама и њиховим даљим потомцима (види под II. прим. 1). —

Друга побочна линија повлачи се од другог усходећег степена т. ј. од мога деде или бабе (оца и матере мога оца или матере) па к моме стрицу или ујаку, мојим теткама и њиховим потомцима (види 2. примере под II. тач. 2). —

Трећа побочна линија повлачи се од трећег степ. т. ј. од мога прадеде или прабабе к моме другом деди или другој тетци (т. ј. стрицу, тетци и ујаку мога оца или мајке) и њиховим потомцима (види прим. под II. тач. 3).

2. *Сродство пријатељско или својачко.* Ово сродство произилази у след брачне везе између две, три, четири и више фамилија, од којих свака има свога родоначелника. Брачном везом сједињава се крв различних фамилија, те се у след тога и појављује особити вид сродства телесног. Брачном везом може се ородити неколико фамилија, па с тога пријатељско сродство може бити у више родова, која се зове још и: двородно, трородно, четворородно и т. д. колико год хоћемо можемо повући ланац ових сродстава. Главна су према крмчији два вида:

а.) *Сродство двородно.* Ово се сродство састоји из два рода. Брачном везом између момка једне фамилије и девојке из друге фамилије орођавају се момачка и девојачка фамилија између себе, и овима се крмчијом забрањује брак¹ некада у 6. степену, а дозвољава у 7.; а некада се забрањује у 7., а дозвољава у 6. степену.

¹ VI Васељ. Саб. пр. 54

Ово дозвољавање у 6. а забрањивање у 7. степену и обратно, зависи од слитија имена, т. ј. не сме млађе у фамилији, средством брачне везе постати старије, н. пр. не може узети стриц и синовац две сестре из једнога рода; јер би у том случају они између себе постали пашенози, а сестре једна другој снаха и свекрва; или не може узети дед и унук две сестре или две прве братоучеде, јер би они између себе постали пашенози, а сестра сестри баба и снаха; или не може узети мој синовац унуку мога пасторка и ако они између себе стоје у 7. степену двороднога сродства, јер би у таквом случају моја унука постала мени снаха. Међу тим, мој син може узети кћер пасторка мога стрица, и ако они између себе стоје у 6. степену двороднога сродства (види примере двороднога сродства).

б.) *Трородно сродство*. Ово сродство долази у след брачне везе, којом се орођавају три фамилије, т. ј. или кад се један човек два пута жени, па фамилије његових жена долазе у блиске пријатељске односе између себе, н. пр. Петар се ожени први пут са девојком из куће Павлове, а после смрти прве жене, он се ожени са девојком из куће Милутинове, и на тај начин фамилија Павлова и Милутинова долазе у блиске односе пријатељске, и то се именује *трородно сродство*; или кад два лица једне фамилије ступе у брачну везу са два лица из других двеју фамилија, — н. пр. кад два брата или стриц и синовац и т. д. узму две девојке из две разне фамилије — онда ове последње орођавају се и сродство се њихово назива трородно, јер се оно појавило у три рода. — У овом т. ј. трородном сродству

крочија забрањује брак у 4. степену, а дозвољава у петом. Ну и овде треба пазити на слитије имена (види примере и за први и други случај у трородном сродству).

в.) Четвородно сродство појављује се у след брачне везе у четири рода, а тако исто и петородно — у 5, шетородно у 6 родова и т. д. У овим родовима према кормицији сродство исчезава некада после 2, а некада после првог степена. У првом степену треба забранити, јер су непристојни такви бракови. Не треба н. п. дозволити мужу моје пасторке од прве жене, да узме моју другу жену, и ако они између себе стоје у првом степену четвороднога сродства. Шта више не би требало дозволити, да тај исти узме моју пасторку од друге жене, и ако су они између себе у другом степену четвороднога сродства. У осталом ово је моје мишљење (види примере у нацртима 4. 5. и 6. сродства).

3. *Сродство духовно*. Ово се сродство јавља између две три фамилије у след тајне крштења или црквеног усыновљења. Према томе, оно може бити двојако, по: *крштењу и усыновљењу*.

а.) *Сродство по крштењу*. Дете се хришћанско два пута рађа: *плотски* од родитеља, и *духовно* при крштењу. С тога, лице, које при тајни крштења држи дете на рукама и за њ исповеда веру, зове се *духовни отац*, а дете које од свете купели прими, зове се: *духовни син* или кумче, те према овоме долази у ближе сродствене односе према детету, које је он крстио и према његовим родитељима и целој потомству његовом, а тако исто и кумче долази у те исте сродне везе са потом-

ством свога кума. — Ово сродство наша православна црква подједнако уважава са крвним сродством, па још сматра и за веће и више, у колико је и сâм дух виши од тела, с том само разликом, што се ово сродство не распростире и на побочне линије,¹ а још мање на оне фамилије, које су помоћу брачне везе орођене са кумом или кумчетом и њиховим фамилијама.

У првом случају каноци забрањују брак до 8. степена, а у другом сродство исчезавало после трећег степена. Тако н. пр. мој прапраунук не може узети унуку мога кумчета, јер они између себе стоје у 7. степену духовнога сродства праве линије; а на против: мој син може узети кумче брата мога, ако то кумство није фамилијарно т. ј. ако отац мој и мога брата није крстио оца или матер тога кумчета, које је брат мој крстио (види цртеже у примерима духовног сродства).

б.) *Сродство по усиновљењу.* — Кад једно лице из једне фамилије усини друго лице из друге фамилије, и тај акат утврди се црквеним обредом, — онда та лица постају сродници, и то сродство зове се: *сродство по усиновљењу.* Овакво усиновљење црквом осветано, имало је и има уплива и на закључавање брака између једне и друге фамилије. У овом сродству као год и у сродству по крштењу забрањује се брак у правој линији до 7. степена а у 8. допушта. У побочној линији после 3. степена исчезавало сродство.

Сви горњи случајеви разновренога сродства, осветлиће се разним примерима, које ћемо за свако по-

¹ VI, Вас. Саб. пр. 52.

наособ сродство у цртежима показати, по што претходно покажемо начин цртања примера и истраживања сродства.

III.

Називи рођачких и својтских имена.

У истраживању сродства, треба знати још и називе разноврсних имена, која се у односима рођака и пријатеља употребљују, иначе не би често могли схватити онога, који нам хоће да представи сродство.

Да би се колико толико и тиме помогли, ми ћемо, имајући у виду потребу, напоменути већином она имена, која су више позната, и која се у више крајева употребљују тим пре, што се таквих имена и у крмчији налази, само што је у народу више разгранато. Месне неке називе и имена изоставићемо. Тако:

1. Прва и најмилија имена јесу: отац и мати, син и кћи. Ови стоје према оцу и матери у 1. степ. крв. сродства

2. Дед и баба (то су отац и мати мога оца и моје матере), брат и сестра (то су деца мога оца и моје матере) и сви стоје са мношвом у 2. степену крв. сродства;

3. Прадеда и прабаба, стриц и стрина (брат мога оца и његова жена), ујак и ујна (то су брат и снаха моје мајке), тетак и тетка (тетка је сестра мога оца и моје мајке, а тетак је теткин муж), синовац и синовица, нећак и нећака. Сви ови стоје према мени у трећем степену, и то: прадеда и стриц, тетка у и јак, синовац и синовица, нећак и нећака у крвном, а прабаба, стрина, тетак и ујна у двородном сродству;

4. Први браточеди или сестрићи (у теорији ми их зовемо други брат или друга сестра, или брат и сестра од стрица, брат и сестра од тетке или ујака то су дакле деца мога стрица, моје тетке и мога ујака) сви они према мени стоје у 4. степену крвног сродства;

5. Прапрадеда и прапрабаба (тим именов зовемо очеве и матере наших прадеда и прабаба) велики или други деда и велика или друга баба (то су браћа и ујаци мога деде и моје бабе и њихове жене) и велика тетка и тетак (т. ј. сестре мога деде и моје бабе). — Сви ови стоје према мени у 4. степену, и то: прапрадеда и велики деда и велика тетка у крвном а прапрабаба, велика баба и велики тетак у двородном сродству;

6. Други прадеда и друга прабаба (јесу стриц и стрина мога деде) мали (или други) стриц и мала стрина (јесу браћа од стрица мога оца и њихове жене) или мала тетка (то су сестре од стрица мога оца и моје мајке) или мали ујак и ујна (то су браћа од чиче моје мајке и њихове жене). — Сви ови опет стоје према мени у 5. степену, и то: други деда, мали (или други) стриц, мала (друга) тетка, мали (други) ујак у 5. степену крвног сродства; а друга баба, друга стрина, други тетак, друга ујна у 5. степену двородног сродства;

7. Унук и унука (то су деца моје деце); праунук и праунука (то су деца мојих унучића), прапраунук праунука (то су деца мојих праунучића), беле пчеле (тако се зову деца мојих прапраунучића), — сви ови стоје према мени у разним степенима у правој линији крвног сродства. Тако синови и кћери стоје према мени

у 1. степену; унуци и унуке — у 2; прауници и праунуке — у 3; прапрауници и прапраунуке — у 4. и беле пчеле — у 5. степену крвног сродства;

8. Велики (или по моме други унуци) синовци и синовице, (унуци мога брата и сестре деца мојих синоваца и синовица или нећака и нећакиња). — Сви ови стоје према мени у 4. степену крвног сродства; а жене тих великих синоваца или нећака, падају мени у ширем сродству снахе, и мужеви великих синоваца и нећака као зетови — и ови према мени стоје у 4. степену двородног сродства;

9. Још се зову деца два брата рођена: мушка — првобратучеди, а женске — првобратучеде; а деца ових опет, зову се: другобратучеде — ових деца: трећобратучеди и т. д.

10. Сестра зове децу свога рођеног брата: братанци и братанице; а брат сестрину децу зове, сем нећаца и нећаке, још и: сестрићи и сестричине. — Међу тим сви ти чланови зову се родбина, рођаци; у Црној Гори „братство“,¹ „племе — племењаци.“²

11. Мој отац је мојој жини свекар, и мати моја — свекрва, они пак жену моју зову снахом; отац моје жене мени је таст и мати њена — ташта (на неким местима ташта се зове и баба, као у ваљевском и шабачком округу, а негде пуница, као по варошима у Србији и код Срба у Аустрији) а ја сам њима зет. — Сви ови стоје према мени и жени мојој у I. степену т. ј. свекар и свекрва стоје према снахи (жени свога

¹ По Игњату Васићу.

² По Дучићу.

сина) у I. степену двороднога сродства; а тако исто и ја према мом тасту и ташти стојим у I. степену двороднога сродства.

12. Брат мој мојој жени је девер, а моја сестра заова; а мени је брат моје жене шурак (шогор) а жена сестра сваја (свастика). Као год што ја стојим према брату и сестри моје жене у 2. степ. двороднога сродства, тако исто моја жена стоји према моме брату и сестри у 2. степ. двороднога сродства.

13. Жена моја и жена брата мога зову се, између себе јетрве; а мужеви двеју сестара зову се пашенози (или шогори у Аустрији); брат моје жене мени је шурак (или шогор у Аустрији) а шуракова жена мени је шурњаја (или као што у шабачком и ваљевском округу зову пуница) — а ја сам моме шураку зет, а шурак браћи и сестри мојој пријатељ. Једном речју сви се под 11. 12. и 13 зову: својта.

IV.

О начину истраживања сродства и облицима знакова за цртање примера сродства.

Пре него што би и почели говорити о начину истраживања сродства, потребно је да се упознамо са знацима, помоћу којих истражујемо сродство и степене сродства.

Још у прво време хришћанства, зарад тачнијег и лакшег изналажења степени сродства у разноврсним примерима и облицима, постојали су неки извесни знаци, који су сачувани неки у римском праву, а неки у предању.

У току развијања каноничнога права, ти су знаци мењани и по потреби дотеривани, да би се што јасније и појмљивије могли примери сродства цртати, читати и у званичним односима према потреби употребљавати их.

Уверени лично, да сви знаци, колико их је год из првих векова хришћанства до нас сачувано, нису довољни, да би се сваки пример, по њима нацртан, могао тачно без икаквог личног и писменог тумачења, читати; а тако исто уверени, да има доста лица, која врло мало разумевају начине изналажења сродства, и то јединствено с тога, што нема потпуно израђених правила за проналажење и рачуњање сродства: ми смо, после дугог размишљања и жудбе да томе помогнемо, дошли до убеђења, да треба за тај посао узети још неке знаке на форму математичких формула. Тако смо и учинили, и тај начин опробали смо у својој студији: „Номоканон о браку“, и искрено морамо признати, резултат је био доста повољан.

Ну ипак, предавајући канонично право у школи, и употребљавајући горњи начин на праксици, приметило се да и ти сви нови знаци, које смо у нашој теорији изложили, нису још потпуно довољни; те с тога смо сада опет морали неке нове увести, а неке изменати и другима допунити.

Према томе, морамо сада да опет поново поговоримо и тачно обележимо и објаснимо све знаке, које ћемо у проналажењу и рачуњању сродства употребљавати, препоручујући свакоме да претходно добро упозна и запамти све те знаке. Јер, као год што матема-

тичар није у стању правилно резултате рачунске изводити, без знања свију математичких знакова и формула; исто тако неће умети ни цртати, нити рачунати поле замршеније примере сродства онај, коме нису познати знаци за обележавање разврснога сродства.

За сада — држећи да је довољно за лако и тачно рачунање и цртање примера сродства — узели смо знаке ове:

1. Велика и мала писмена А. Б. В. Г. и т. д. или а. б. в. г. д. и т. д. Ови знаци обележавају имена лица између којих се сродство тражи; а узимаће се почетна писмена од имена, н. пр. имена: Алексе, Анке, Александра и т. д. обележаваћемо са писмом: *А* или *а*; а Борислава, Босиљке, Бојане и т. д. са писмом: *Б* или *б*; Милана, Миленију са писмом: *М* или *м* и т. д. и т. д.¹ Међу тим, да би у већим, ширим и замршенијим цртежима могли одмах приметити, која су лица предци, а која потомци; а тако исто, и колико има у том цртежу родоначелника по чему се опет зна колико родова има у задатом примеру, ми смо нашли за целасходно, да се предци и родоначелници обележавају са великим, а потомци и сва остала лица са малим писменима (види примере.)

2. Знаци: перпедикуларна (|) и коса (/) линија обележавају рођења, т. ј. кад хоћемо да означимо, које је лице које родило, онда ће та два лица везати се са перпедикуларном или косом линијом н. пр.

¹ У почетку ћемо писати у више прилика цела имена, док се претходно упознају читаоци.

Антонија

/ |

Луку Милку

а то ће рећи, да је Антонија родила Луку и Милку.

3. Знак положена линија (—) обележава у цртежу везу брачну, т. ј. кад се два имена (односно писмена) везу у цртежу са овом линијом, н. пр. овако: Алекса — Босиљка (или А — Б), онда значи да је Алекса и Босиљка муж и жена.

4. Знак (□) или полуокругла линија (⌒) обележава намеру оних лица, која су тим једним знаком везана, да се желе узети н. пр. кад се у цртежу стави овако:

Александер Милева или Милан Љубица, (или само

овако: \overline{A} \overline{M} или \overline{M} \overline{L}) то онда значи, да Александер

жели узети себи за жену Милеву, а Милан Љубицу.

5. Знак (?) питања ставља се у цртежу поред оних имена, или почетних писмена оних лица, између којих се тражи сродство, н. пр.

I. А ?

|

б

|

в

|

г ?

или

II. Борислав ?

|

Радислав

|

Просегај

|

Урош — Милица?, а

то се пита: у ком степену стоји А према г? (види I. пример) или Борислав према Милици? (види II. при-

мер). — На ова питања, сваки ће лако одговорити кад зна шта означавају писмена, а шта перпедикуларне и положне линије, а шта опет знак (?), без да се мора цртеж речима или писменом објасњавати, т. ј. одговориће на прво питање, да А према Г стоји у 3. степ. крвнога, а на друго, да Борислав према Милицы стоји у 3. степену двородног сродства.

6. Знаци две перпедикуларне (||) две косе (//) и две положне — паралелне (=) линије обележавају у разним облицима духовно сродство. Тако н. пр. кад вежемо два лица са ма којим од та три знака, онда то означава да је прво лице крстило друго, или га по црквеном обреду усинило. Н. пр.

1. Алекса

Живку Миту

2. Милан = Љубу

Захарија

Први пример показује, да је Алекса крстио брата и сестру : Живка и Миту, и ово је сродство у правој линији ; а други пример показује пре свега да је Милан крстио Захарију и Љубу, но у исто време показује и побучну линију ; јер Љуба је од једне, а Захарија је од друге фамилије, које између себе ни су ни у каквим рођачким односима. — Овако се исто бележи сродство и по усиновлењу.

При обележавању духовнога сродства, узели смо две линије с тога, што се једном линијом означава рођење, а по што је крштење друго рођење, то се онда две линије бележе, да се одреди да је већ било два

рођења : телесно и духовно, и да је кум према кумчету у оном рођачком односу, у ком стоји и са својим дететом и обратно т. ј. да кумче стоји у том односу према куму, у ком стоји према оцу и матери својој.

7. Знак правога крста (+) служи у цртежу примера као основа и означава личне заменице, нарочито прво лице. Овај је знак веома потребан при стављању питања, цртању примера и проналажењу степени сродства. Без њега би било врло тешко, а често немогуће, задавати и читати примере, ма да би пример био начертан правилно и са свима другим знацима. Јер, тако има разгранатог сродства и замршених питања, да није могуће изговорити без личне или присвојне заменице. С тога смо овај знак, као веома потребан, и завели. Из примера ће се боље увидети потреба овога знака, само треба га добро запамтити. Ево н. пр., кад се стави овакав цртеж :

А — В+

|

|

м

л

— В

|

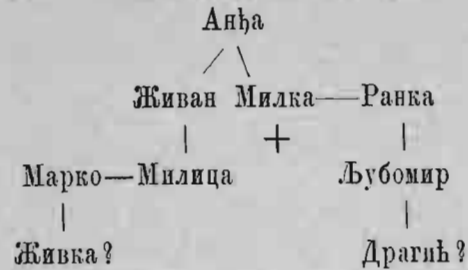
|

љ ?

н ?

и кад се претходно зна : шта означавају писмена, а шта линије, шта опет прави (+) крст а шта знак (?) — т. ј. кад знамо да писмена обележавају имена лица, перпедикуларне и косе линије \wedge рођења, а положена линија — везу брачну, као и то : да крст (+) означава основу, од које ћемо питање покренути, а да знаци питања (?) показују да се у овом цртежу хоће да сазна : у ком степену стоје између себе оне личности, поред којих стоје ти знаци (??),

Други — сложенији — пример:

За овај пример питање би било: у ком степену стоји мога пасторка син *Драгић* према пасторци мога синовца — *Живки*? И одговор би био:

Син мога пасторка — *Драгић* стоји према пасторци мога синовца — *Живки* у 6. степену тророднога сродства.

3. Пример:

Овим се примером доказује, да деца једнога оца и мајке стоје сви према оцу и мајци у првом, а између себе у другом степену крвнога сродства, и ако је било *пет* рођења. —

2. Између мужа и жене нема степени, јер између њих није било ни рођења. Они су по речима слова божјег — *плоть единъ* — једно тело (види 4. пример). — Шта више, они не сачињавају нарочити степен ни према другим сродницима. Тако н. пр. муж стоји према

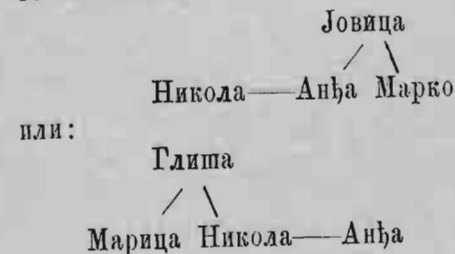
свима сродницима своје жене у оном истом степену, у коме она стоји према њима, с том само разликом, што она стоји према својима рођенима у крвном, а муж њен у двородном сродству (види 5. пример), а према којима она стоји у двородном сродству — муж њен стоји у трородном — (види 6. пример); а са којима она стоји у трородном, са тима муж њен стоји у четвородном и т. д. (види 7. пример). — Исто тако и жена стоји према мужевљевој фамилији и својтачини. Ево примера ради објашњења:

4. Пример:

Никола—Анђа.

Овде је положна линија везала два имена: *Никола* и *Анђа*, а то према нашој теорији значи, да је *Никола* и *Анђа* муж и жена. Како се и у самом нацрту не види обележено рођење, то се одмах и види да између њих и нема никаквог степена. Они су спојени брачном везом у једно тело. Према овоме, рођенији нико бити не може мужу и жени, него што су они сами једно другом. Нема ни мере да се може сравнити са другим члановима породице.

5. Пример:

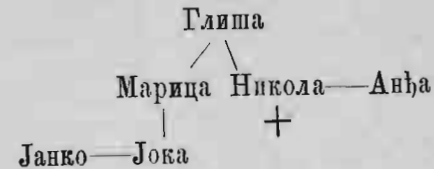
Из првога се нацрта види, да Анђа стоји према своме оцу — Јовици у 1. степену, а према брату — Марку у 2. степену крвнога сродства; а њен муж Никола стоји опет према њеном оцу — Јовици такође у 1. степену, а према њеном брату — Марку у 2. степену по не крвнога сродства, као она, већ двороднога сродства. — Други цртеж показује опет, да Никола стоји према своме оцу — Глиши у 1. степену, а према сестри својој — Марици у 2. степену крвнога сродства; а жена његова Анђа стоји опет према оцу свога мужа — Глиши такође у првом, а према сестри мужевљевој — Марици у другом степену само не крвнога сродства, као што према њима стоји њен муж, већ двороднога сродства.

6. Пример:

Овај наш цртеж објашњава то, да ако жена стоји према једној личности у двородном сродству, то та иста личност према њеном мужу стоји у трородном сродству. У горњем примеру *Анђа* стоји према *Данилу* у 3. степену двороднога, а њен муж *Никола* према истом *Данилу* стоји у 3. степену тророднога сродства; а тако исто и *Анђа* би стојала у трородном сродству према онима личностима према којима би њен муж *Никола* стојао у двородном. Ево и за то примера:

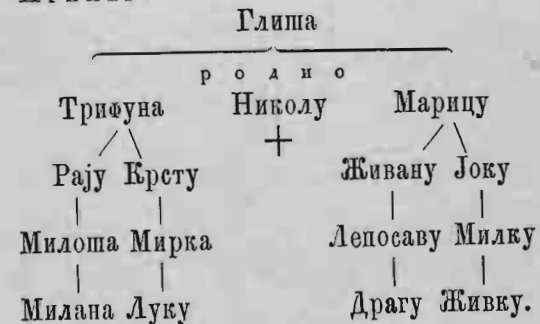
7. Пример:

Овде ја — Никола са Јанком стојим у 3. степену двороднога, а моја жена — Анђа опет према Јанку стоји такође у 3. степену, али тророднога сродства. Тако бива и у трородном, четвородном и т. д. сродству. —

3. Треба и то знати, да у свима приликама мушко и женско имају једнаку важност у рачунању сродства. Јер сва происходећа лица по женској линији имају један и исти значај у сродству као и она која су произашла по мушкој линији, т. ј. између оца и мајке, брата и сестре, тетке и стрица, синовца и синовце, нећака и нећаке и њихове деце нема никакве разлике према родоначелнику и осталим члановима једне фамилије. Ево примера!

8. Пример:

Из овога примера види се ово: Глиша родио: Трифуна, Николу и Марицу. Трифун и Марица имају децу, а Никола нема. Трифун има све мушке потомке: синове, унукe и праунукe; а Марица опет има: кћери, унукe и праунукe. Трифунови су се потомци рецимо изродили сви у једној кући, где се и сам он, његов брат Никола и сестра Марица изродили; а Маричина су се деца изродила у другој, а њихове унукe у трећој, а праунукe у четвртој и петој и т. д. кући. И тако, Трифунова се деца: синови унуди и праунуди налазе заједно са Трифуном и Николом (братом Трифуновим) у једној кући; а Марица и њена деца, унукe и праунукe — у нацрту обележене — налазе се у 7 разних кућа, па можда и 7 разних села и неколико срезова или округа, и при свем том, сва та деца Маричина стоје у једном истом растојању према оцу Маричином и брату њеном Николи, у ком растојању сродства стоје и деца Трифунова, не мотрећи на то, што су Трифунови потомци по мушкој линији, и што су се сви изродили у једној кући, а потомци Маричини по женској линији и што су изрођена у 7 разних кућа.

9. Пример:

Овај пример показује такође рођаковину по женској линији, и сви у свему стоје подједнако према своме родоначелнику. Јер Перса стоји према Вранку у оном истом степену сродства, у ком стоји и Стојан, т. ј. у четвртог степену крвног сродства. Они пак, т. ј. Стојан и Перса стоје између себе у 8. степену и могу се узети.

Са овим смо свршили у кратко све, што је потребно да сваки свештеник претходно зна, а сад ћемо излагати разноврсне примере сродства, напомињући, да ћемо често чинити повторења ради напомене на доводе изложене теорију, да би тиме одржавали у памћењу нашем то, што треба вазда да добро знамо при цртању и читању примера. Ово напомињем овде с тога, да ми критичари не би пребацили за често повторавање једнога и истога.

ПРИМЕРИ.

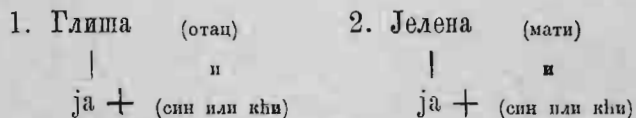
А, Примери за крвно сродство у правој — усходећој и нисходећој — и побочној линији.

I.

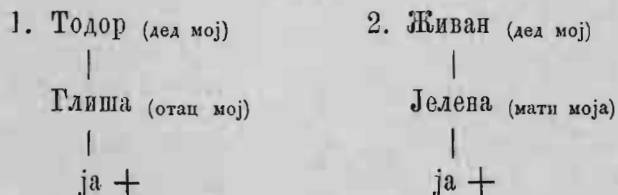
У правој — усходећој и нисходећој — линији.

1. У усходећој линији:¹

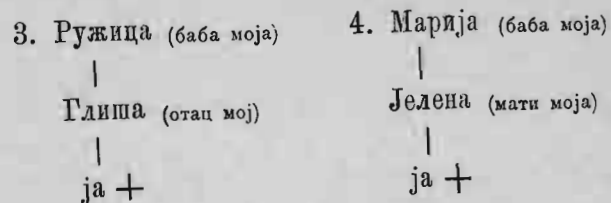
а.) У првом степену усходеће линије стоје родитељи према деци и деца према родитељима н. пр.

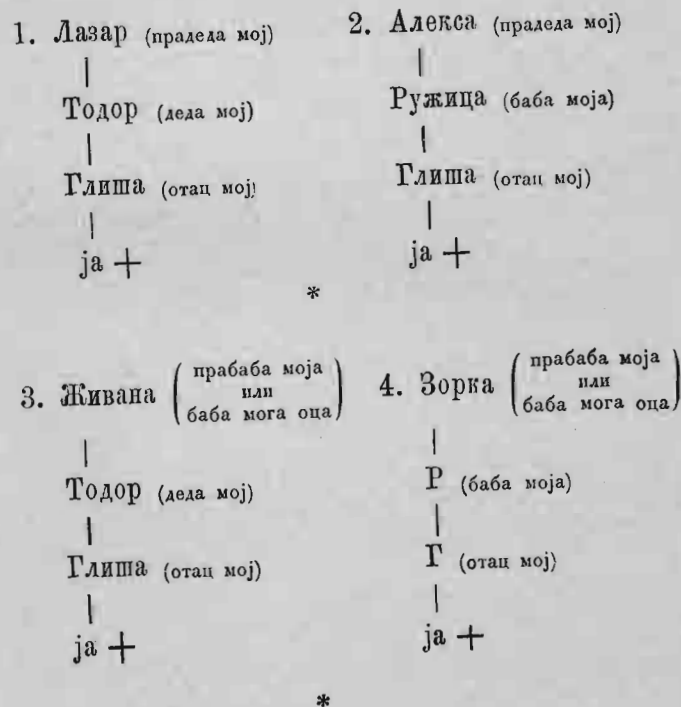
б.) У другом степену усходеће линије стоје моји дедови (очеви мога оца и моје матере) и бабе моје (матере мога оца и моје мајке) према мени, н. пр.

¹ Поново опомињем на знаке: перпендикуларну линију (|), која означава рођење и на знак (+) што означава личну заменицу.

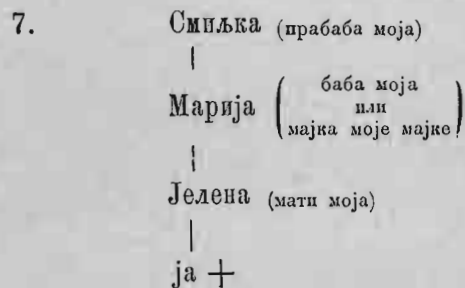

в.) У трећем степену усходеће линије стоје прадедови моји (очеви мога деде и бабе) и прабабе моје (матере мога деде и бабе) према мени, н. пр.

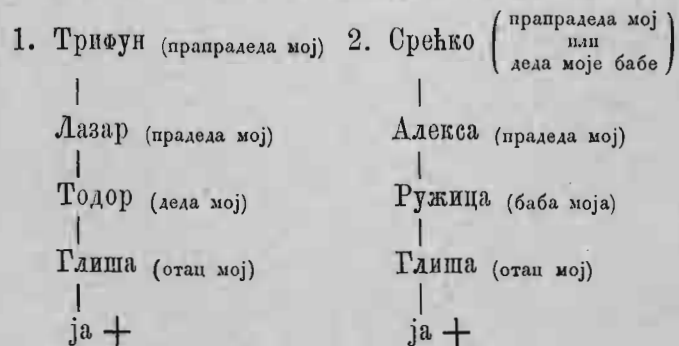

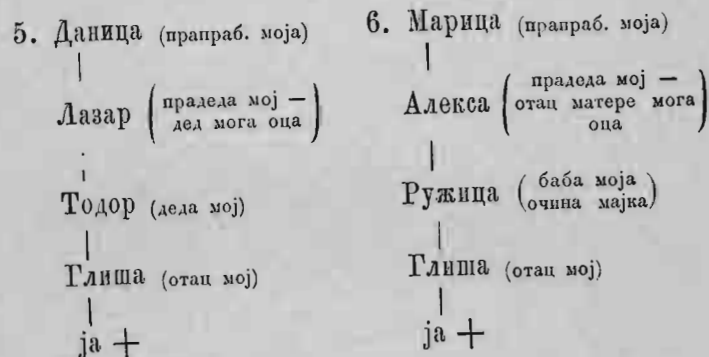
*

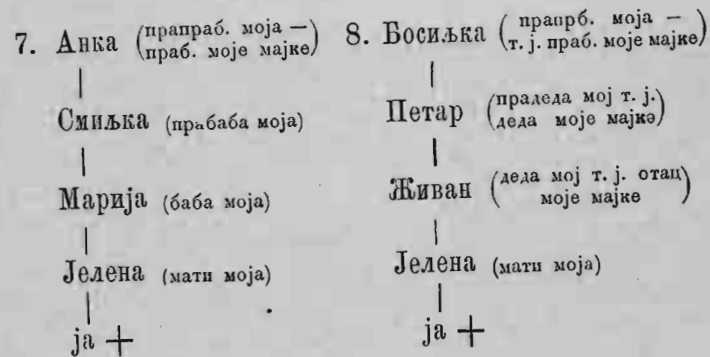
г. У четвртом степену усходеће линије стоје прапрадеди моји (т. ј. прадеди оца и матере моје) и прапрабабе моје (т. ј. праб. мога оца и матере моје) према мени, нпр.

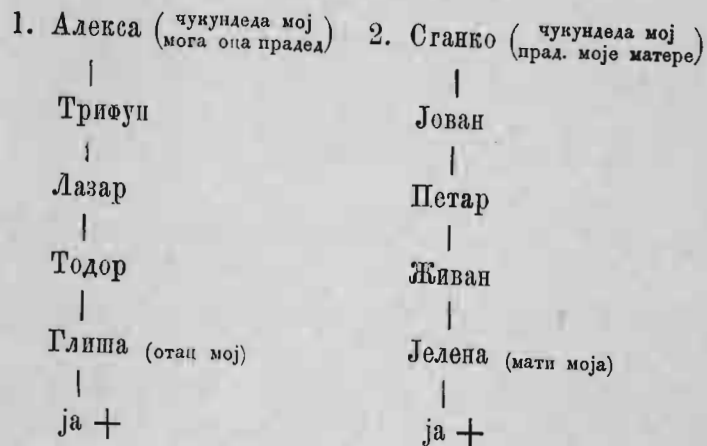
*

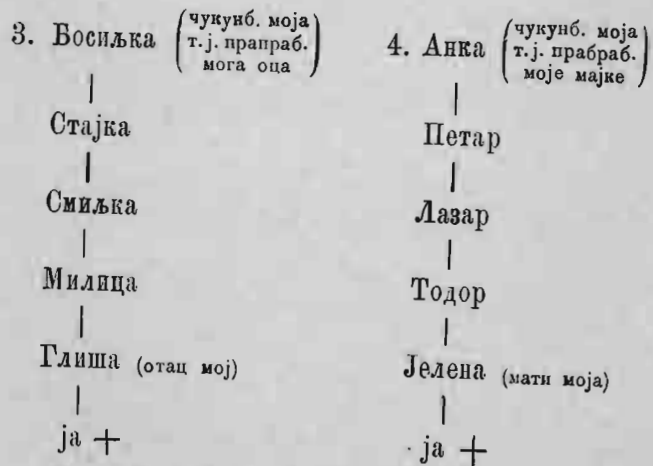
*

д. У петом степену крвнога сродства, а у исходећој линији стоје моји чукундеди и чукумбабе према мени, н. пр.

*

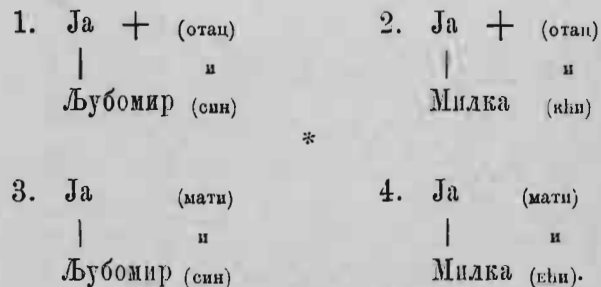

и т. д. и т. д.

Оваквих примера са оваквим једнаким цртежима могли би навести још преко 60; јер сваки човек има само једнога оца и једну матер; а међу тим, има два деда и две бабе; четири прадеда и четири прабабе, осам прапрадеда и осам прапрабаба, шестнајест чукундеда и шестнајест чукумбаба, и сви они стоје у правој усходећој линији према својима потомцима, н. пр. према мени: отац и мати стоје у првом степену усходеће линије (види под а.); дедови и бабе стоје према мени у другом (види под б.); прадедови и прабабе у трећем (види под в.); прапрадедови и прапрабабе у четвртој (види под г.); и чукундеда и чукумбаба у петом степену крвнога сродства у правој — усходећој линији (види под д.). Целокупан овај цртеж видите на прилогу к I. таблици.

2. У нисходећој (правој) линији:

а.) У првом степену крвнога сродства у правој — нисходећој линији стоје очеви и матере према својим синовима и кћерима¹ н. пр.

¹ Овде опет, ради лакшег питања и рачуњања, узмимо за основу личну заменицу Ја, која се обележава са знаком +.

б.) У другом степену праве нисходеће линије стоје унуди и унуке према дедовима и бабама н. пр.

1. Ја +

Љубомир (отац)

Васа (унук) | 2. Ја +

Љубомир (отац)

Спаса (унука) |
| * | |
| 3. Ја + (отац)

Милка

Зарија (унук) | 4. Ја + (отац)

Милка

Зорка (унука) |
| * | |
| 5. Ја + (мати)

Љубомир

Васа (унук) | 6. Ја + (мати)

Љубомир

Спаса (унука) |
| * | |
| 7. Ја + (мати)

Милка

Зарија (унук) | 8. Ја + (мати)

Милка

Зорка (унука) |

в.) У трећем степену праве — нисходеће линије стојим Ја према мојим прауницима и прауникама (т. ј. прадеде и прабабе према прауницима својим), н. пр.

1. ПРИМЕРИ:

Ја + (отац) Љубомир (син мој) Васа (унук мој) Драгић (праунун мој)	Ја + (отац) Љубомир Васа Ката (прауника)	Ја + (отац) Милка (кћи моја) Спаса (унука моја) Зорка (прауника моја)
--	--	---

2. ПРИМЕРИ:

Ја + (мати) Љубомир (син) Васа (унук) Драгић (прауник)	Ја + (мати) Љубица Василије Ката (прауника)	Ја + (мати) Милка Спаса Зорка (прауника)
--	---	--

г.) У четвртом степену праве нисходеће линије стојим Ја према мојим прапрауницима и прапрауникама (т. ј. прапрадедови и прапрабабе стоје у 4 степену према прапрауницима и прапрауникама својим). Примери се цртају као горњи, само што се повлачи још једна перпедикуларна линија од прауника и рођењем нађе се прапраунук или прапрауника. С тога ћемо примере

овде оставити само с писменима ради разноликости, да се и тако привикавамо писати, н. цр.

1. Ја +

|
 а (син мој)
 |
 б (унук мој)
 |
 в (праунук мој)
 |
 г (прапраунук мој)

2. Ја +

|
 б (кћи моја)
 |
 д (унук мој)
 |
 е (праунука моја)
 |
 ж (прапраунук мој)

*

3. Ја + (мати)

|
 а (син мој)
 |
 б (унук мој)
 |
 в (праунук мој)
 |
 г (прапраунук мој)

4. Ја + (мати)

|
 б (кћи моја)
 |
 д (унука моја)
 |
 е (праунука моја)
 |
 ж (прапраунука моја)

д. У петом степену крвнога сродства, а у правој нисходећој линији стојим Ја према мојим белим пчелима (т. ј. чукундедови и чукумбабе стоје у петом степену према својим белим пчелима). По што се у цртежима готово и исто повторава, што смо већ у примерима показали то ћемо овде ставити само четири цртежа ради примера у нисходећој линији. Ево их!

1. Ја + (отац)

|
 Љ (син)
 |
 в (унук)
 |
 д (праунук)
 |
 ж (прапраунук)
 |
 Момчило (бела пчела)

2. Ја + (отац)

|
 М (кћи)
 |
 д (унука)
 |
 з (праунука)
 |
 с (прапраунука)
 |
 Даница (бела пчела)

*

3. Ја + (мати)

|
 и (син)
 |
 к (унук)
 |
 л (праунук)
 |
 м (прапраунук)
 |
 Стојан (бела пчела)

4. Ја + (мати)

|
 н (кћи)
 |
 о (унука)
 |
 п (праунука)
 |
 р (прапраунука)
 |
 Станојка (бела пчела)

Овакви примери могу се повлачити, колико се хоће, но по што код нас нема даље имена за обележавање потомака, ми се с тога и заустављамо на овоме.

И тако, према догде изложеним цртежима, примери — усходеће и нисходеће линије — цртају се овако:

Примери праве — усходеће и нисходеће — линије.

1. ПРИМЕР.

(види стр. 18. а)

а А (чукундеда)
|
в (прапрадеда)
|
г (прадеда)
|
д (деда)
|
м (отац)
|
н + (т. ј. ја)

2. ПРИМЕР.

(види стр. 18. б.)

а Н + (т. ј. ја)
|
в (син мој)
|
г (унука)
|
д (праунука)
|
к (прапраунука)
|
н б (бела пчела моја)

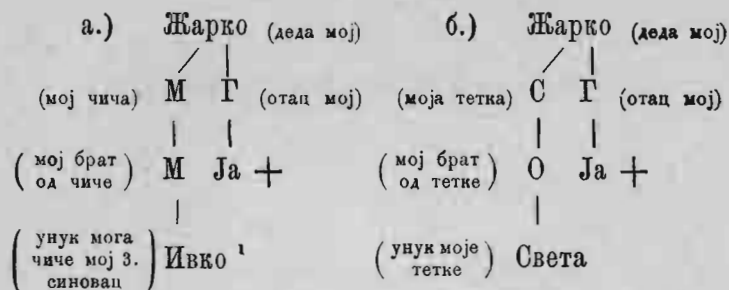
Кад оба ова примера — усходеће и нисходеће линије — склопимо у један пример праве линије, онда излази оваква таблица:

I. Таблице целокупне праве линије.

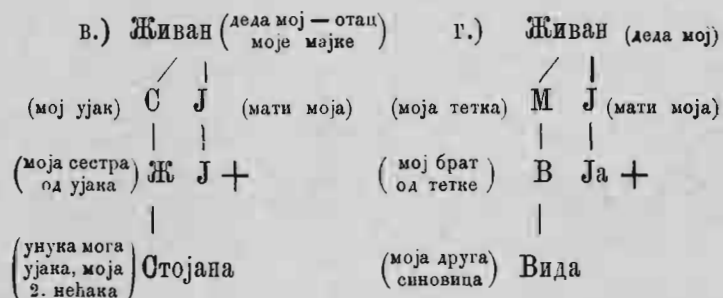
1. ПРИМЕР:

А (чукундеда мој) ?
|
В (прапрадеда мој)
|
З (прадеда мој)
|
Г (деда мој)
|
Д (отац мој)
|
Н + (ја)
|
с (син мој)
|
У (унук мој)
|
П (праунук мој)
|
К (прапраунук мој)
|
М (бела пчела моја) ?

Овај цртеж указује на питање: у ком степену стоји мој чукундеда А према мојој белој пчели М? И кад избројимо од мене Н вертикалне линије до мога чукундеде А и од мене до моје беле пчеле М, наћи ћемо да свега има 10 верт. линија, а то значи 10 рођења, а 10 рођења чине 10 степени; и тако одговор би био: мој чукундеда А стоји према мојој белој пчели М у 10 степ. крвнога сродства у правој линији.

*

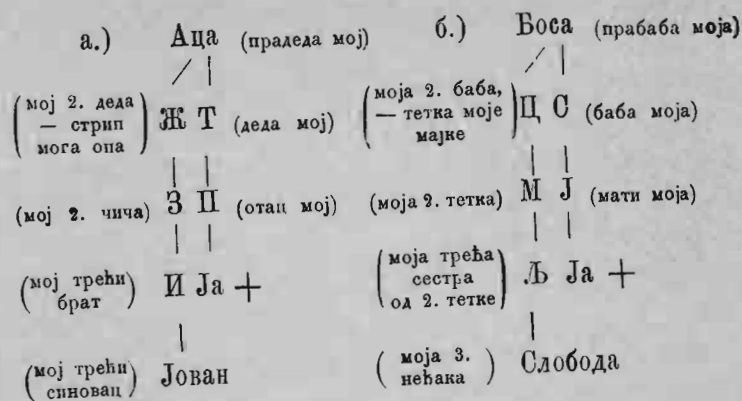
Сви ови моји други синовци и друге синовице и нећаке, као: Ивко, Света, Стојана и Вида стоје према мени у 5. степену крвнога сродства.

*

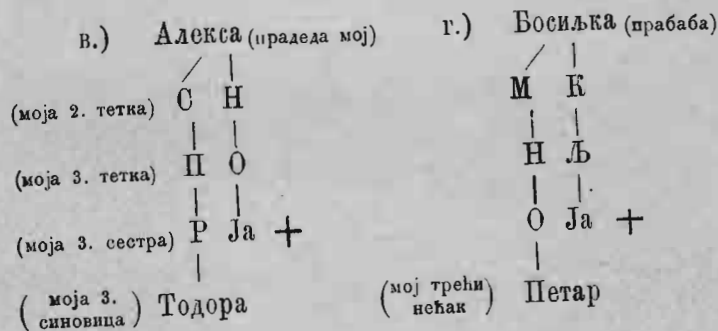
3. У трећој побочној линији крвнога сродства (која се повлачи од мојих прадедова и прабаба, па вуче ка стрицу и тетци мога оца или матере, а затим њиховој деци)² цртају се примери овако:

¹ Унук мојих чича и мојих тетага назваћемо други синовци; а унук њихове — децу њихових кћери — зваћемо други нећаци или друге нећаке (види пример под в).

² Види на страни 19.

*

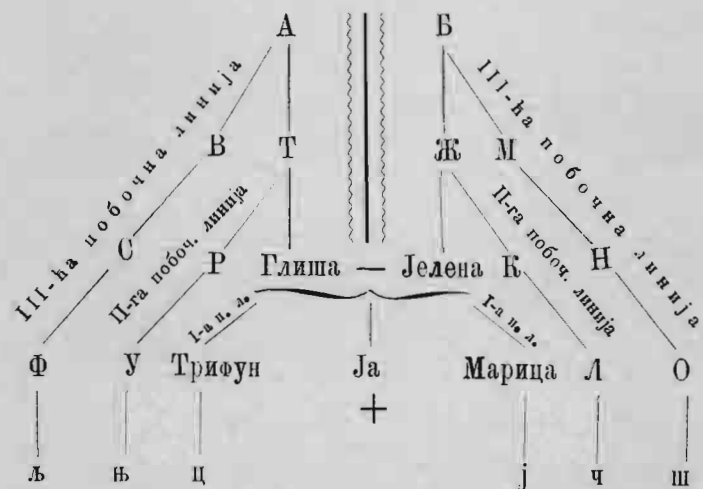

Сви ови моји трећи синовци и синовице (види пример а и в), као и трећи нећаци и нећаке (види пример б и г) стоје према мени у 7. степену крвнога сродства.

*

Казали смо да се овај ланац побочних линија може повући колико нам је год у вољу; али се ми заустављамо на ове три — већ повучене — побочне линије,

једно с тога, што црква и забрањује брак у тим трима линијама; а друго, што по овој шеми може сваки, ради практиковања, повлачити линија колико год који жели. У место даљег повлачења, ми ћемо склопити таблицу од три побочне линије у један цртеж, те да се на тај начин види једна разграната фамилија, и како који члан породице стоји један према другом. Узећемо и једну. т. ј. очину, и другу т. ј. материну страну — фамилију. Ево цртежа!

Објасњење: Ја, мој брат Трифун и сестра Марица и њихови потомци *ц* и *ј* стојимо према свима лично-стима, које су у цртежу означене у крвном сродству, а што се степену тиче, ту опет стојимо у разним сте-

пенима, па и према материној фамилији онако исто, као и према очиној фамилији. И тако:

а.) Ја стојим према моме оцу и матери у I ст. кр. сродства; а она (тј. отац и мати) између себе састављају једно тело, и међу њима нема степени;

б.) Ја стојим према брату Трифуну и сестри Марици у другом степену крв. срод.; а и они између себе стоје такође у II ст.

в.) Ја стојим и према оцу мога оца *T* и оцу или матери моје мајке *Ж*. тј. дедама и бабама мојим у II ст. крв. сродства, а они тј. *T* и *Ж*. између себе стоје такође у II ст., али двороднога сродства;

г.) Ја стојим према мојим прадедовима (и прабабама) (тј. деди и баби мога оца) *A*. и (деди и баби моје мајке) *B* у III-ћем степену крв. сродства, а они (тј. *A*. и *B*.) између себе стоје у IV степену двород. сродства;

д.) Ја стојим према мојим синовцима (и синовицама) *ц* и нећацима (и нећакама) *ј* у III-ћем ст. а они (тј. *ц* и *ј*) стоје у IV ст. крв. сродства;

е.) Ја стојим према стрицу и тетку (сестри и брату мога оца) *P*. и ујаку и тетку (брату и сестри моје матере) *K*. у III ст. крв. сродства; а она (тј. *P* и *K*) између себе стоје у IV ст. двород. сродства;

ж.) Ја стојим према синовцу и синовци, нећаку и нећаци мога оца *У* и синовцу и синовци, нећаку и

нећаки моје мајке *Л* у IV ст. крв. сродства; а они (тј. У и Л) између себе стоје у 6 степ. двороднога сродства;

з.) Ја стојим према унуцима и унукама мога стрица и тетке *њ.* и према унуцима и унукама мога ујака и тетке *ч.* у V ст. крвног сродства; а они (тј. *њ.* и *ч.*) стоје између себе у VIII ст. двородног сродства;

и.) Ја стојим према брату и сестри мога деде и бабе по оцу В. и по матери М. у IV ст. крв. сродства; а они (тј. В. и М.) стоје између себе у VI ст. двородног сродства;

ј.) Ја стојим према синовцима и синовицама, нећацима и нећакама мојих дедова и баба: С. и Н. у V степ. крвног сродства; а они (тј. С. и Н.) између себе стоје у VIII степ. двороднога сродства;

к.) Ја стојим према моме III брату и сестри по оцу и мајци: Ф. и О. у VI степ. крв. сродства; а они (тј. Ф и О) стоје између себе у X ст. двор. сродства;

л.) Ја стојим према моме III-ћем синовцу или синовици, или нећаку или нећаки по оцу и мајци *љ.* и *ш.* у VII степ. крв. сродства; а они тј. (*љ.* и *ш.*) у XII степену двороднога сродства.

Примедба: Из горњег цртежа и објаснења, сваки ће увидети:

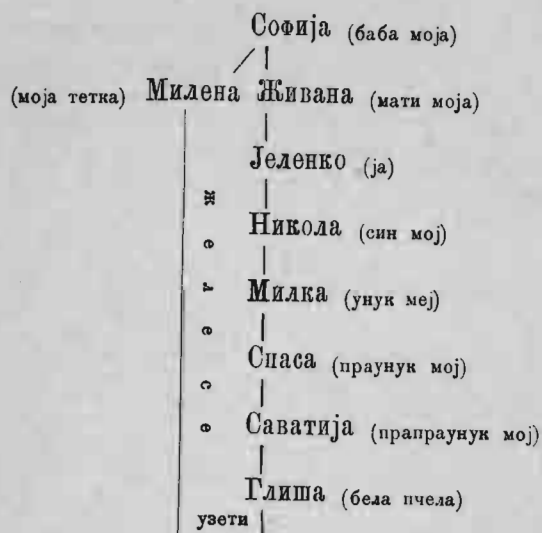
1. Да су чланови породице, који су произашли од родоначалника мога оца, и чланови породице, који су произашли од родоначалника моје мајке, у једнаком растојању сродства према мени; и 2., да чланови очиних предака и њиховога потомства и чланови материних предака и њиховога потомства стоје једни према другима пре свега у двородног сродству, а затим у разном отстојању степену сродства.

Примери дозвољених и недозвољених бракова у крвном сродству.

Дозвољавање и забрањивање брака у крвном сродству у побочним линијама зависи *прво* од броја степени; а *друго* и од слитије имена. Брак се у побочним линијама крвног сродства забрањује у 7. степену, а дозвољава у 8. степену, сем великога слитије имена. После 9. степена изчезава сродство. — Слитије имена бива, кад би посредством брачне везе млађе постало старије или старије млађе у фамилији, н. пр. Слитије би било, кад би запросно мој чича моју прапраунуку, јер би моја прапраунука постала мени стрина, или обратно, кад би мој прапраунук хтео да узме за жену моју тетку, у ком би случају тетка ми постала прапраунука т. ј. жена мога прапраунука. Ево примера:

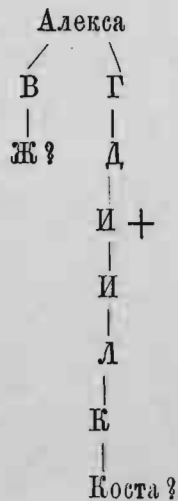

б.)

И овде је 8. степен, ну не треба брак дозволити, јер у таквом случају постала би моја бела пчела, Глиша, мени тетак.

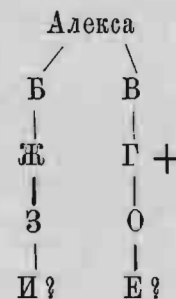
в.)

И у овом случају не би требало дозволити брак; јер би мој прапраунук Коста постао мени други чича.

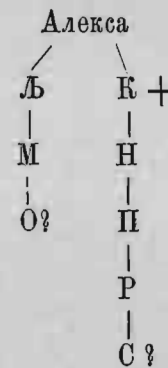
Брак се дозвољава:

а.)

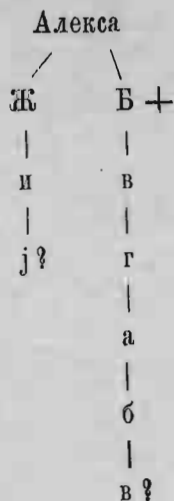
т. ј. мој унук или унака Е. и праунука или праунук мога чиче И. могу се узети, јер је 8. степен.

б.)

т. ј. мој прапраунук или прапраунука С. и унук или унука мога брата О. могу се узети, јер је мало слитије имена, а 8. је степен.

в.)

Моја бела пчела *в.* стоји према унуку или унуци мога брата *ј.* у 9. степену крвнога сродства и могу се узети и ако је велико слитије имена.

У осталом врло добро ће учинити свештеници, ако буду саветовали своје парохијене да избегавају, што више могу, да се у крвном сродству не изимају; јер то не само да црква забрањује, него је и с хигијенске тачке гледишта штетно. Нарочито треба да пазе на потомке по женској линији, јер у овим случајевима често интересирајуће странке прикривају; или се тако то потомство растури по свету, да се и заборави, па често се запресе у доста блиском сродству.

Б. Примери за пријатељско — својачко¹ — сродство.

Пријатељско сродство дели се на: двородно, трородно, четвородно и т. д., колико се кад ланац повуче (види на стр. 19—21).

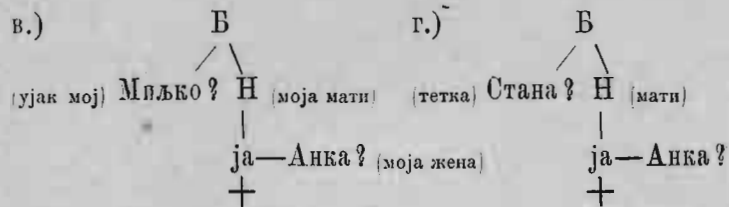
Г.

О двородном сродству.

Двородно сродство постоји између чланова двеју фамилија, које су се међусобно сродиле у след брачне везе између два лица те две фамилије. У овом — двородном — сродству брак се забрањује некада у VII, а дозвољава у VI. степену; а некада се забрањује у VI, а дозвољава у VII. степену.² Ово дозвољавање и забрањивање зависи од слитије имена (види стр. 20.). При цртању примера треба имати на уму све знаке, које смо за цртање означили (види на стр. 19 и 20) нарочито треба овде добро запамтити знак (—) положену линију, која означава везу брачну. Ради удобнијег и лакшег схватања примера, ми ћемо у овом сродству изложити примере у питањима. Тако н. пр.

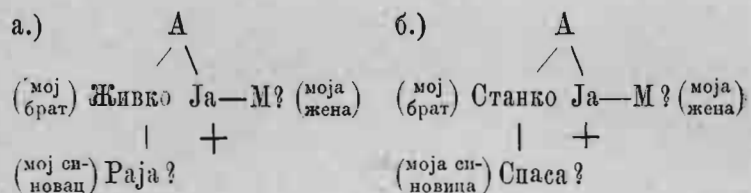
¹ Од речи «својта.» —

² Крм. гл. 50. лист 148.

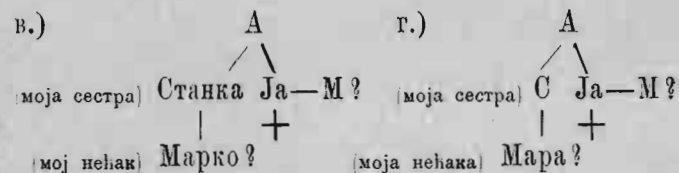

стоје у трећем степену двороднога сродства. У овом степену стоје и синовци и синовце, нећаци и нећаке моје према мојој жени, а опет њени према мени. Ево примера:

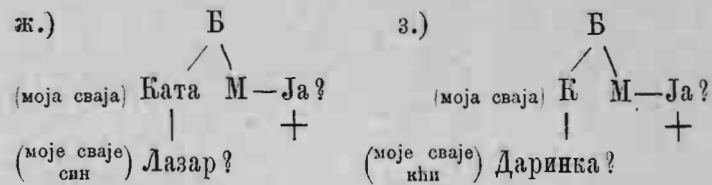
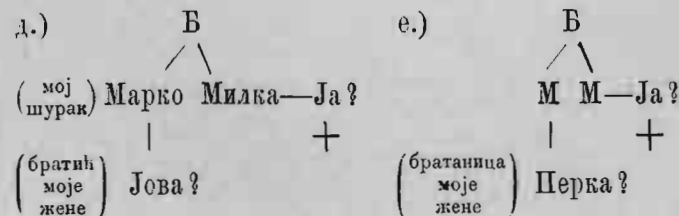
*

*

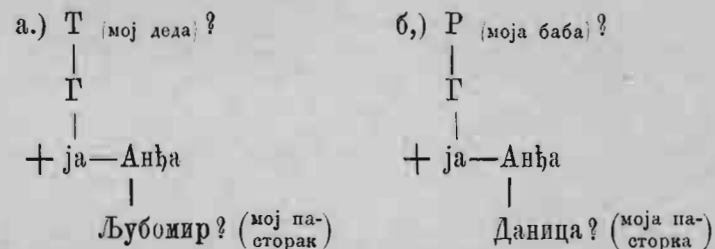
*

Сви, дакле, ови, т. ј. мој синовац, синовца, нећак и нећака (види примере под а, б, в, г) стоје према мојој жени Милки у 3-ћем степ. двород. сродства; а њен опет синовац, синовца, нећак и нећака (види пример под д, е, ж, з) стоје према мени такође у 3-ћем степену двор. сродства.

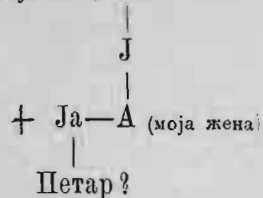
*

5. У ком степену стоје моји пасторци и пасторке према мојим дедовима и бабама? —

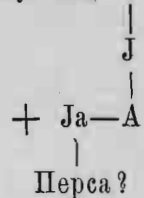

— стоје у трећем степену двороднога сродства; а тако исто и моја деца од прве жене стоје према дедовима и бабама моје друге жене у трећем степену двороднога сродства, н. пр.

а.) (деда моје жене) М?

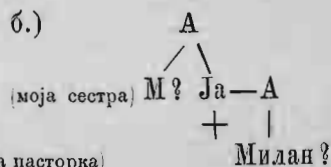
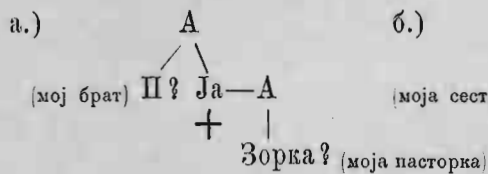

б.) (баба моје жене) К?

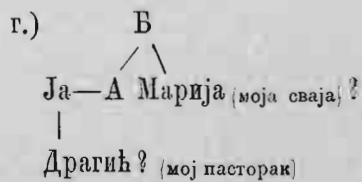
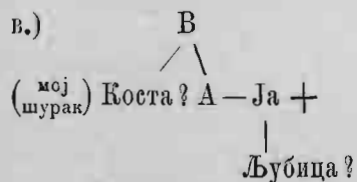

*

6. У ком степену стоје моја браћа и сестре према мојим пасторцима и пасторкама и обратно т. ј. у ком степену стоје моја деца од прве жене према браћи и сестрама моје друге жене? Ево цртежа за те примере!

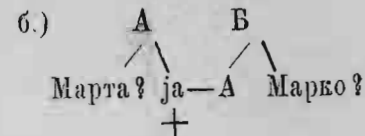
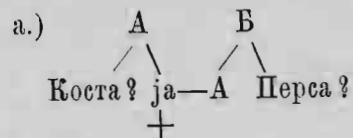
*

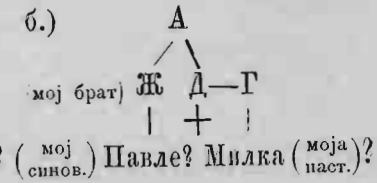
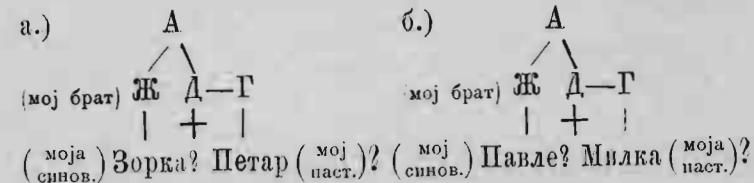
стоје у 3. степену двород. сродства.

*

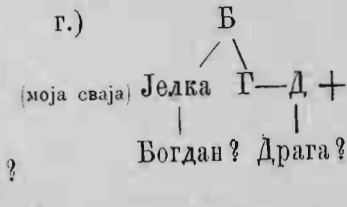
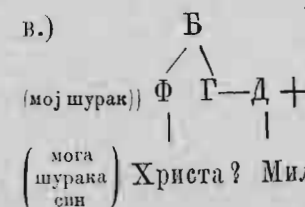
7. У ком степену стоје моја браћа и сестре према браћи и сестрама моје жене? Ево цртежа:

стоје у четвртом степену; а тако исто у четвртом степену двороднога сродства стоје и моји синовци, синовце, нећаци и нећаке према моме пасторку или пасторци и обратно, т. ј. њени синовци, синовце, сестрићи и сестричине према моме сину или кћери од прве жене:

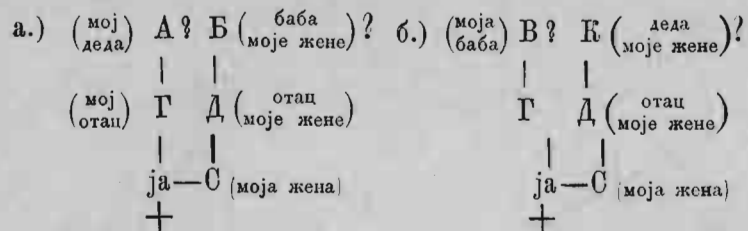

*

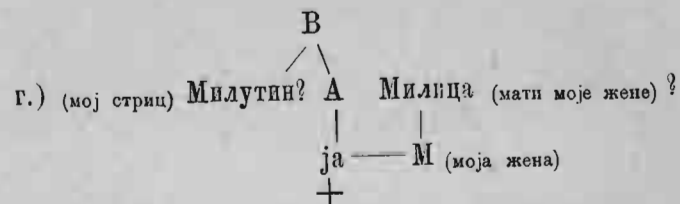
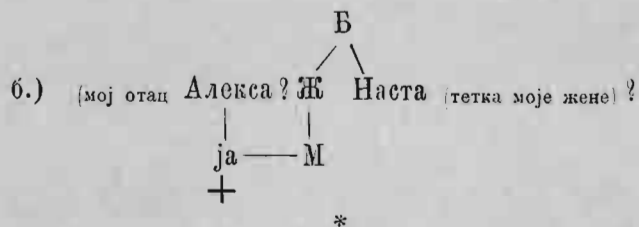

*

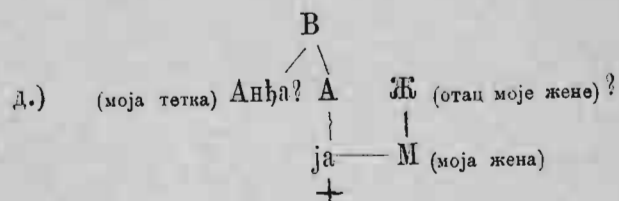
8. У ком степену стоје моји дедови и моје бабе према дедовима и бабама моје жене?

одговор је: стоје у 4. степену двороднога сродства; а тако исто у том степену стоје: мој отац и мати према стрицу и тетци моје жене, и обратно, т. ј. мати и отац моје жене према мојим стричевима, теткама и ујацима.

*

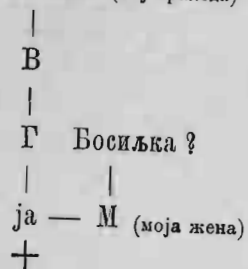
*

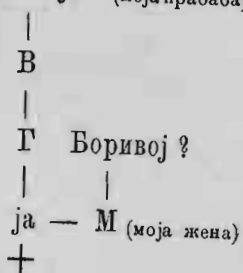
9. У ком степену стоје моји прадедови и прабабе према оцу и матери моје жене, и обратно, т. ј. прадедови и прабабе моје жене према оцу и матери мојој?

Ево примера :

а.) Алекса? (мој прадеда)

б.) Томанија ? (моја прабаба)

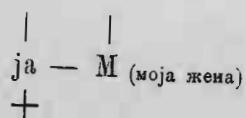

Зорка ?

```

  |
  Ж
  |
  
```

в.) Глаша? Б

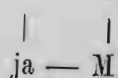

Лука ?

```

  |
  М
  |
  
```

г.) Јелена? Б

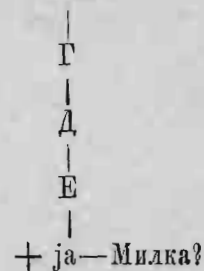

Одговор је: *стоје у 4. степену* двороднога сродства; а тако исто у *четвртом* степену двородног сродства стоје и моји прапрадедови и прапрабабе према мојој жени и њени прапрадедови и прапрабабе према мени. Ево примера !

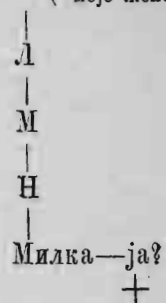
а.) Алекса?

б.) Анка ?

в.) А? (прапрадеда или прапраб. моје жене)

10. У ком степену стоје моји прадедови и прабабе према мојим пасторцима, или дедови и бабе према синовима и кћерима мојих пасторака? Ево и примера !

а.) (мој прадеда или прабаба) А ?

```

  |
  В
  |
  Г
  |
  
```

+ ја — А

(мој пасторак или пасторка) Ил ?

б.) (мој деда или баба) В ?

```

  |
  Г
  |
  
```

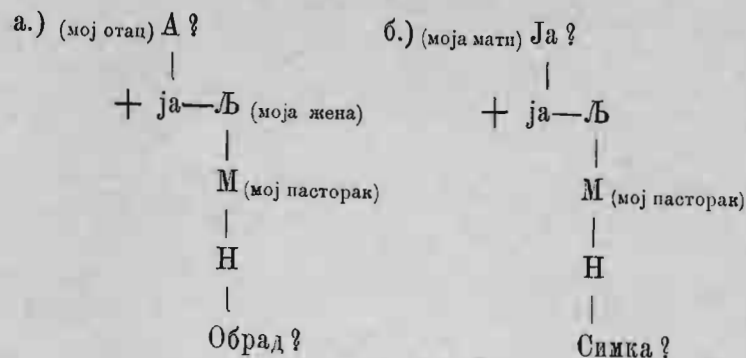
+ ја — А

```

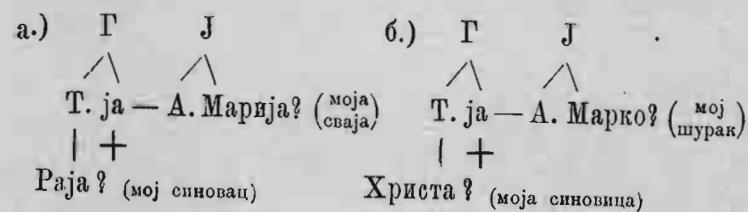
  |
  И (мој пастор.)
  |
  
```

(син или кћи) ЛБ ?
(мога пастор.)

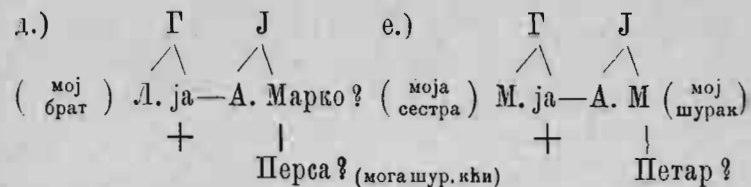
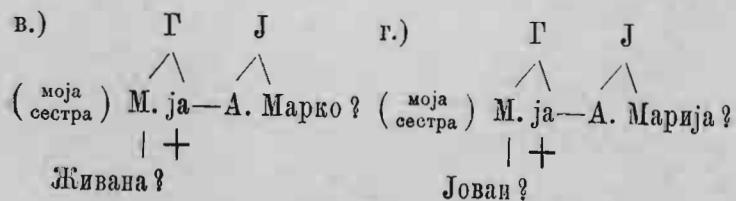
Стоје у *4. степену* двороднога сродства; а тако исто у *четвртом* степену двородног сродства стоји и мој отац и мати према унуцима и унукама мога пасторка. Ево и за то примера !

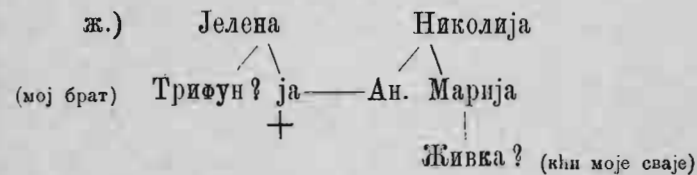
11. У ком степену сродства стоје моји синовци и синовице, нећаци и нећаке према мојим шурацима и свастикама, а тако исто, како према мени стоје моји шураковићи и свастихи ? — Ево примера :

*

*

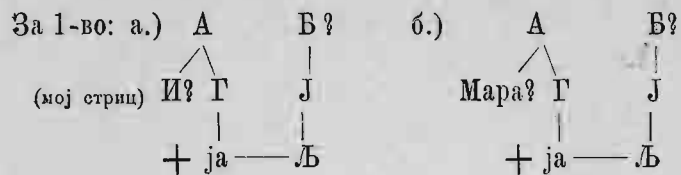

Одговор је: стоје у 5. степену двороднога сродства.

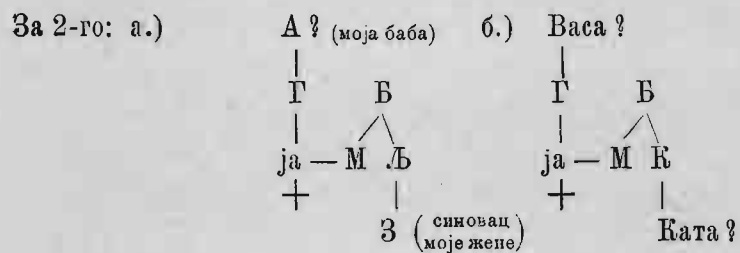
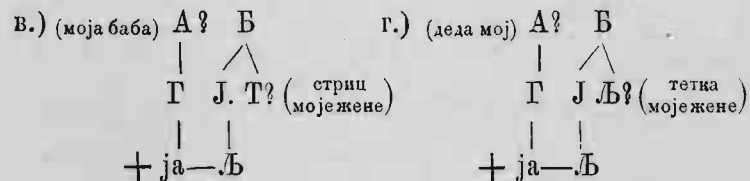
У петом степену двороднога сродства стоје и ови :

1. Моји стричеви, ујаци и тетке према дедовима и бабама моје жене; а тако исто и моји дедови и бабе према ујацима и теткама моје жене; 2. Моји дедови и бабе према синовцима синовицама, нећацима и нећакама моје жене, или дедови и бабе моје жене према деци моје браће и сестара; 3. Моји прадедови и прабабе према мојим шурацима и свастикама и обратно; 4. Унуци и унуке мога стрица, или тетке или ујака према мојој жени и обратно; 5. Моји чукундедови и чукунбабе према мојој жени; 6. Унуци и унуке мојих пасторака према мојој браћи и сестрама; 7. Синовци и кћери мога пасторка или пасторке према мојим синовцима синовицама, нећацима и нећакама; 8. Праунуци и праунуке мога пасторка према моме оцу и матери;

9. Прапрауници и прапраунике мога пасторка или пасторке према мени и обратно. Ево примера:

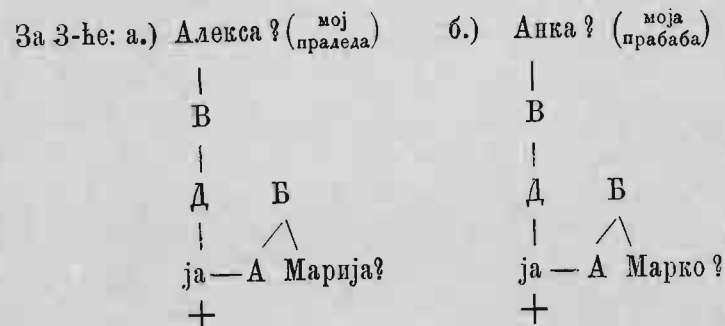
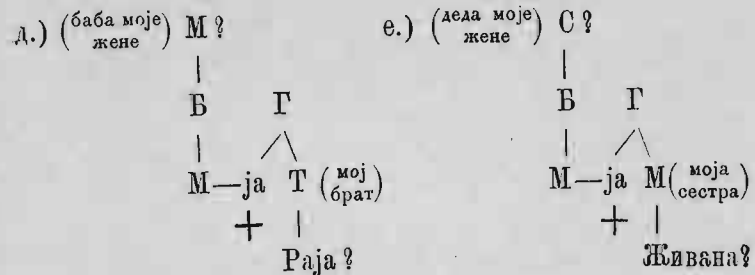
*

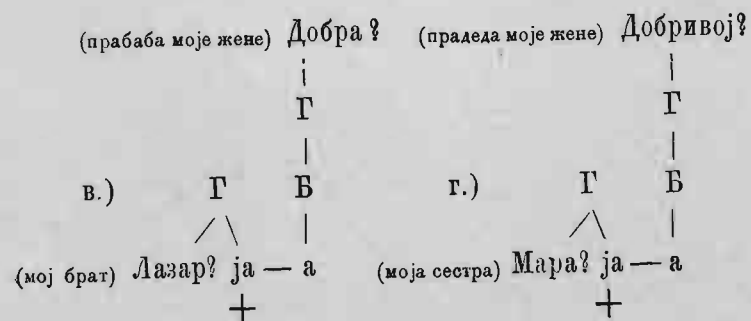
*

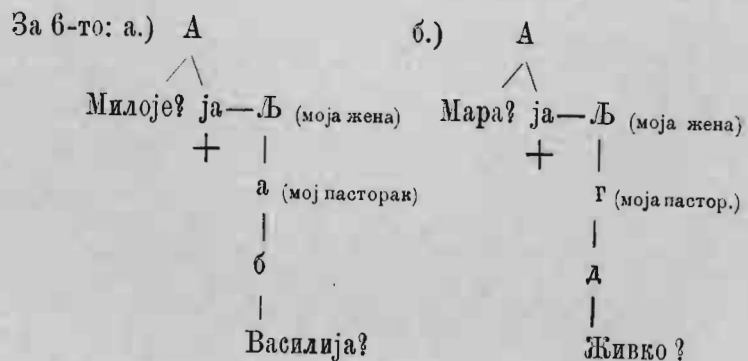
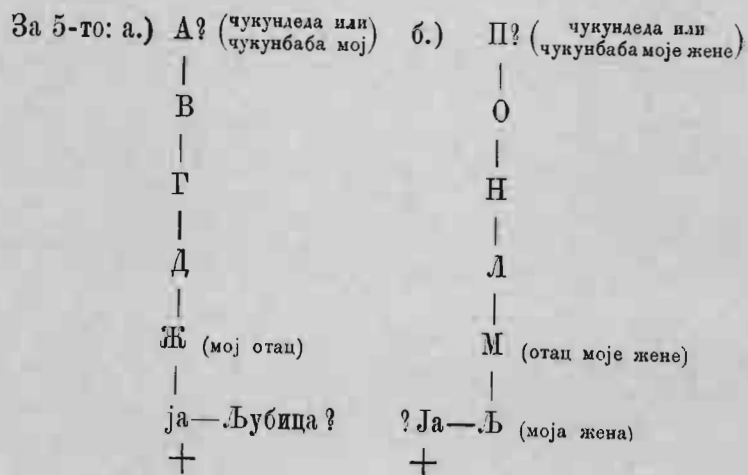
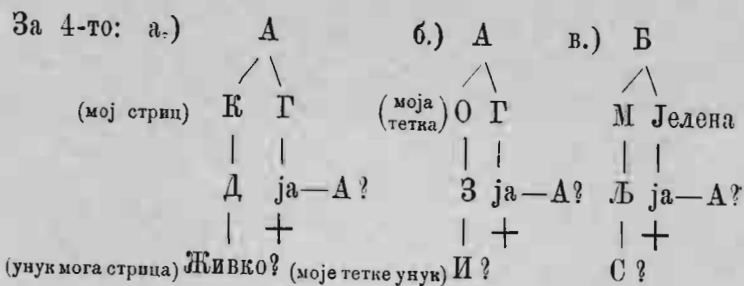

*

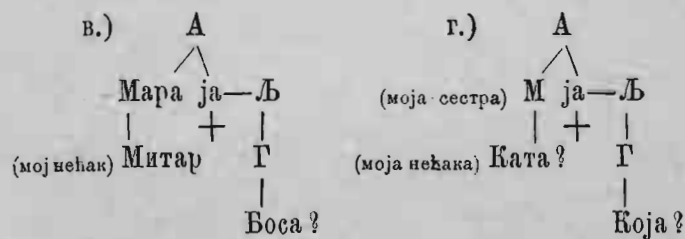
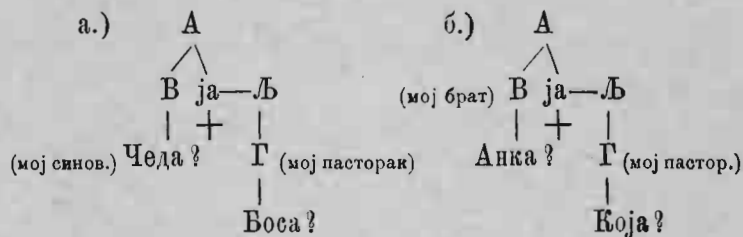

*

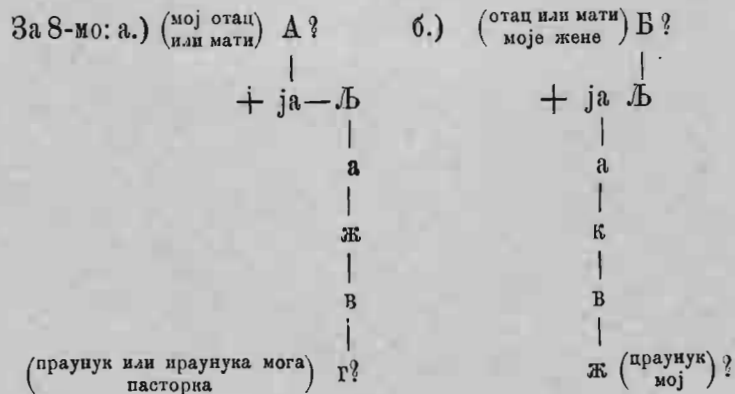

За 7-мо: Синови и кћери мога пасторка или пасторке стоје према мојим синовцима и синовцима, нећацима и нећакама у 5. степену двороднога сродства.

*

За 9-то: а.) ?	Ja—Б	б.)	? Ja—Б
	+		+
	а		а
	б		б
	в		в
	г		г
(прапраунук мога пасторка)	Дмитар ?	(прапраунук мога пасторка)	Зорка ?

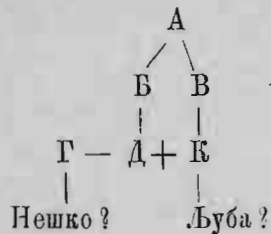
П р и м е д б а з а с в е : У свима наведеним примерима, могу се изменути питања, и у таквом случају треба само постулат + преместити са места на коме постоји и ставити га поред другог ма кога лица, и онда одма долази друго питање и мењају се рођачка имена, а степени остају они исти. Ради уверења о томе да променимо тај знак (+) у неколико примера. Променимо у б примеру под 8. и ставимо знак (+) код к, и тад ће изаћи питање овако: У ком степену стоји мој унук или унука према оцу и матери мога другог мужа? или променимо знак (+) у примеру а под 9. и ставимо тај знак (+) код в, па ће питање онда бити овако: У ком степену стоји мој унук или унука према очуву и маћији мога деде или бабе. — Овако се може мењати знак (+) у свима примерима и одма се мења и питање и личности. Ово сам напоменуо за оне који хоће да се вежбају у истраживању степени сродства.

У свима доведе наведеним примерима двороднога сродства, брак се апсолутно забрањује. Шта више свештеници не треба таква сродства ни да предлажу епископима за разрешење и благослов. Епископима је доцније дато право, да само могу дозволити, усљед велике потребе, брак у VI. и VII. степену двороднога сродства и у оним примерима у којима црква забрањује, али никако не могу у V. степену дозвољавати брак. И тако у VI. и VII. степену двороднога сродства нема апсолутне немогућности за брак. Јер у некима случајевима дозвољава крмчија у VI. и VII. степену, а где крмчија забрањује због слитија имена, ту опет може епископ да разреши и благослови брак. Како се у VI. и VII. степену двороднога сродства највише и обраћају свештеници с питањима: може ли се брак у овом или оном случају дозволити? то и обраћам пажњу свештеника на горње речи и на изложене примере, које ћемо ради бољег објаснења поделити на две врсте, на примере, у којима се брак дозвољава; и на примере, у којима се крмчијом брак забрањује, али може епископ дозволити. И тако:

I. Примери VI. и VII. степена двороднога сродства, у којима се брак дозвољава.

1. У VI. степену:

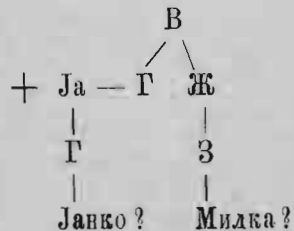
а.)

т. ј. мој пасторак (или пасторка), *Неша*, може узети унуку (или унук) мога чиче или тетка, *Лубу*, јер стоје између себе у VI. степену двороднога сродства, а није ни слитије имена. (Или: може се рећи овако: Отац (Г) и син (В) могу узети малу тетку (Д) и њену малу синовцу (К) — (види крмчију лист 146. на оборот.)

*

б.)

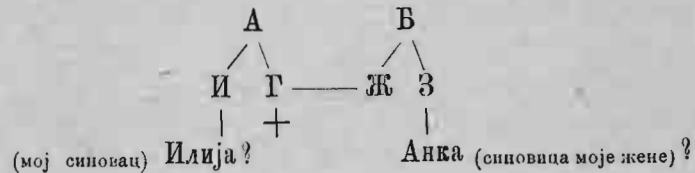

т. ј. Ја и мој унук Јанко можемо узети велику тетку, Г. и унуку од брата или сестре њене, Милку, јер је

6. степен двороднога сродства, и нема слитије имена (види крмчију лист 147 на обор.)

*

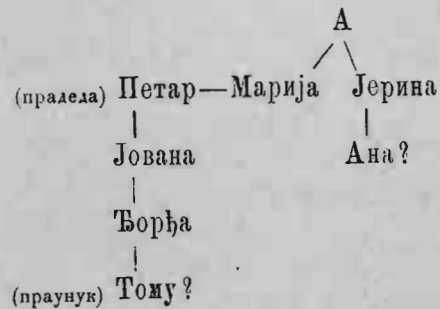
в.) Стриц и синовац могу узети тетку и синовцу,¹ ево примера:

јер су у 6. степену двороднога сродства и нема слитије имена.

*

г.) Прадеда и праунук могу узети рођену тетку и сестричину њену.²

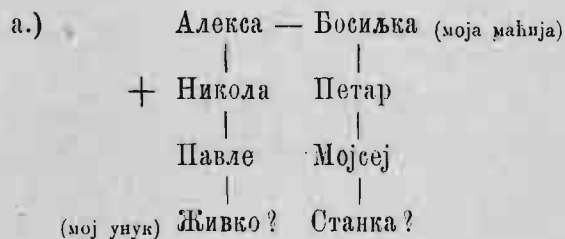

јер је 6. степен двороднога сродства.

¹ Види крм. лист 149. и лист 169 на обор.

² Види крм. лист 148.

У овом примеру крмчија дозвољава брак, ну, чини нам се да не би требало дозволити без благослова архијерејског, јер је овде мало слитије имена; а мало слитије дозвољава се тек од 7. степена, а не и од 6. степена. Међу тим, у крмчији ми не налазимо оних примера, у којима би, по аналогији примера под тач. 3. могао се брак закључити и без одобрења архијерејског, као н. пр. 3.ови:

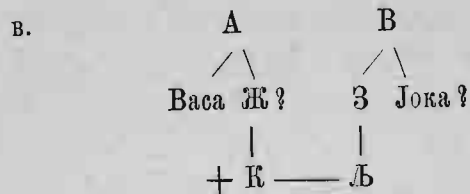

т. ј. мој унук, *Живко*, може узети праунуку моје маћије, *Станку*, јер је 6. степен двороднога сродства и нема слитије имена.

*

т. ј. мој прадеда *Коста* може узети прабабу моје жене *Кату*; јер нема слитије имена.

т. ј. мој стриц, *Васа*, може узети тетку моје жене, *Јоку*, јер је 6. степен двороднога сродства, и нема слитија имена; а овај је пример раван примеру под в стр. 85. у коме крмчија дозвољава брак.

*

код овога је примера питање овако: у ком степену сродства стоји мој прапрадеда, *Андрија*, према баби моје жене, *Драги*? и одговор је: у 6. степену двороднога сродства, и, по аналогији трећега примера у крмчији,¹ могу се узети.

¹ Види лист 148.

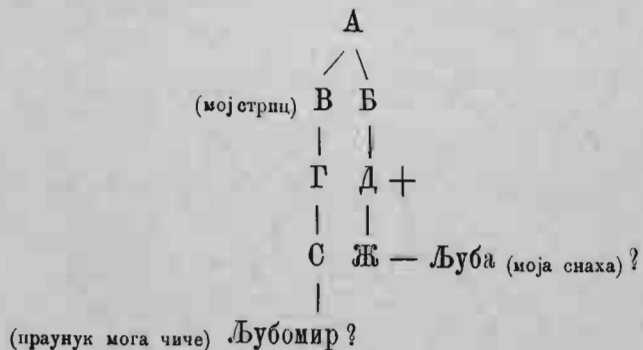
2. У седмом степену двороднога сродства дозвољава се брак у овим примерима :

а.) Један муж може узети, после смрти своје прве жене, унуку њеног другог стрица или сестричину од сестре, кћери другог стрица,¹ и. пр.

Анна; или другчије рећи :

б.) Моја снаха *Љуба* може узети после смрти мога сина, Живка, праунука мога стрица или тетке, Љубомира; јер је 7. степен двороднога сродства, а нема великог слитија имена. Ево цртежа !

¹ Крм. лист 145. на оборот.

в.) Дед и унук могу узети малу тетку и унуку.¹ Ево за тај пример цртеж !

Према нашој теорији, овај пример лакше се чита овако : Мој унук, Ђока, стоји према унуци стрица или тетке моје жене, Анни, у 7. степену двороднога сродства, и могу се узети.

*

г.) Два брата рођена могу узети малу тетку и сестричину (тако вели крмчија²), а по нашој теорији може се појмљивије рећи овако : Мој брат може узети унуку стрица моје жене. Ево примера !

¹ Крмч. лист 147. на обор.

² По крмч. лист 148. на обор.

И овде је 7. степен двороднога сродства, с малим слитијем имена.

*

д.) Стриц и синовац могу узети две сестре од стрица. Ево примера.

или другчије рећи: Мој синовац, Јован, може узети сестру од стрица моје жене, Теодору, јер је 7. степен двороднога сродства.

*

е.) Мога пасторка (или пасторке) син може узети праунуку мога брата (или сестре), ево примера.

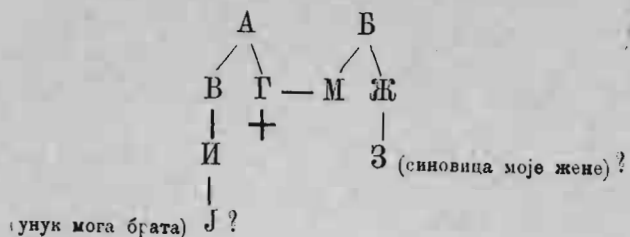
*

ж.) Исто тако праунук мога пасторка, (или пасторке) може узети унуку мога брата (или сестре), н. пр.

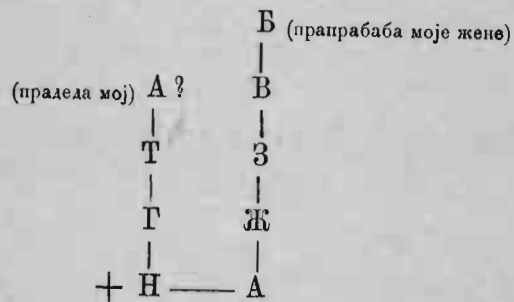
*

з.) Унук (или унука) мога брата или сестре може узети синовицу (синовца) или нећаку (нећак) моје жене. Ево примера!

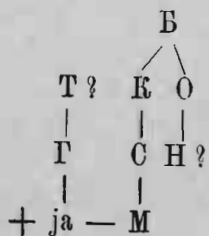
*

и.) Мој прадеда (или прабаба) може узети прапрабабу (или прапрадеда) моје жене. Ево примера.

*

ј.) Мој деда (односно баба) може узети велику (или другу) тетку (односно други чича) моје жене, н. пр.

II. Недозвољени бракови у VI. и VII. степену двороднога сродства.

1. У VI. степену забрањује се брак у овим примерима:

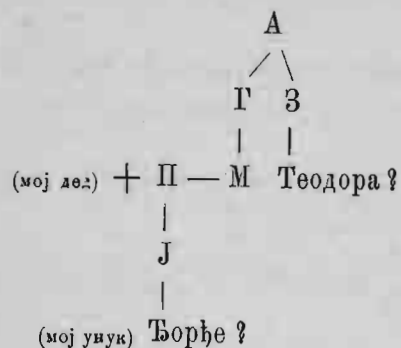
а.) Нико не може узети две сестре другобраточине¹.

т. ј. ја не могу узети, после смрти моје прве жене, Зорке њену сестру од другог стрица, Живку, и ако је VI. степен двороднога сродства; јер према канонима муж и жена састављају једно тело. Исто тако не може узети мој брат од другог стрица или тетки моју жену после смрти моје.

¹ Крм. гл. 50. лист 145.

б.) Дед и унук не могу узети две сестре од стрица или од тетке,¹ н. пр.

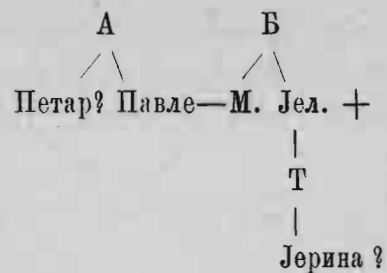
т. ј. мој унук, Ђорђе, не може узети сестру од стрица моје жене, Теодору, јер би моја сваст постала мени унука, а моја жена својој сестри постала би баба, и тако би било слитије имена.

*

в.) Два брата рођена не могу узети велику (по нашој теорији другу) тетку и унуку,² н. пр.

¹ Крм. гл. 50. лист 148.

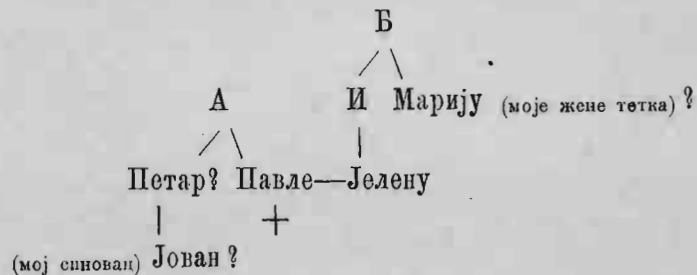
² Крм. гл. 50. лист 149.

т. ј. моју унуку, Јерину, не може узети рођени девер моје рођене сестре, Петар, јер би на тај начин моја сестра *М* и моја унука Јерина постале две рођене јетрве.

*

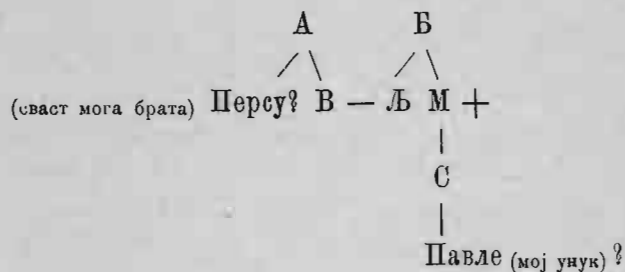
г.) Ако стриц узме братаницу или сестричину, онда његов синовац не може узети тетку¹. Ево примера!

т. ј. не може узети мој синовац Јован, тетку моје жене, Марију; јер би се имена слила.

¹ Крм. гл. 50. л. 149.

д.) Исто тако, не може узети мој унук (или унука) сваст (односно шурак) мога брата т. ј. сестру (односно брата) жене мога брата. Ево примера!

С тога, што би моја унука постала моме брату шурњаја.

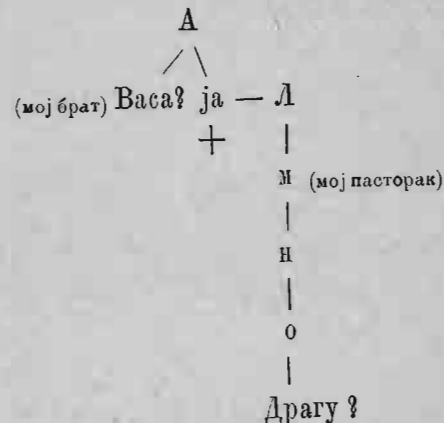
*

е.) Мој деда не може узети унуку брата моје жене, н. пр.

јер би било велико слитије имена.

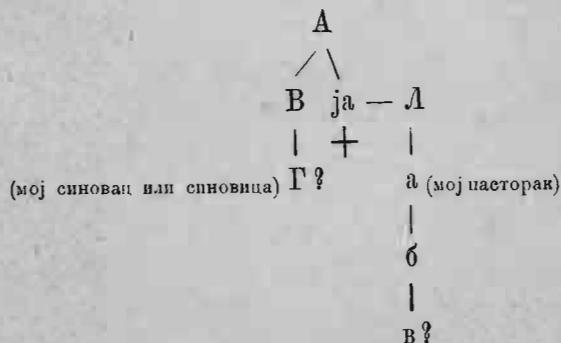
ж.) Мој брат (односно сестра) не би могао узети за жену праунуку (односно праунук) мога пасторка, н. пр.

и овде је велико слитије.

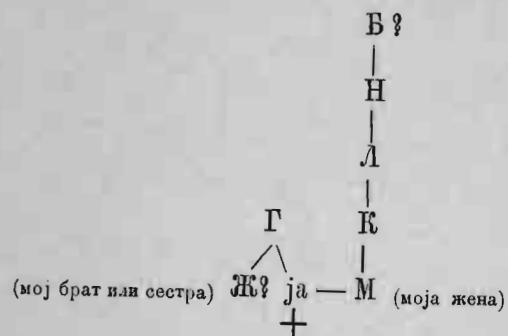
*

з.) Мој синовац (односно синовица) не може узети унуку (односно унук) мога пасторка, н. пр.

будући је и овде слитије имена.

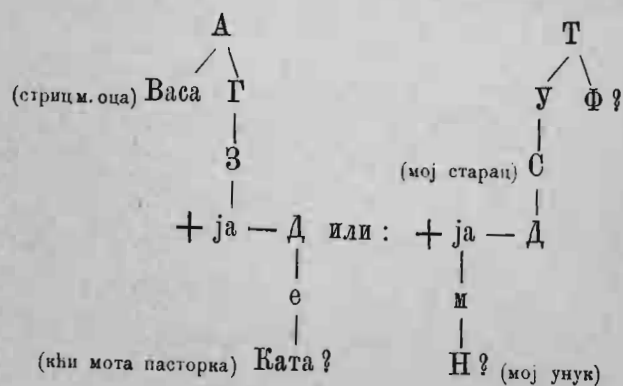
и.) Не може узети ни мој брат (односно сестра) прапрабабу (односно прапрадеда) моје жене, н. пр.

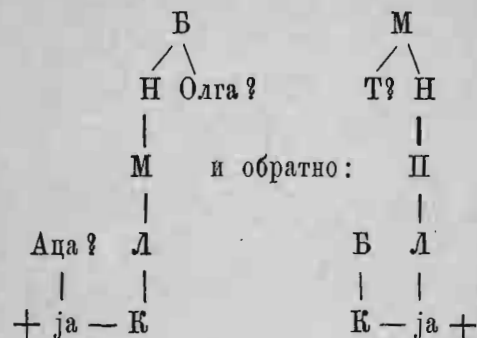
јер би и овде било слитије имена.

*

ј.) Не може узети ни мој други деда (стриц мога оца) вѣер мога пасторка (и обратно, т. ј. стриж мога старца моју унуку од прве жене) н. пр.

к.) Мој отац (односно мати) не може узети малу тетку моје жене (т. ј. тетку њенога деде), н. пр.

2. У VII. степењу двороднога сродства забрањује се брак у овим примерима:

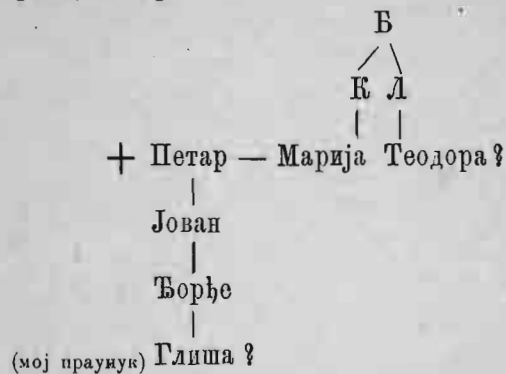
а.) Отац и син не могу узети две другобратанице¹ н. пр.

т. ј. мој син Јован не може узети трећу сестру моје жене, Јелену, јер би ја и син мој постали пашенози (шогори).

¹ Крм. гл. 50. л. 146. на обор.

б.) Прадеда и праунук не могу узети две сестре од стрица, н. пр.

т. ј. мој праунук, Глиша, не може узети сестру од стрица моје друге жене Теодору; јер би праунук мој постао мени нашеног.

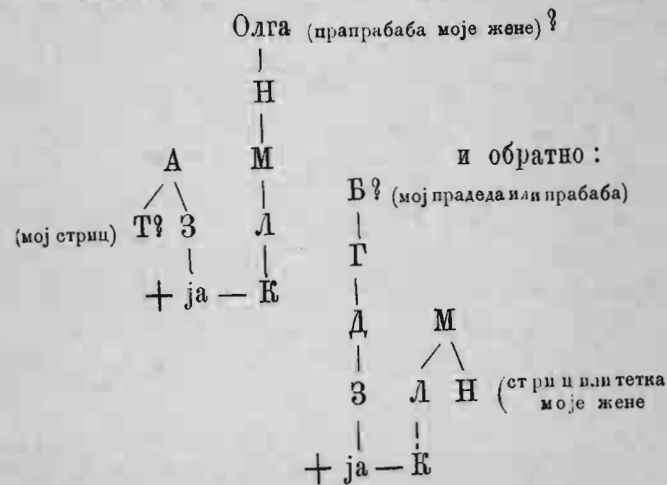
*

в.) Мој други чича не може узети кћер мога пасторка, н. пр.

јер би у овом случају моја унука (по пасторку) постала мени стрина.

г.) Мој стриц не може узети прапрабабу моје жене. Ево примера!

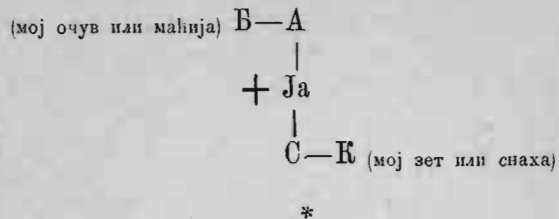

*

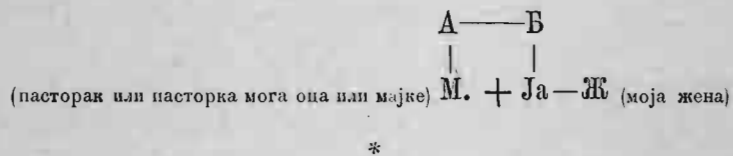
д.) Мој отац не може узети праунуку стрица моје жене, н. пр.

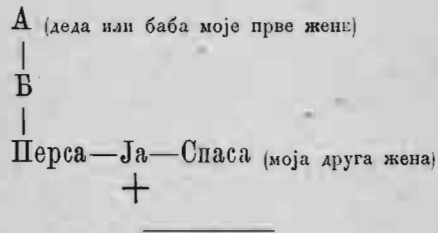
јер би унука моје жене, по брату од стрица, постала њој свекрва.

к.) Моја жена према пасторку или пасторци мога оца или матере, н. пр.

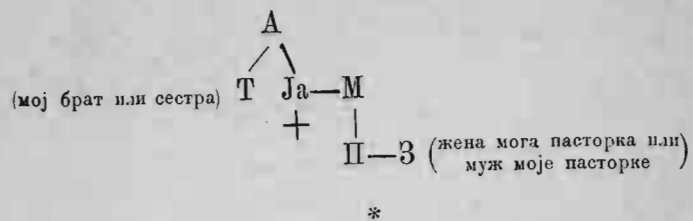

л.) Деда или баба моје прве жене према мојој другој жени и обратно, н. пр.

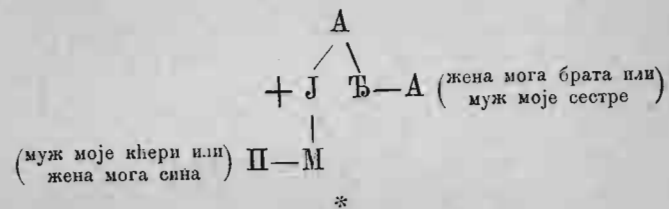

3. У трећем степену тророднога сродства стоје између себе ови:

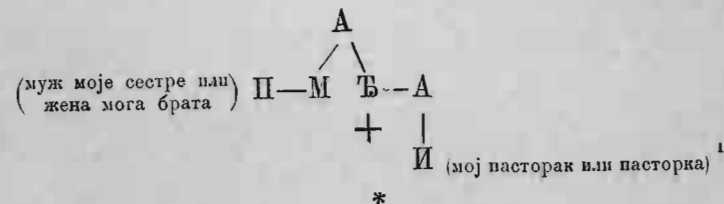
а.) Мој брат и сестра према жени мога пасторка или мужу моје пасторке, н. пр.

б.) Мој зет (муж моје кћери) и снаха (жена мога сина) према мужу моје сестре и жени мога брата, н. пр.

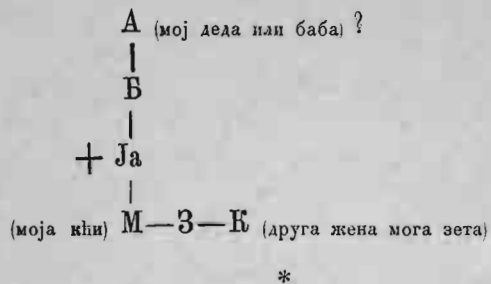

в.) Мој пасторак или пасторка према моме зету (мужу моје сестре) или снахи (жени мога брата), н. пр.

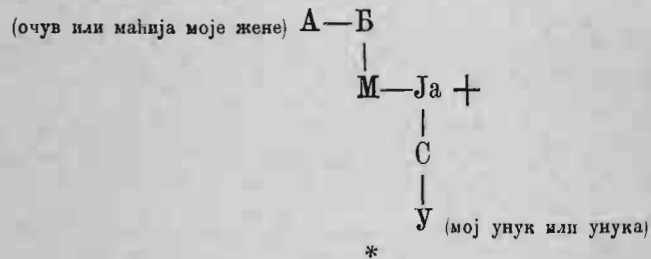

г.) Мој деда или баба према другој жени мога зета (мужа моје кћери), н. пр.

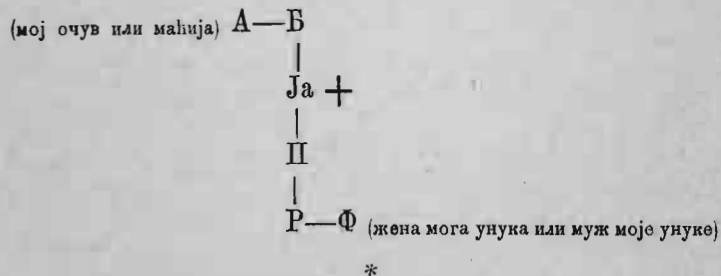
¹ За сва три горња примера види трмч. гл. 50. л. 150.

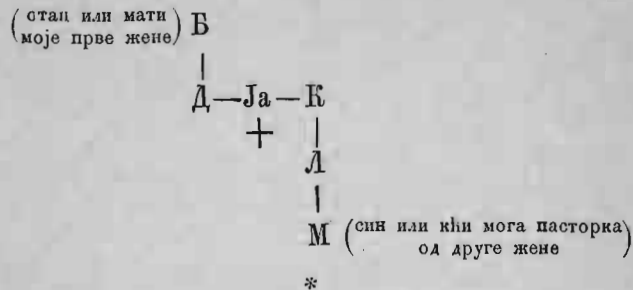
д.) Мој унук и унука према маћији (или очуву моје жене), н. пр.

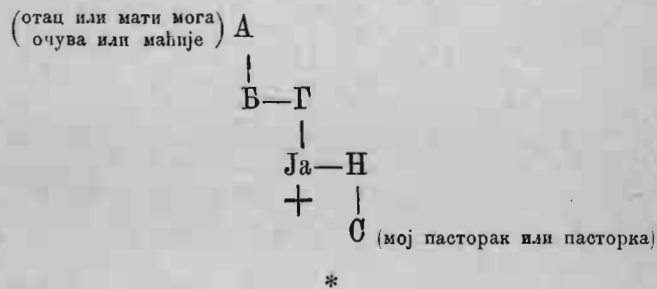
е.) Мој очув и маћија према жени мога унука (или мужу моје унуке), н. пр.

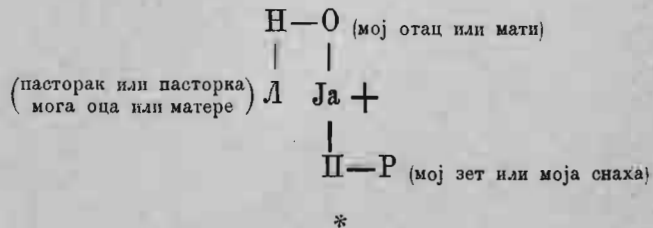
ж.) Моје прве жене отац и мати према сину и вћери мога пасторка од друге жене, н. пр.

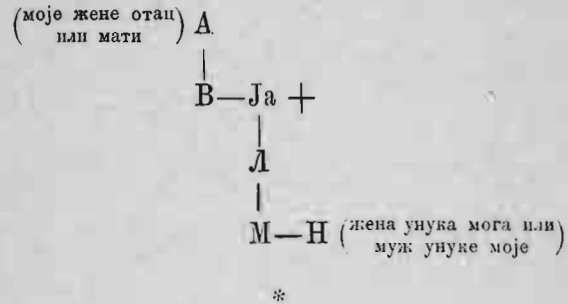
з.) Мој пасторак и пасторка према оцу и матери моје маћије или очува, н. пр.

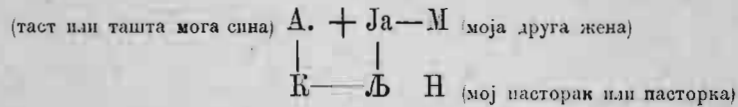
и.) Мој зет (муж моје ћерке) и снаха моја) жена мога сина) према пасторку и пасторци мога оца или матере, н. пр.

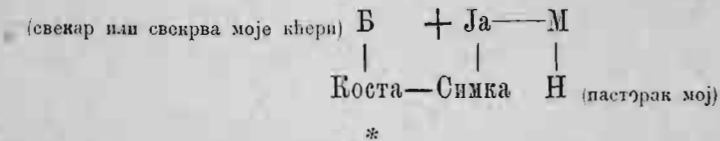
б.) Моје жене отац и мати према жени унука и мужу унуке моје, н. п.

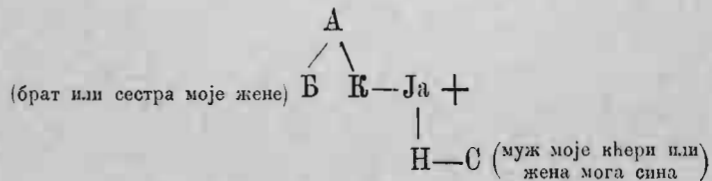
д.) Мој пасторак и пасторка према тасту и ташти мога сина и свекру и свекрви моје кћери, н. пр.

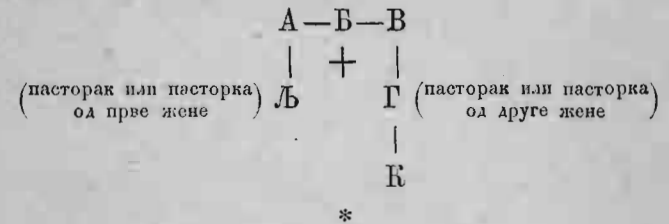
или:

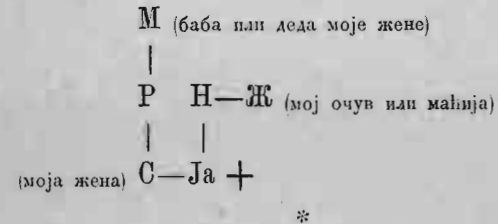
љ.) Мој зет (муж моје кћери) и жена мога сина према брату и сестри моје жене, н. пр.

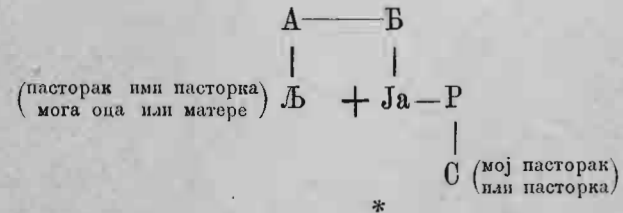
м.) Мој пасторак и пасторка од прве жене према сину и кћери мога пасторка или пасторке од друге жене, н. пр.

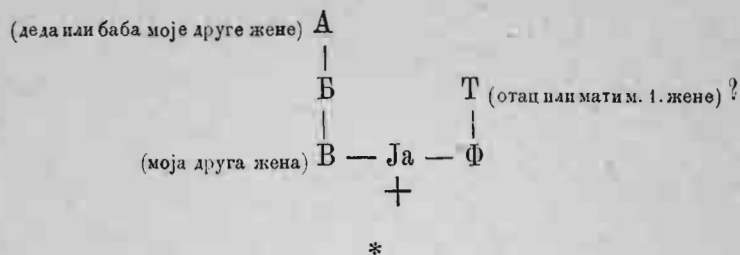
н.) Мој очув и маћија према деди и баби моје жене, н. пр.

њ.) Мој пасторак и пасторка према пасторку и пасторци мога оца или мајке, н. пр.

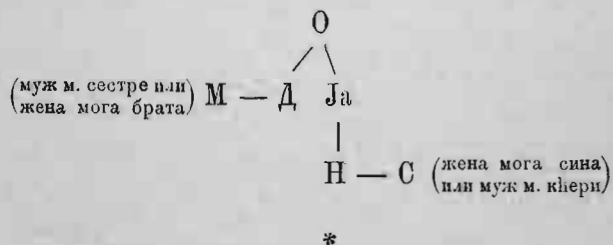
о.) Отац и мати моје прве жене према деди и баби моје друге жене, н. пр.

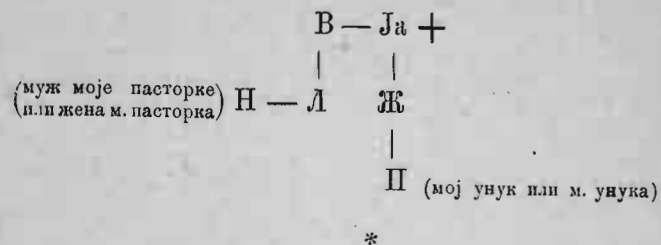
п.) Стриц, тетка и ујак прве моје жене према мојој другој жени, н. пр.

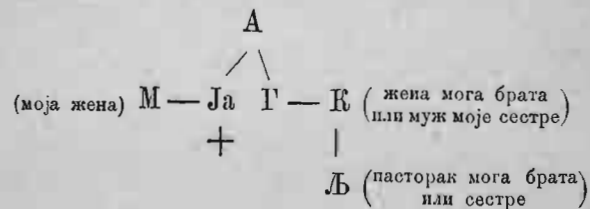
р.) Моја снаха (брата мога жена) и зет (муж моје сестре) према мужу моје кћери и жени мога сина, н. пр.

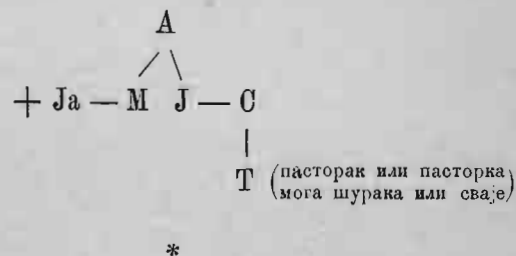
с.) Мој унук и унука према жени мога пасторка и мужу моје пасторке, н. пр.

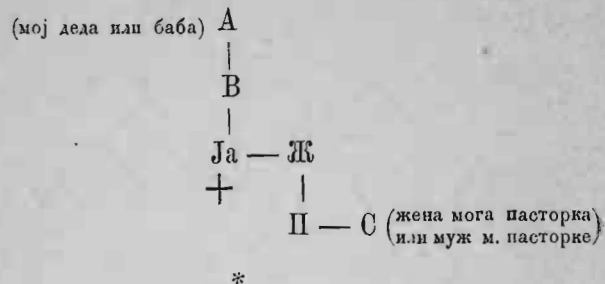
т.) Моја жена према пасторку и пасторци мога брата или сестре и обратно, н. пр.

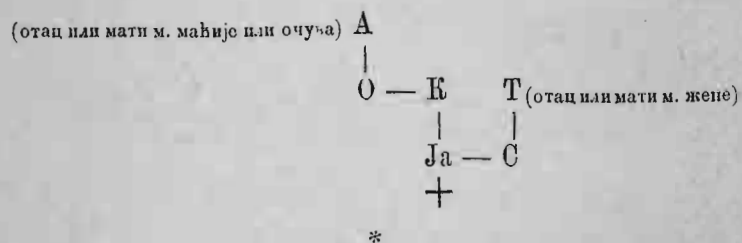
или :

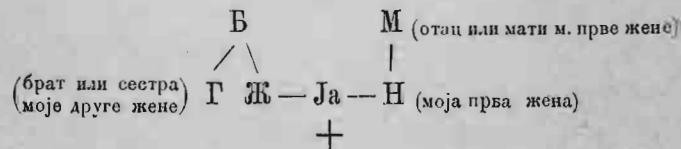
у.) Мога пасторка жена и муш моје пасторке према моме деди и баби и обратно, н. пр.

ф.) Моје мађије или очува отац и мати према оцу и матери моје жене, и обратно, н. пр.

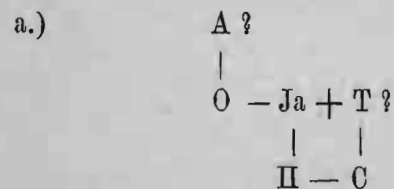
х.) Отац и мати моје прве жене према браћи и сестрама моје друге жене, и обратно, н. пр.

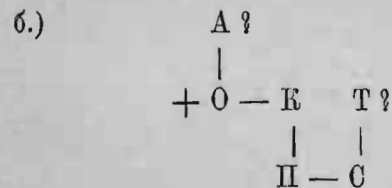
и т. д. и т. д. и т. д.

Сви горњи изложени примеру могу се у више начина изговорити, само кад се знак + промени и стави

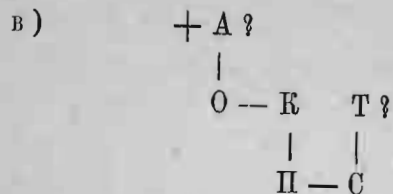
пored друге личности; али цртеж не мења облик свој. Ево за пример да измењамо у једном примеру тај знак и личности, па ћемо се одмах уверити. Узмимо од ових горњих примера, пример под Φ !

Овај се пример чита: у ком степену стоји мој таст или ташта према тасту или ташти мога сина; или: у ком степену стоји мој свекар и свекрва према свекру и свекрви моје кћери?

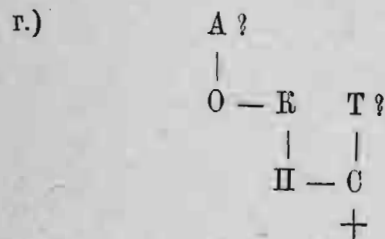

Овде је питање: у ком степену стоји мој отац и мати према оцу и матери жене мога пасторка (или мужу моје пасторке)?

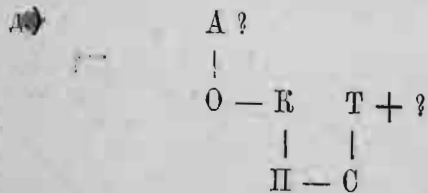
т. ј. у ком степену стојим ја (A) према оцу и матери (T) жене пасторка мога сина и кћери ?

*

т. ј. у ком степену стоји мој отац и мати T. према оцу и матери очува и маћије моје жене A ? и најзад :

*

т. ј. у ком степену стојим ја (T) према оцу и матери (A) очува или маћије мога зета (мужа моје кћери) или жени мога сина ?

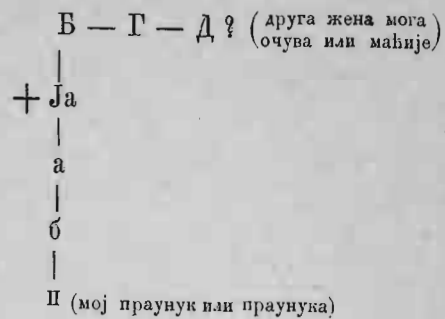
*

Овако се могу мењати питања код свију примера и да цртеж не мења свој облик, сем што се знак + мења, нити се мењају степени ни родови. — И тако у свима примерима наведеним у овом трећем степену тророднога сродства, брак се апсолутно забрањује, јер га ни Архијереј не може, ни по нужди, разрешити.

4. У четвртој степену тророднога сродства, крмчија брак забрањује; ну, по потреби и нужди може епископ у овом сродству брак дозволити, али само ако није слитије имена; а ако је слитије — онда не би требао да дозволи. Због овога случаја, т. ј. што у овом сродству има и таквих примера, где може епископ брак дозволити, а и таквих, у којима не би требало дозволити, ми ћемо поделити примере четвртога степена тророднога сродства на две врсте, као што смо учинили при примерима VI. и VII. степена двороднога сродства. — У четвртој степену тророднога сродства стоје између себе ови, и то :

Прво: где се сливају имена, и у ком случају епископ не би требао да дозволи брак :

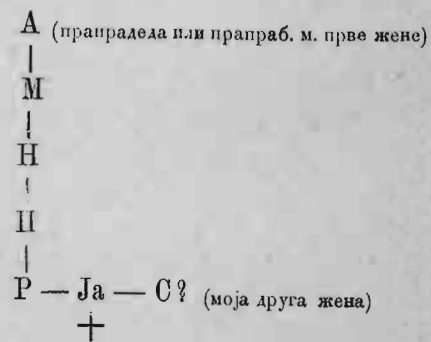
а.) Мој праунук и праунука стоје према другој жени мога очува и мужу моје маћије у IV. степену тророднога сродства, н. пр.

и не може епископ дозволити, због великог слитија имена, да се узму.

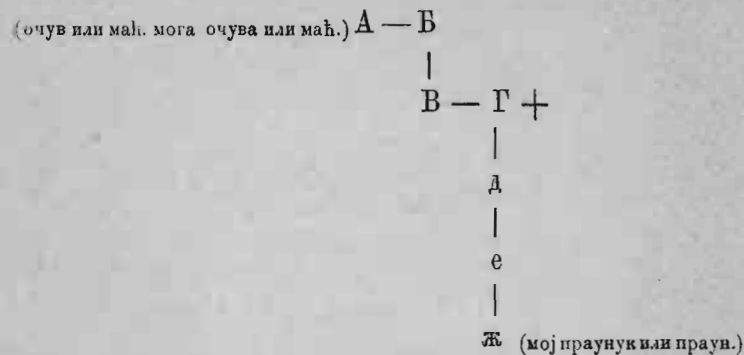
*

б.) Моја друга жена према прапрадеди (или прапрабаби) моје прве жене, н. пр.

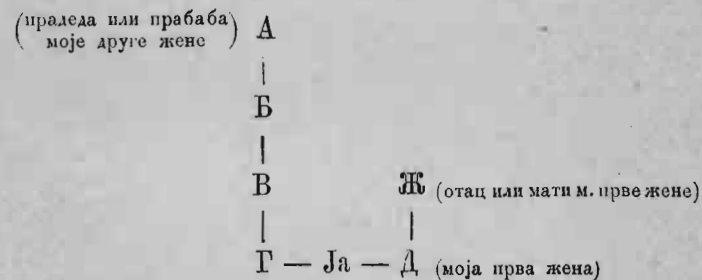
*

в.) Очув и маћија мога очува и маћије према моме праунуку и праунуци, н. пр.

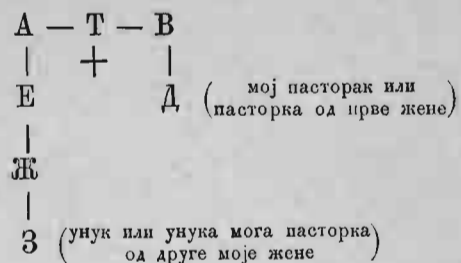
*

г.) Отац и мати моје прве жене према прадеди и прабаби моје друге жене, н. пр.

*

д.) Мој пасторак и пасторка од прве жене према унуку и унуци мога пасторка и пасторке од друге жене, н. пр.

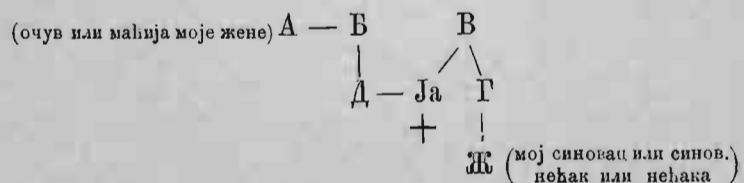
*

е.) Мога пасторка жена и муж моје пасторке према моме прадеди и прабаби, н. пр.

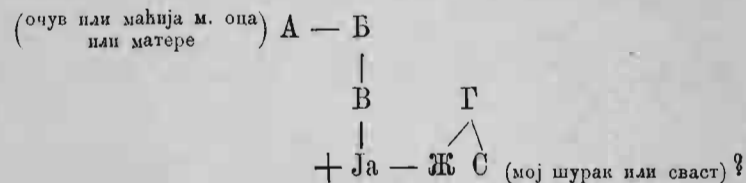

*

ж.) Мој синовац и синовица нећак и нећака према очуву и маћији моје жене, н. пр.

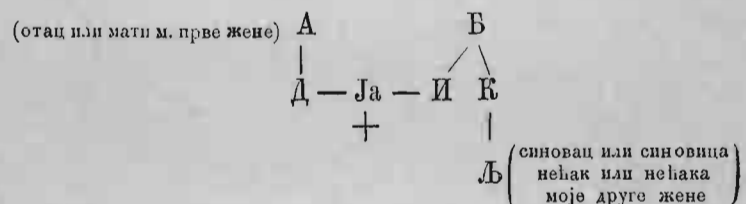

з.) Мој шурак и сваја према очуву и маћији мога оца или матере, н. пр.

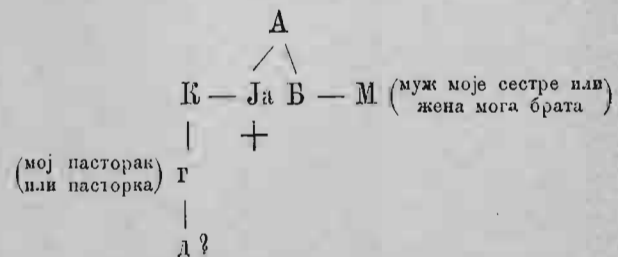
*

и.) Отац и мати моје прве жене према синовцу и синовци, нећаку и нећаци моје друге жене, н. пр.

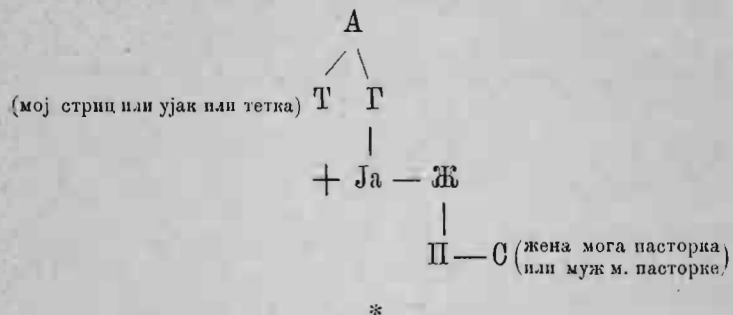

*

ј.) Синови и кћери мога пасторка и пасторке према жени мога брата и мужу моје сестре н. пр.

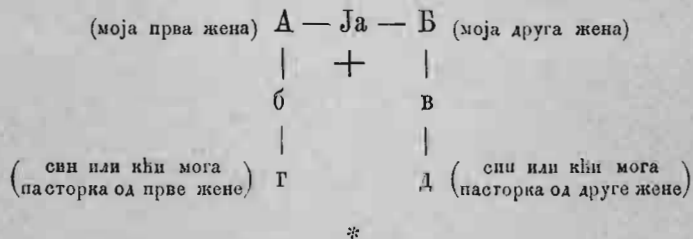

ђ.) Жена мога пасторка и муж моје пасторке према моме стрицу, ујаку и тетки, н. пр.

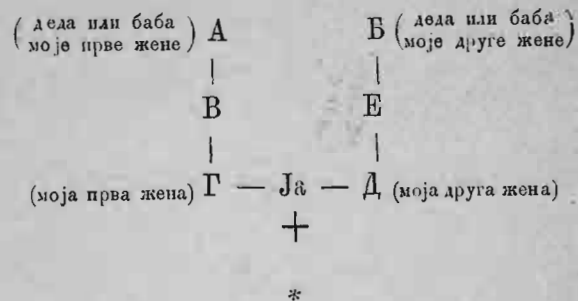

Друго: Примери IV. степена тророднога сродства, у којима се имена не сливају, и у ком би случају могао епископ по потреби и нужди брак дозволити:

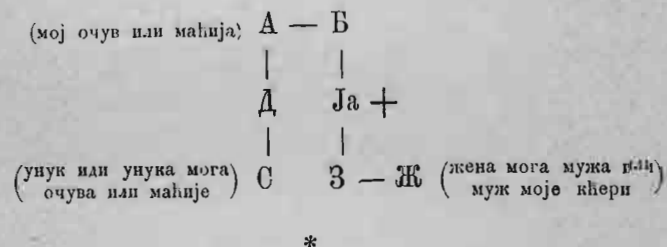
а.) Синови и кћери мога пасторка од прве жене стоје према синовима и кћерима мога пасторка од друге жене у IV. степену тророднога сродства, н. пр.

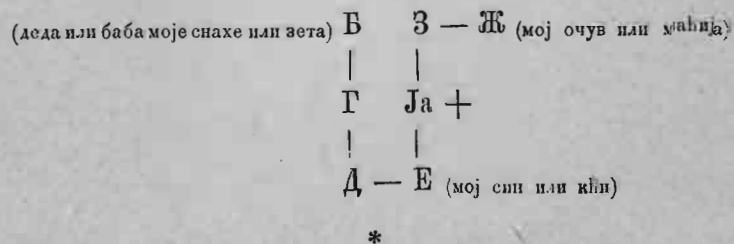
б.) Тако исто, дедови и бабе моје прве жене стоје према дедовима и бабама моје друге жене у IV. степену тророднога сродства, н. пр.

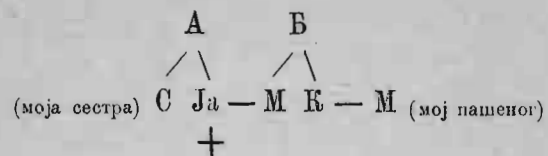
в.) Мога сина жена и муж моје кћери стоје према унуку и унуци мога очува или маћије у IV. степену тророднога сродства н. пр.

г.) Тако исто моја маћија или очув стоји према деди и бабе жене мога сина или мужу моје кћери, у IV. степену, н. пр.

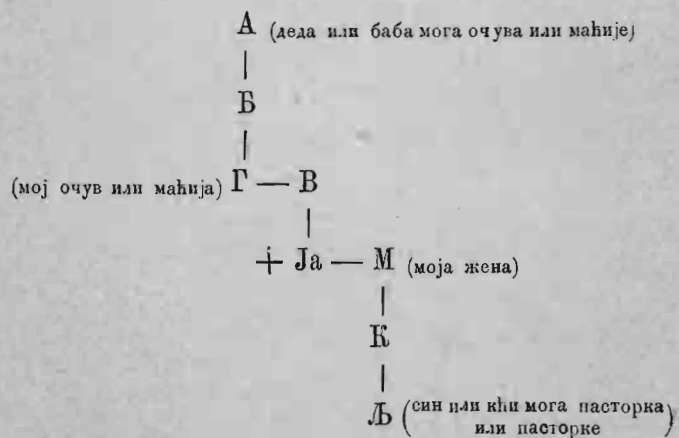
к.) Пашеног мој не може узети моју сестру, н. пр.

јер је IV. степен трородног сродства.

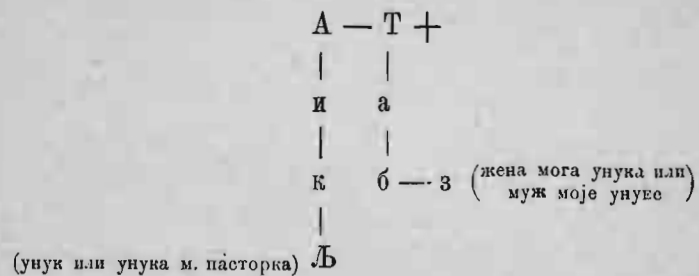
5. У петом степену тророднога сродства стоје између себе ова лица :

а.) Синови и кћери мога пасторка и пасторке према деди и баби мога очува или маћије, н. пр.

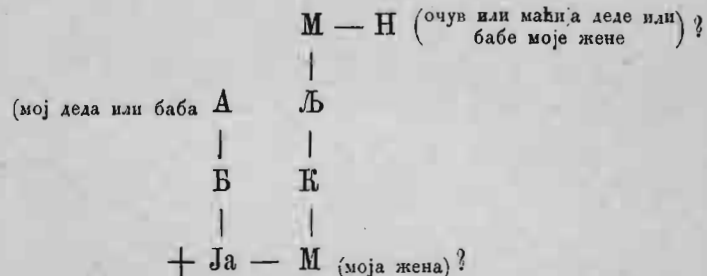
*

б.) Жена мога унука или муж моје унуке — према унуку или унуци мога пасторка, н. пр.

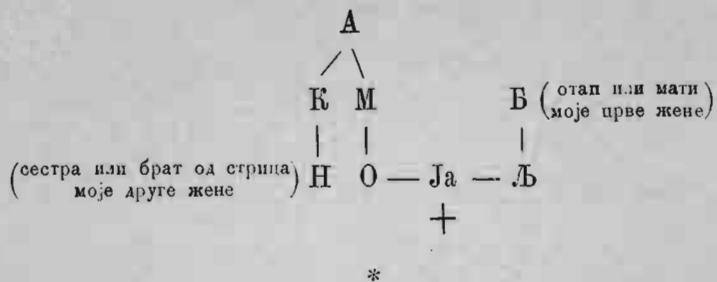
*

в.) Мој деда и баба — према очуву и маћији деде (или бабе) моје жене, н. пр.

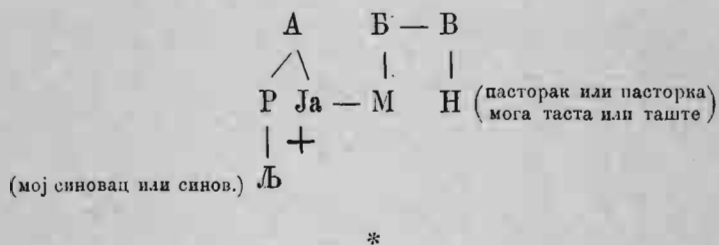

*

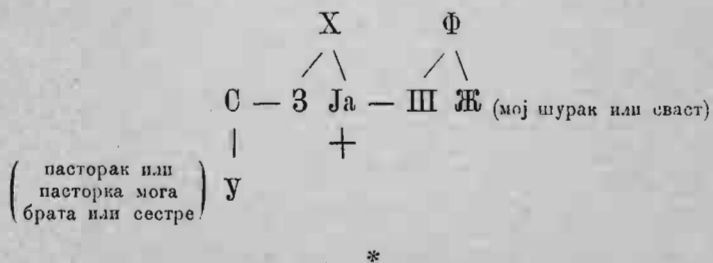
г.) Отац и мати моје прве жене према сестри и брату од стрица моје друге жене, н. пр.

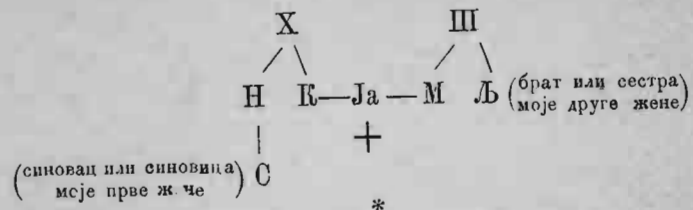
д.) Моји синовци и синовце према пасторцима и пасторкама мога таста или таште, н. пр.

е.) Сестре и браћа моје жене према пасторцима и пасторкама мога брата или сестре, н. пр.

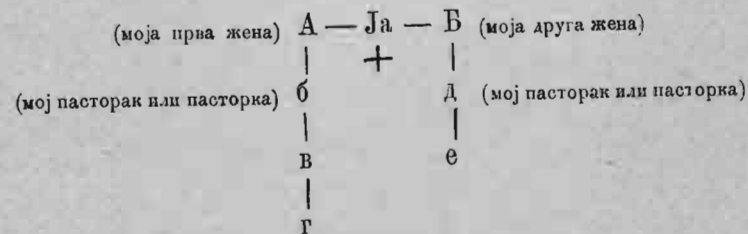
ж.) Синовци и синовце, нећаци и нећаке моје прве жене према сестрама и браћама моје друге жене, н. пр.

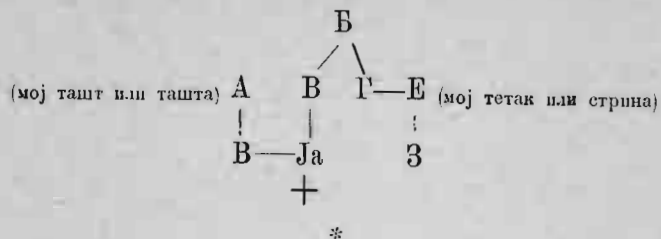
з.) Дедови и бабе моје прве жене према прадедовима и прабабама моје друге жене, н. пр.

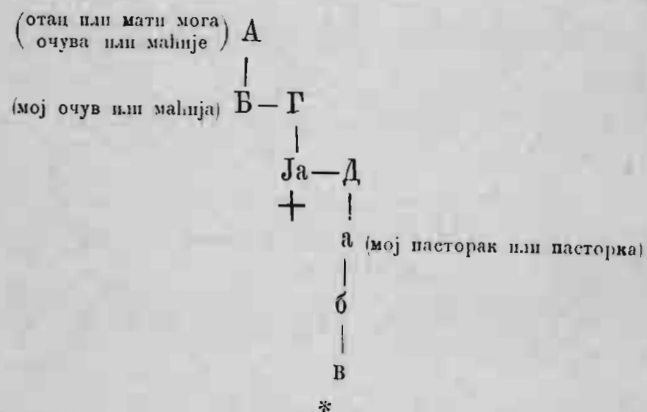
и.) Унуци и унуке мога пасторка и пасторке од прве моје жене према синовима и кћерима пасторка и пасторке од друге моје жене, н. пр.

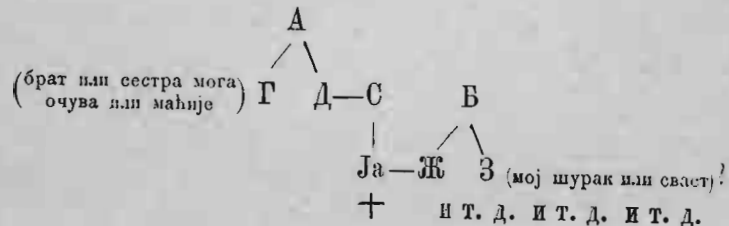
ј.) Мој таст и ташта према пасторцима и пасторкама мога стрица или тетке, н. пр.

ђ.) Отац и мати мога очува или маћије према унуцима и унукама мога пасторка или пасторке, н. пр.

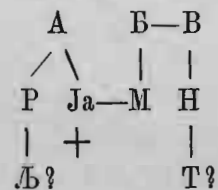

к.) Моји шураци и свастике према браћи и сестрама мога очува или маћије, н. пр.

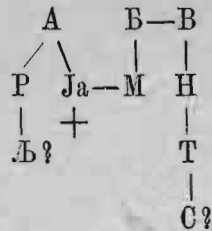

У свима овим примерима брак се крмчијом дозвољава; ну наше је мишљење, да се избегавају непристојни бракови; а то је у тим случајевима где би било велико слитије имена (види пример под а, стр. 128. и б стр. 132.).

У VI. и VII. и т. д. степенима тророднога сродства — сродство ишчезава, на ма у тим степенима и слитије имена било. С тога, за ове степене не ћемо ни наводити примере, тим пре, што би понављали ове исте примере, додавајући само још по једно или два рођења. Међу тим, да би показали онима, који хоће да се вежбају у проналажењу степена, ми ћемо проширити један од горњих примера за VI. и VII. степен, те ће сваки лако моћи поступити по том шаблону, н. пр. узмимо пример под д, и најпре проширимо га у VI, а за тим у VII. степену. Ево за VI. пример!

а то ће рећи: у ком степену стоји мој синовац (или синовица) Љ. према кћери (или сину) пасторка (или пасторке) мога таста Т? И одговор је: у VI. степену тророднога сродства. — А за VII. степен ево примера!

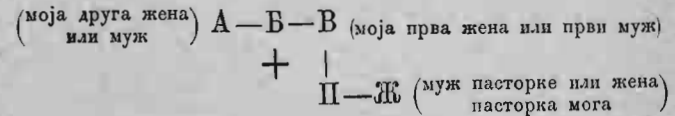
т. ј. у ком степену стоји мој синовац (односно синовица) *Б* према унуци (односно унуку) пасторка (или пасторке) мога таста *С*? Одговор: у VII. степену тророднога сродства.

III. О четворородном, петородном и т. д. сродству.

Ланац сродства између разних фамилија, које се средством тајне брака орођавају, може се повући колико год хоћемо. Ну, брак се канонима забрањује само до 5. степена тророднога сродства; а о четворородном, петородном и т. д. сродству и нема ништа казано у крмчији, а то значи да у тим родовима сродство ишчезава т. ј. да не стоје у такој близкости сродства, да се из тих (четворородних, петородних) фамилија не би могли узимати. И према томе не би требало ни наводити примере за оваква сродства. Ну, по што ова наша књижица служи и за теорију, из које се ђаци вежбају у истраживању сродства, то ћемо по неколико примера навести и из ових сродстава; а нарочито ћу навести такве примере, у којима, по нашем мњењу, не би требало дозволити брак. Ево их!

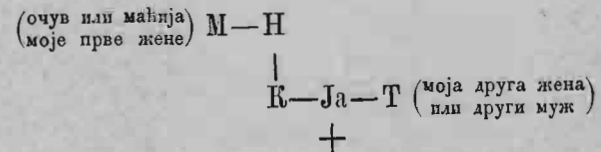
1. Примери за четворородно сродство.

а.) Жена мога пасторка и муж моје пасторке од прве жене моје стоје према мојој другој жени (односно другом мужу) у I. степену четвор. сродства, н. пр.

и не би требало брак дозволити; а ево за што. Замислимо: *Ја* сам се први пут оженио са Василијом, и ова је жена довела кћер своју Павлију, а за тим умре она, а ја се оженим са Анком, и Анка одгаји Павлију моју пасторку и удамо је за Живана. За тим случи се, да умрем ја и моја пасторка Павлија, а Живан запреси моју другу жену Анку — и у таквом случају крмчија прећуткује, значи могу се узети; ну ја држим да не би то требало ни у каквом случају дозволити, јер би се такав брак сматрао за непристојан, а непристојне бракове крмчија не дозвољава. Тако је и са овим примером.

б.) Очув и мађија моје прве жене, (односно првог мужа) и моја друга жена (односно други муж) стоје у I. степену четворородног сродства, н. пр.

*

(очув или маћија)
моје жене) А—Б

↓
Г—Ја +
↓
(мој син) И—К

(пасторак мога сина) Л—М (жена пасторка сина мога)

и т. д. и т. д.

3. Примери за шестородно и седмородно сродство.

а.) Очув (или маћија) моје прве жене стоји према жени (односно мужу) пасторка мога пасторка од моје друге жене у III. степ. шестородног сродства, н. пр.

I род II р.
(очув или маћија)
моје прве жене) А—Б
↓ III р. IV р.
В—Ја—М (моја друга жена)
+ ↓ V р.
К—Ж
↓ VI род.
(пасторак или пасторка сина
или кћери моје друге жене) Л—С

*

б.) Муж пасторке мога пасторка од прве жене стоји према жени пасторка моје пасторке у IV. степену седмородног сродства, н. пр.

I р. II р. III р.
(моја прва жена) А—Ја—Б (моја друга жена)
IV р. | + | V р.
(жена мога пасторка) И—Е Д—Ж (муж моје пасторке)
VI р. | VII р.
Л—М З—К

и т. д. и т. д.

Горње примере наводимо само ради студије, да могу и други по том питању студирати и вежбати се у проналажењу и рачунању степени сродства у разноврсним облицима и родовима.

В. Примери за духовно сродство.

І. О сродству по крштењу.

Корен духовнога сродства јесу: родитељи крвни и родитељи духовни; с тога крвчија деци ових родитеља забрањује брак до осмога степена; „а нежедѣ прѣчиѣхъ родствѣмъ, сѣсть, междѣ восходѣчиѣхъ, и побѣчиѣхъ, сѣсть отцѣ, дѣди, прѣдѣды, братѣи, стрѣи и брата-ничковѣ ѡкоже нѣциѣи мнѣтъ“,¹ за то треба да се добро пази на извор овога сродства, тим пре што су св. оци на VI. вас. сабору у пр. 53. изрекли, да је духовно сродство прече од крвнога: „Понеже — вели правило — бѣше ѣсть дѣхѣвно: сродство, нежели сококо-плѣніе плотскѣ.“² Да се не би огрешили према овом правилу, треба добро испитати и сазнати: потиче ли духовно сродство између двеју фамилија од давних времена, или је оно постало од скоро. Ако је духовно сродство између двеју фамилија од давних времена, тако рећи кумство фамилијарно — онда у тим фамилијама не треба дозвољавати брак док се потпуно не би узнало, да је једна фамилија другој одавно престала кумовати, и док се не би тачан рачун сазнао о степенима сродства између њих.

¹ Глава 50. л. 156.

² Тамо л. 154.

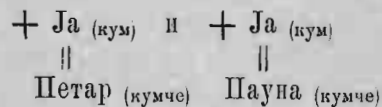
Сем тога, при срачуњавању сродства у духовном сродству, треба знати да у побочну или косу линију долазе, прво: сва она лица, која не стоје у правој ни-сходећој линији крвнога сродства са кумом или кумче-том, и друго: сва лица, која стоје у пријатељском од-носу према куму и кумчету. Ради лакшег схваћања, ми ћемо примере поделити на две врсте, на: *примере у правој и примере у побочној линији духовнога сродства*. Права линија обухвата ће сва лица која су про-изашла од кума и његове деце и кумчета, као: синови, кћери, унуци, прауници, прапрауници и кумче и овога синови, кћери, унуци и т. д. А побочна или коса ли-нија обухвата ће сва друга лица, која су у крвном и пријатељском сродству према куму с једне и кумчету с друге стране, као: браћа, сестре, стричеви, тетке, синовци, синовце, нећаци, нећаке и ових деца, снахе, стрине и т. д.

Све ће се ово боље и јасније самим примерима по-казати; само још треба овде напоменути и знак који смо одредили за обележавање духовнога сродства, а на-име: две паралелне линије (==) две косе (//) и две перпендикуларне (||) линије (види на стр. 30). Косим и перпендикуларним линијама обележаваћемо праву ли-нију у духовном сродству, т. ј. обележаваћемо лица која је кум родио и крстио и ових потомке; а пара-лелним линијама обележаваћемо побочну или косу ли-нију у духовном сродству. Пре него што ће ко да чита или да примере црта, треба ово све добро да научи и да запамти, ако не жели да се на сваком примеру спо-тиче. И тако:

1. Примери духовнога сродства у правој линији:

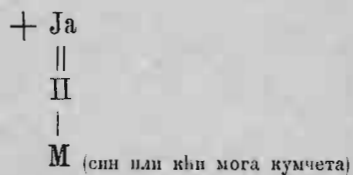
У правој линији духовног сродства стоје ова лица:

а.) Ја и моје кумче, стојимо у I. степену духовнога сродства, н. пр.

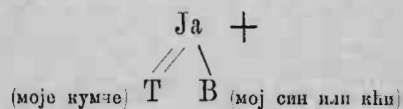
*

б.) Ја према сину и кћери мога кумчета и обратно, стојим у II. степену.

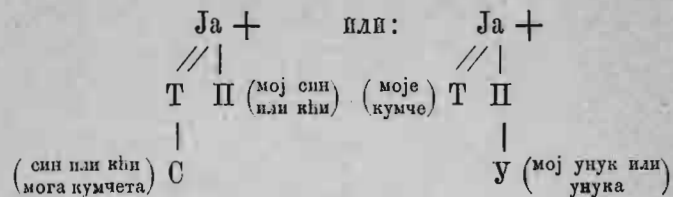
*

в.) Мој син и кћи стоје према кумчету мом у II. степену духовног сродства, н. пр.

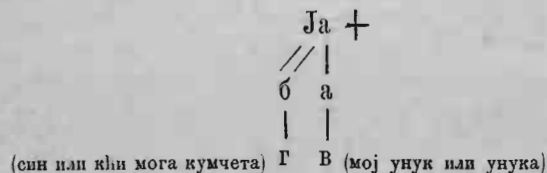
*

г.) Мој син и кћи стоје према сину и кћери мога кумчета, и обратно, т. ј. мој унук и унука према моме кумчету у III. степену духовнога сродства, н. пр.

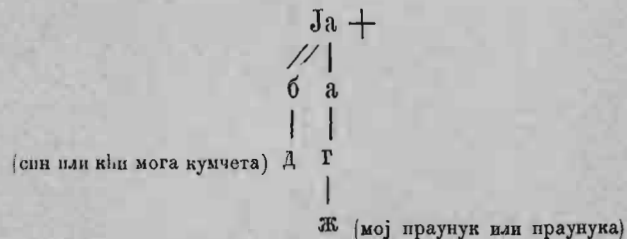
*

д.) Моји унуци и унукe стоје према синовима и кћерима мога кумчета, и обратно, т. ј. синови и кћери мога кумчета према мојим унуцима и унукама у IV. степену духовног сродства, н. пр.

*

е.) Моји праунуци и праукуке стоје према синовима и кћерима мога кумчета у V. степену духовнога сродства, н. пр.

*

ж.) Моји прауници и праунике стоје према унуцима и унукама мога кумчета у VI. степену духовнога сродства, н. пр.

$$\begin{array}{c} \text{Ja} + \\ // | \\ \text{б а} \\ | | \\ \text{г в} \\ | | \end{array}$$

(мој прауник или прауника) Д е (унук или унука мога кумчета)

*

з.) Моји прапрауници и прапраунике стоје према унуцима и унукама мога кумчета у VII. степену духовнога сродства, н. пр.

$$\begin{array}{c} \text{Ja} + \\ // | \\ \text{д а} \\ | | \\ \text{е б} \\ | | \end{array}$$

(унук или унука мога кумчета) ж в

Г (мој прапрауник или прапрауника)

*

и.) Моји прапрауници и прапраунике стоје према прауницима и прауникама мога кумчета у VIII. степену духовнога сродства, н. пр.

$$\begin{array}{c} \text{Ja} + \\ // | \\ \text{д а} \\ | | \\ \text{е б} \\ | | \\ \text{ж в} \\ | | \\ \text{(прауник или прауника)} \quad \text{з} \quad \text{г} \quad \text{(мој прапрауник или прапрауника)} \\ \text{мога кумчета} \end{array}$$

*

Само се у последњем примеру брак дозвољава т. ј. у VIII. степену; а у свима другим брак се забрањује. У VII. степену може, по нужди, дозволити епископ.

2. Примери духовнога сродства у побочној или косој линији.

Прво. Забрањени бракови.¹

а.) У другом степену духовнога сродства побочне линије стоји мој отац и мати према моме кумчету и обратно, н. пр.

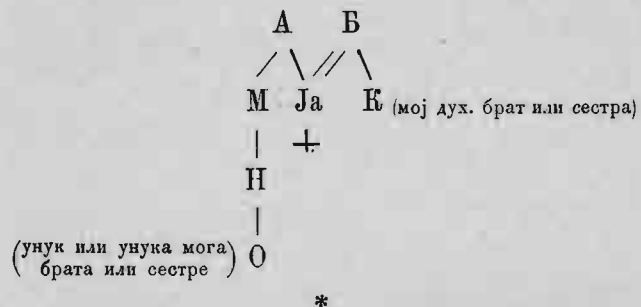
$$\begin{array}{ccc} \text{(мој отац)} & \text{А} & \text{Б (отац мога кумчета)} \\ \text{или мати)} & | & | \\ \text{+ Ja} = \text{M} & \text{(моје кумче)} & \text{+ Ja} = \text{M} \text{ (моје кумче)} \end{array}$$

*

¹ Састављени према тексту крмчије лист 153.

² Овим избацивањем знака (=) у страну означавамо да није потомствено кумство, т. ј. да настаје ново кумство од сина, а не потиче од оца.

з.) Унuci и унуке моје браће и сестара стоје према синовима и кћерима мога кума у VI. степену духовнога сродства и брак је забрањен, н. пр.

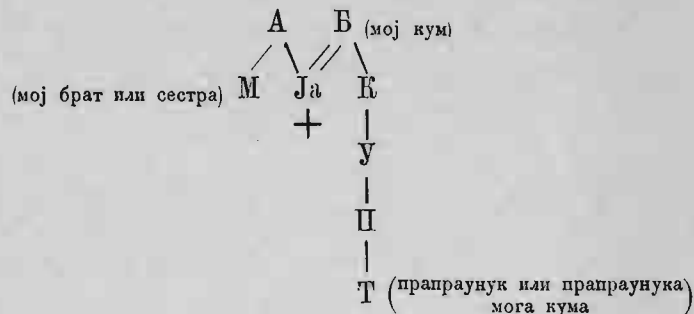

и.) Моји синовци и синовце, нећаци и нећаке стоје према праунцима и праунукама мога кума у VII. степену духовнога сродства, и брак се забрањује,¹ н. пр.

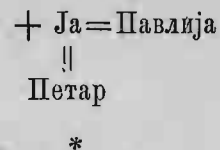
ј.) Моја браћа и сестре стоје према прапраунцима и прапраунукама мога кума у VII. степену духовнога сродства, и брак се забрањује, н. пр.

¹ С благословом архијереја могу се узети.

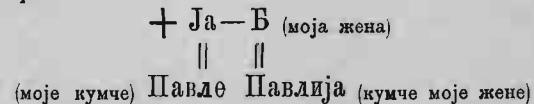

Сем тога, брак се забрањује и у овим случајевима духовнога сродства:

а.) Мој духовни син не може узети моју духовну кћер, која је из друге фамилије,¹ јер стоје међусобно као брат и сестра у II. степ. дух. сродства, н. пр.

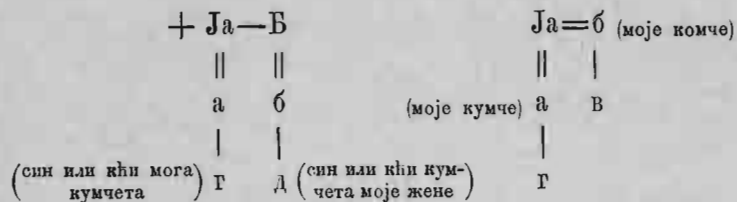

б.) А тако исто не може узети моје кумче кумче моје жене, и ако су деца из две фамилије, јер су она између себе брат и сестра, по што је муж и жена једно тело, н. пр.

¹ Деца, коју је један кум у више фамилија крстио, не могу се узимати, јер су од једног духовног оца рођена (види Арх. Н. Дучића «Степеник» стр. 72 и Проте Игњата «Устав» стр. 76.

в.) Не могу се узимати између себе ни деца мојих кумића, нити пак деца мојих кумића са кумицама моје жене све до шестог степена, н. пр.

Овде је 4. степен духовнога сродства.

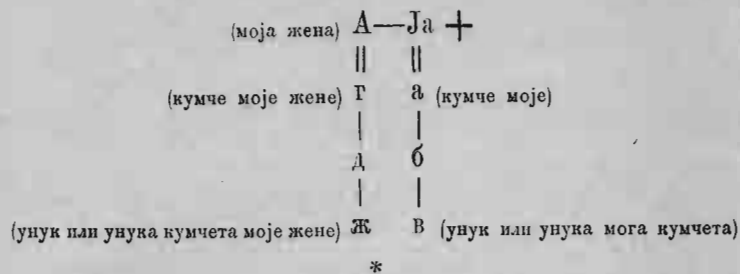
*

г.) Не може узети унук (или унука) мога кумчета кћер (или сина) моје жене кумчета, јер је V. степен духовнога сродства, н. пр.

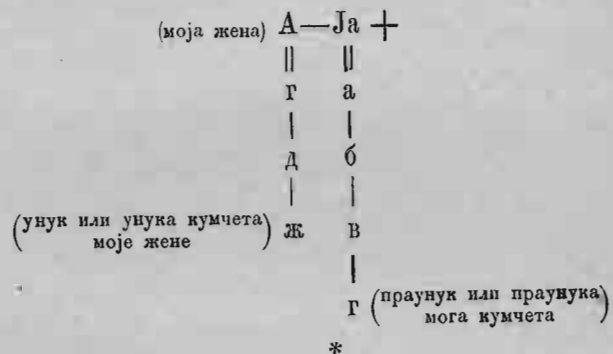

*

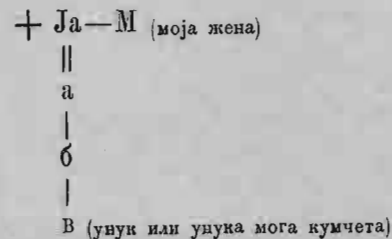
д.) Унук (и унука) мога кумчета стоји према унуци (или унуку) кумчета моје жене у VI. степену духовнога сродства, и могу се узети, н. пр.

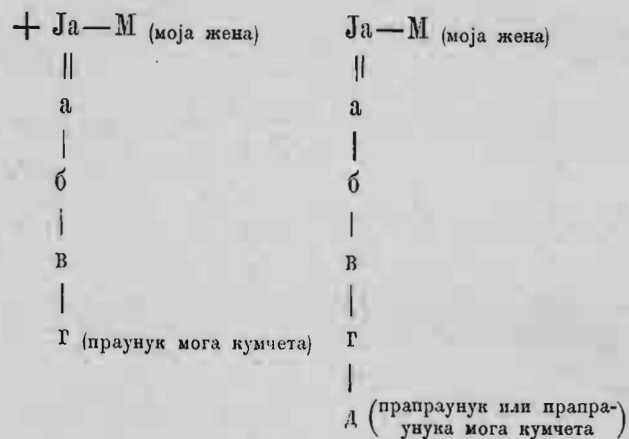
е.) Прауници и праунуке мога кумчета стоје према унуцима и унукама кумчета моје жене у VII. степену духовнога сродства и могу се узети, н. пр.

ж.) Унуци и унуке мојих кумића, (т. ј. деце које сам ја крстио) стоје према мојој жени у III. степену духовнога сродства, н. пр.

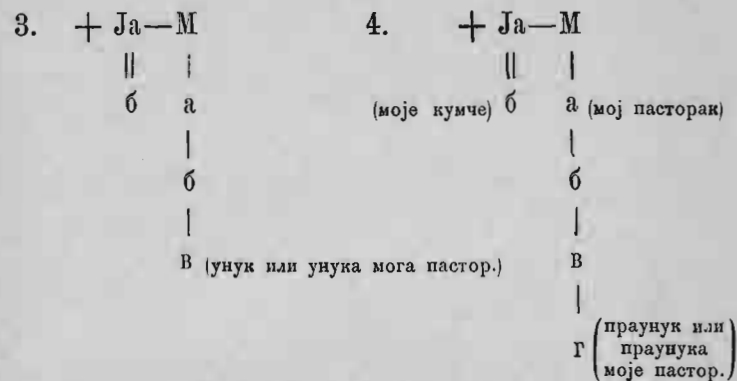
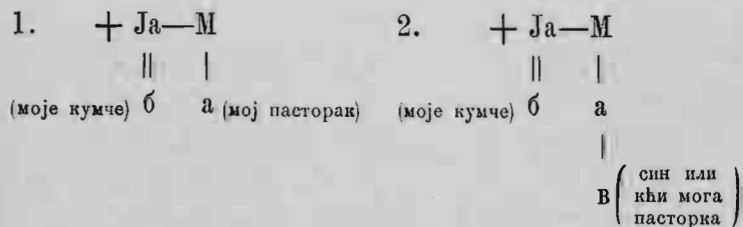

з.) Праунуци и праунуке мога кумчета стоје у IV. степену, а прапраунуци и прапраунуке у V. степену духовнога сродства према мојој жени, н. пр.

*

и.) Пасторци моји стоје према моме кумчету у II. степену, а деца њихова у III., унуци у IV. и праунуци у V. степену духовнога сродства. Ево примера!

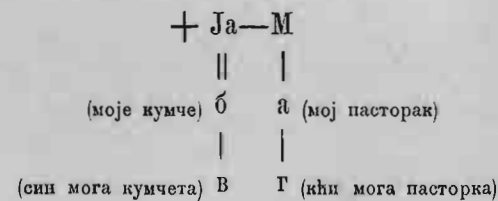

и т. д. и т. д.

И у свима се овим примерима брак забрањује.

*

ј.) Деца, унуци, праунуци и т. д. мога кумчета стоје у том истом растојању сродства према моме пасторку и пасторци и њиховој деци као што стоје и моја деца и потомци према пасторку моме и његовом потомству. С тога се брак забрањује до VI. степена, а у VI. се дозвољава, н. пр.

и не могу се узети, јер је четврти степен.

к.) Мој отац и мати стоје према моме кумчету у II. степену; деда и баба у III; прадеда и прабаба у IV; прапрадеда и прапрабаба у V. степену духовнога сродства и брак се у тим примерима забрањује. Ево примера:

1. A (мој отац или мати)
|
+ Ja=M (моје кумче)

2. A (мој деда или баба)
|
Г
|
+ Ja=M (моје кумче)

3. A (мој прад. или праб.)
|
Г
|
Д
|
+ Ja=M (моје кумче)

4. A (прапрад. или прапраб.)
|
Г
|
Д
|
Е
|
+ Ja=M (моје кумче)

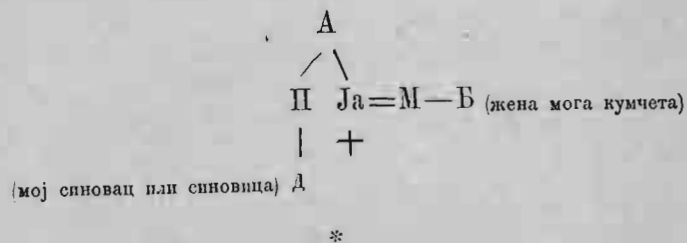
*

Друго. Дозвољени бракови.

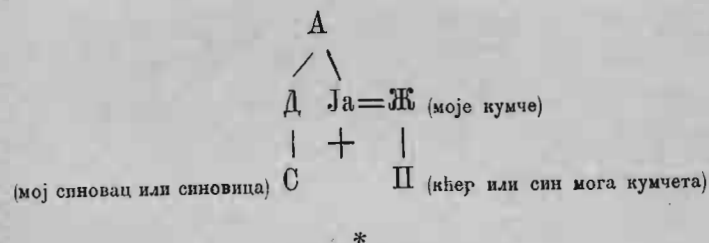
Брак се у духовном сродству дозвољава у овим примерима:¹

¹ Састављени по тексту крмије лист 153 на оборот и лист 156 и 157. — Види и «Степеник» Арх. Н. Дучића и «Устав» Проте Игњата стр. 77. и 78.

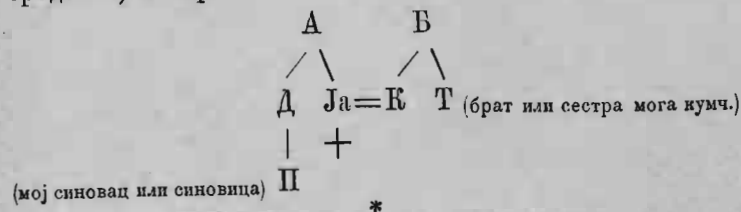
а.) Мој синовац (или синовица) може узети жену (мужа) кумчета мога, и ако су у IV. степену, јер су у побочној линији, н. пр.

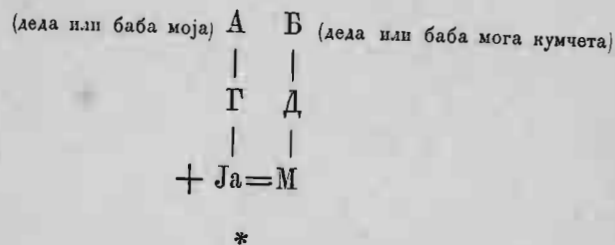
б.) Мој синовац (или синовица) може узети кћер (сина) мога кумчета, н. пр.

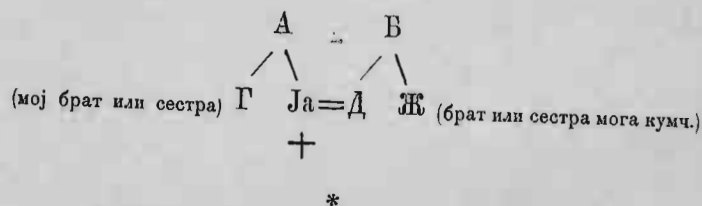
в.) Мој синовац (или синовица) може узети сестру (или брат) мога кумчета, јер је V. степен духовнога сродства, н. пр.

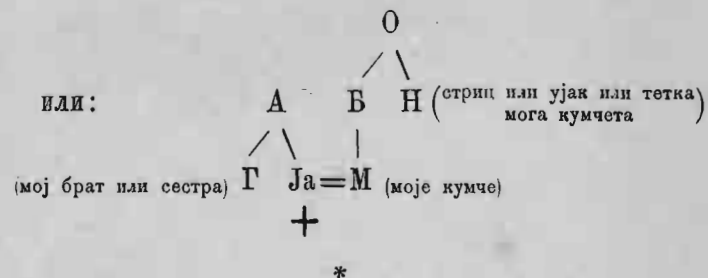
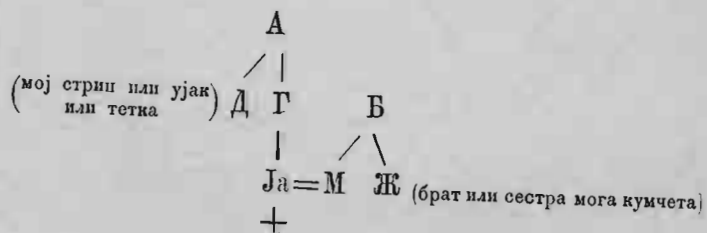
г.) Дедови и бабе моје стоје према дедовима и бабама мога кумчета у V. степену духовнога сродства, и могу се узети, н. пр.

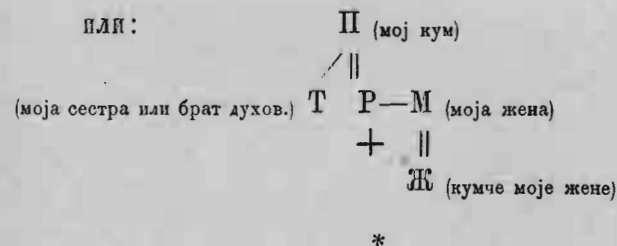
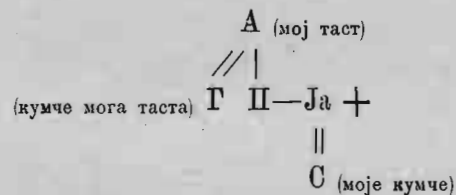
д.) Моја браћа и сестре стоје према браћи и сестрама у V. степ. дух. сродства и могу се узети, н. пр.

е.) Моји стричеви, ујаци и тетке стоје према браћи и сестрама мога кумчета и обратно у VI. степену духовнога сродства, и могу се узети, н. пр.

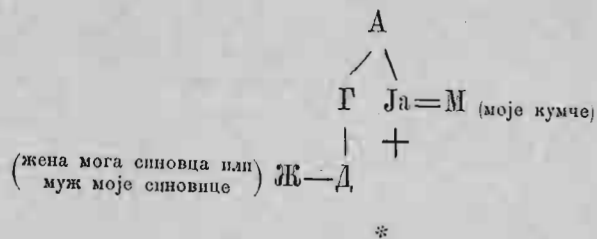

ж.) Моје кумче и кумче таста мога стоје у III. степену духовнога сродства, и према мене у једних могу се узети, јер су у побочној линији; а према мене у других не може, јер — веле — да је зет у нисходећој линији према тасту, по што зет са ћерком саставља једно тело.¹ Ево примера:

¹ Види мој «Номоканон о браку» стр. 127. «Степеник» г. Дучића стр. 75. и «Устав» Проте Игњата стр. 78.

з.) Жена мога синовца или нећака и муж моје синовце или нећаке стоје према моме кумчету у IV. степену и могу се узети, н. пр.

и.) Унуци и унуче мога кумчета могу узети унуче мога пасторка или пасторке, н. пр.

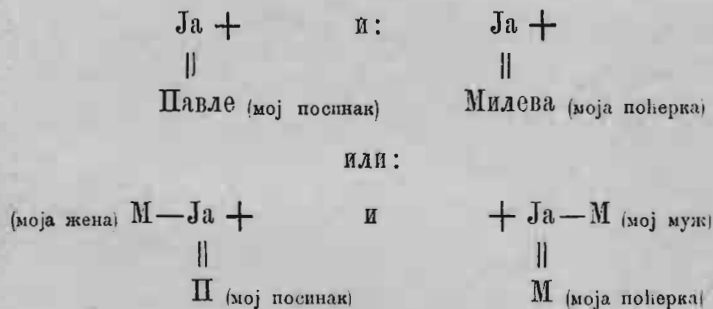
II. О духовном сродству по усинивлењу.

На страни 22. ове књиге казали смо откуда потиче сродство по усинивлењу; а на овом месту потребно је да кажемо начин истраживања тога сродства и цртање примера. За ово сродство задржали смо при цртању примера оне исте знаке, које смо употребили у

примерима духовнога сродства по крштењу. — И примери се цртају и степени изналазе онако исто као и у сродству по крштењу; а тако исто и брак се забрањује или дозвољава у оним истим степенима, у којима се забрањује или дозвољава у сродству по крштењу. — С тога и не ћемо наводити многе примере за ово сродство, тим пре, што обичај усинивлења црквом ишчезава у нашем народу; а више се то данас врши надлежним судовима.¹

Ево неколико примера о сродству по усинивлењу!

а.) Ја и моја жена према моме посинку или поћерци стојимо у I. степену духовнога сродства, н. пр.

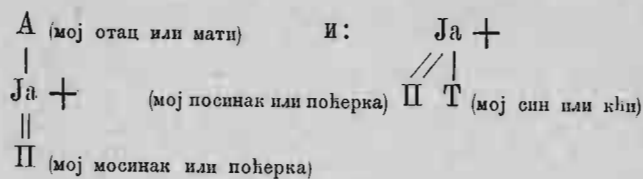

*

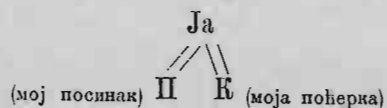
¹ Морамо овде приметити, да у народу има још обичај, да се два лица побратиме, и после у сљед тога рођакају се између себе и држе да су у духовном сродству, забрањујући на основу томе и члановима својих фамилија у брак ступати, а то је противно крмчији, која вели:

«Образ братотворенија, вмјењаетеја јакоже и не бити јему сотоворену, и супружеству не препивает, ибо положеније не подражаает јестества, ни ктоже бо раждает себје брата», лист 158. на обср.

б.) Мој отац и моја мати, мој син и кћи стоје према моме посинку или поћерци у II. степену духовнога сродства, а тако исто и њих двоје т. ј. поћерка и поси-
нак између себе, н. пр.

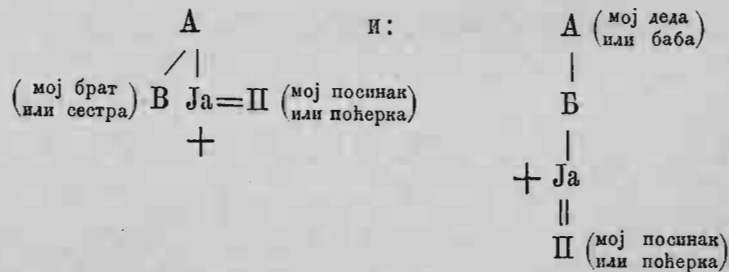

или:

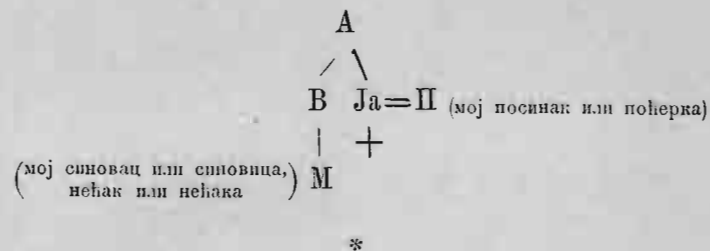
*

в. Моја браћа и сестре стоје према моме посинку или поћерци у III степену духовнога сродства; а тако исто и моји дедови и бабе, н. пр.

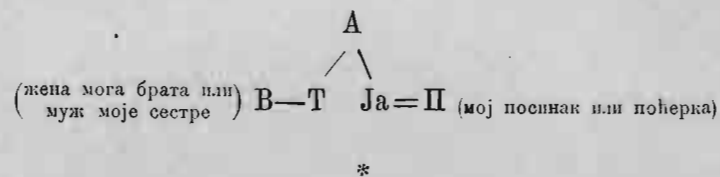

*

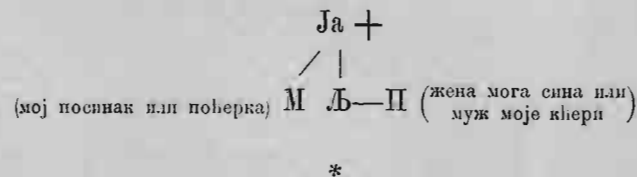
г.) Моји синовци и синовце, нећаци и нећаке стоје према моме посинку или поћерци у IV. степену духовнога сродства, н. пр.

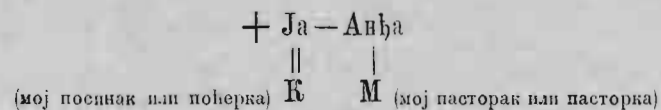
д.) Жена мога брата или муж моје сестре стоји према моме посинку или поћерци у III. степену духовнога сродства побочне линије, н. пр.

е.) Жена мога сина и муж моје кћери стоје према моме посинку или поћерци у II. степену духовнога сродства побочне линије, н. пр.

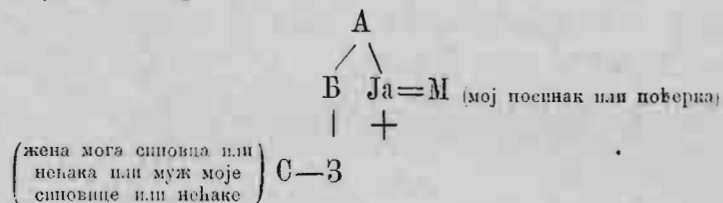

ж.) Мој пасторак и моја пасторка стоје према моме посинку и поћерци у II. степену духовнога сродства побочне линије, н. пр.

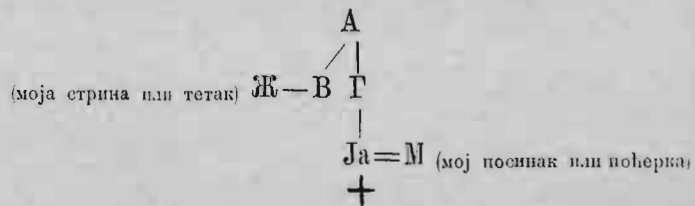
*

з.) Жена мога синовца и нећака и муж моје синовце и нећаке стоје према моме посинку или поћерци у IV. степ. духовнога сродства побочне линије, и могу се узети, н. пр.

*

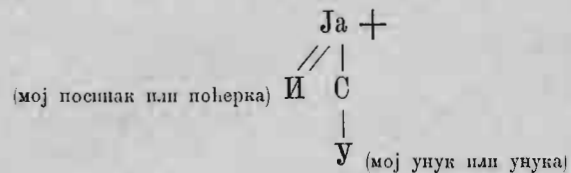
и.) Моја стрина и мој тетак стоје према моме посинку или поћерци у IV. степ. духовнога сродства у побочној линији, н. пр.

и због ситија имена не може узети мој посинак моју стрину, јер би ми стрина постала духовна снаха. — У осталом како архијереј за добро нађе.

*

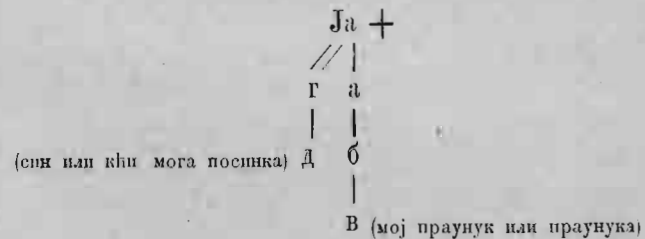
ј.) Мој унук и унука стоје према моме посинку или поћерци у III. степену духовнога сродства у правој линији и не могу се узети, н. пр.

а жена мога унука и муж моје поћерке стоје такође у III. степену духовнога сродства, али у побочној линији, и могу се с благословом архијереја узети.

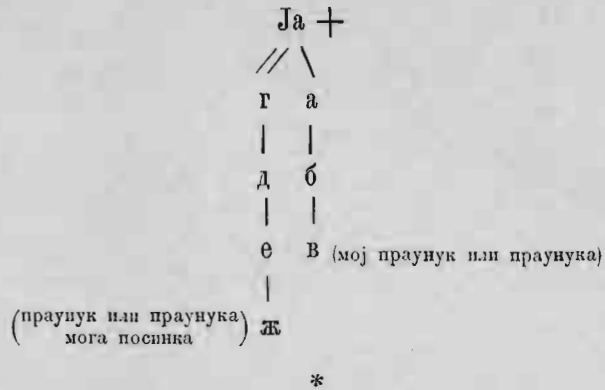
*

к.) Праунук и праунука моја стоје према сину и кћери мога посинка или поћерке у V. степену духовнога сродства у правој линији и не могу се узети, н. пр.

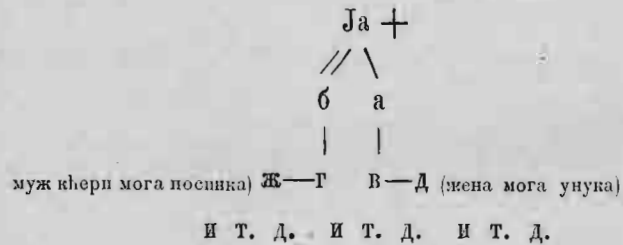

*

л.) Мој праунук и праунука стоје према праунуку и праунуци мога посинка или поћерке у VII. степену духовнога сродства у правој линији, и могу се с благословом архијереја узети, н. пр.

љ.) Жена мога унука и муж кћери мога посинка стоје у IV. степену духовнога сродства у побочној линији, и могу се узети, н. пр.

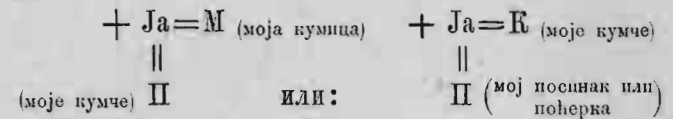

Забрањује се брак још и у овим случајевима.

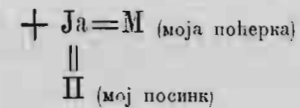
а.) Мој отац (односно мати) и мој брат (односно сестра) не могу ступити у брак са мојом обручницом (односно обручником), и ако није извршено над нама венчање;

б.) Не дозвољава се брак између деце у законом и незаконном браку рођене;

в.) Не дозвољава се брак ни онима лицима, које је један кум крстио или човек усинио,¹ н. пр.

или:

¹ Види Крмч. лист 159.

ДОДАТАК ПРВИ.¹

О сродству за правнике.

По природи сродних одношаја, и по аналогји законика грађанског главе IX. „о наследству“ главни су моји наследници — моји потомци на првом месту мушка, а у недостатку ових женска деца.² А међу тим, линија потомака може се повући до крајнога размера, јер је у већем праву да наследи моје имање мој потомак до 8. степена, па и много даље, него ли синовац, и ако су ови према мени у много ближем броју степени, т. ј. и ако је мој брат према мени у II. — а синовац у III. степену крвнога стодства.

Предци моји по оцу, према грађанскоме законнику, могу бити наследници мога имања само у случају ако ја не би имао никаквога потомка ни мушкога ни женскога, и то не до највишега степена, већ највише до 6. степена; а после овога прелази моје имање у наслеђе предцима мојим по матери. Но ако још и ових нема — онда заоставшој удовици;³ а ако и ње нема — онда прелази у својину државну.

¹ Види моју књигу «Номоканон» стр. 232.

² Види §§. 396. и 400. грађ. закона.

³ Грађ. зак. §. 108.

Ради лакшег појимања ко има прече право на наслеђе износимо таблицу удешену по смислу и духу грађанскога законика, поделивши је на онолико делова, колико има врста или редова, који пре кога имају право на наслеђе, и тако:

1. *Наследници првога реда*, (т. ј. који имају најпрече право према §§. 396. и 400. после моје смрти на наслеђе мога имања), јесу:

А (Ја)

|

б (син или ако овога нема кћи)

|

в (унук или унука)

|

г (праунук или праунука)

|

д (прапраунук или прапраунука)

|

и т. д. и т. д.

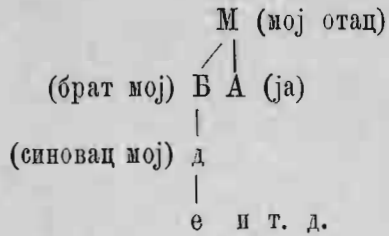
2. *Наследници другога реда*, према §§. 401. и 402. јесу:

а.) (Отац мој) М

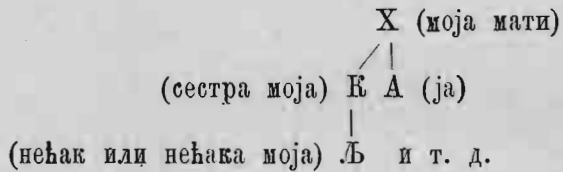
|

А (Ја без потомства).

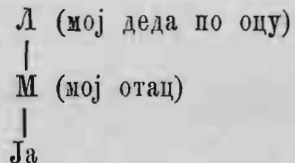
б.) Браћа моја и њихово потомство, ако би отац већ био умро. Ево цртежа:

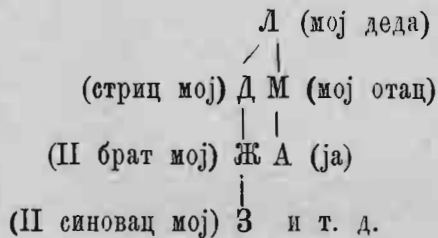
Међу тим, ако и ових нема — онда према §. 402. наслеђује моја мати и сестре моје, н. пр.

3. *Наследници трећег реда*, према §. 405. ови су:

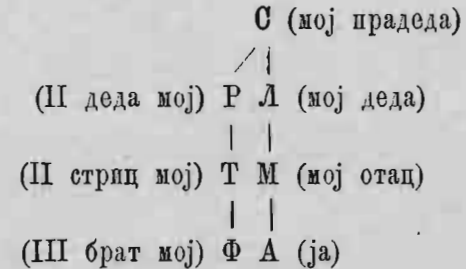

Па ако и деде по оцу нема — онда наслеђују потомци у побочној линији према мени, н. пр.

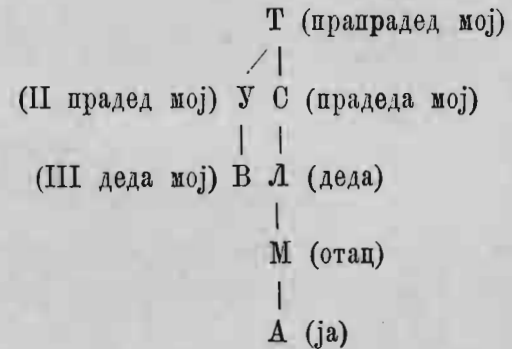

Ако и ових свију нема — онда наслеђује тетка и баба и њихово потомство оним истим редом, којим мати и сестре моје наслеђују.

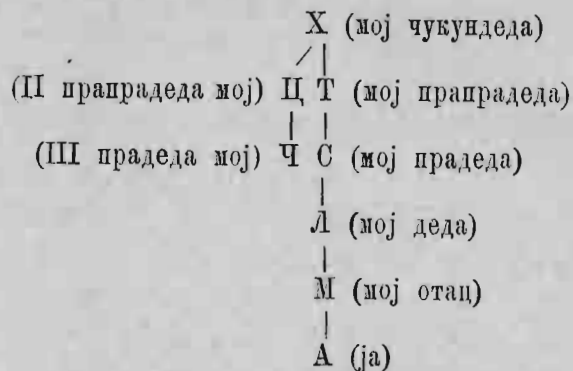
4. *Наследници четвртог реда*, према §. 405. јесу:

5. *Наследници петог реда*, према §. 406. ови су:

6. *Насљедници шестога реда*, према §. 407. јесу:

У свима случајевима мушка лица имају прече право при наслеђивању.

7. *Насљедници седмога реда*, према §. 408. јесу предци који по матери мојој, који се проналазе оним истим путем и начином, којим смо проналазили предке своје по оцу. С тога, не налазимо за нужно, да поново навађамо и цртамо примере по овоме сродству, тим пре, што би морали навађати оне исте примере, које смо мало више навели за предке наше по оцу, те би тиме само увећала труд, а ништа више не би допринели самој ствари.

ДОДАТАК ДРУГИ.

У нашем позиву на претплату књиге: „Таблице разноврсних примера сродства“, обећасмо да ћемо, при крају исте књиге, изложити облике цртања разних примера и начин проналажења степени сродства чувенога канонисте бечког, Dr. Jos. Zhisman-a, ради тога, да би се наши читаоци уверили, да су се и други канонисти бавили са овим предметом, тражећи лакшег пута и начина за истраживање степени сродства, што је и нас побудило да се на том предмету повисше задржимо и нашем свештенству у проналажењу сродства у помоћ притечемо, тим пре, што заиста до данас изишавши списи по том предмету не дају довољно лакоће у томе, не претендирајући да је и наша теорија потпуна и савршена, као што држим да није потпуно јасна и савршена теорија Dr. Zhisman-a, по што је и он задржао неке знаке у цртежу за обележавање сродства, који или нису нужни или имају два значења. као н. пр. нису потребне нуле (0), кад поред њих опет ставља писмена, нити је јасно то, кад једним знаком (—) обележава и везу брачну и намеру лица да се желе узети, или питање: у ком степену стоје та лица, која су тим знаком везана. Ми смо се постарали да за сваки случај и особени знак ставимо.

У теорији Dr. Zhishman-а налазимо за цртање примера и обележавање сродства ове знакове:¹

1. Знак 0 (нула). Овим знаком обележава он мушка лица;

2. Знак мали троугао \triangle или м. четвороугао \square и њиме обележава женска лица у цртежу;²

3. Знак $(| \text{ и } /)$ перпендикуларна и коса линија.

Овим линијама обележава рођења, т. ј. кад се два знака под 1. и 2. овим линијама вежу, онда је знак да је прво (подразумева се лице) родило друго, н. пр. $\begin{array}{c} \circ \\ | \\ \circ \end{array}$ или $\begin{array}{c} \circ \\ / \\ \circ \end{array}$;

4. Знак полукругла линија (\smile) , којом означава брачну везу или намеру или питање: у ком степену стоје та два лица, која су том линијом везана, н. пр.

5. Знак прекрштена нула \otimes или прекрштени троугао $\triangle \times$, којим је обележио она лица, која су умрла,

н. пр. $\begin{array}{c} \circ \\ | \\ \otimes \end{array}$

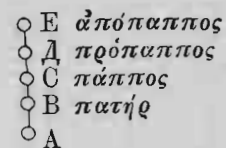
6. Знак $(| \text{ или } /)$. Овим је обележио духовно сродство т. ј. лица, која су везана овим знаком, јесу кум и кумче, н. пр. $\begin{array}{c} \circ^d \\ | \\ \circ_{жк} \end{array}$ или $\begin{array}{c} \circ^a \\ / \\ \circ^b \end{array}$ а то значи d крстио је $жк$, или a родио је b а $в$ крстио је $б$.

¹ Види Zhishm. стр. 220. — ² Ми нисмо ставили особени знак за женска лица с тога, што у сродству имају муш. и жен. лица једнак значај.

Примере је цртао овако:

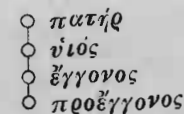
I. У правој линији:

1. Усходећа:¹

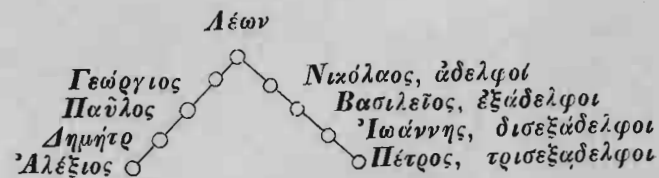
*

2. Нисходећа:²

*

II. У побочној линији:³

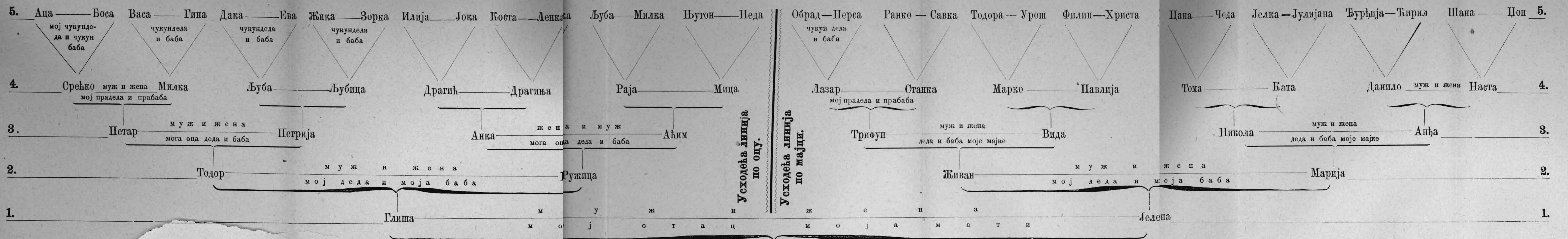

*

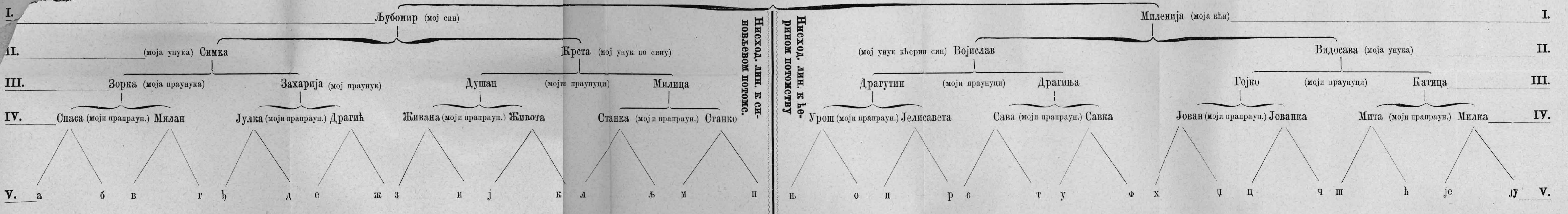
¹ Тамо стр. 220.

² Тамо стр. 221.

³ Тамо стр. 222.

ЈА +

О в о с у м о ј е б е л е п ч е л е п о с и н у

О в о с у м о ј е б е л е п ч е л е о д ђ е р к е

ОБЈАСНЕЊЕ. Имена у усходећој линији под 1. то су мој отац и мати, и стоје према мени у 1. степену крвног сродства.

Под 2. то су моји дедови и бабе и стоје према мени у 2. степену крвног сродства.

Под 3. то су моји прадедови и прабабе и стоје према мени у 3. степену крвног сродства.

Под 4. то су моји прапрадедови и прапрабабе и стоје према мени у 4. степену крвног сродства.

Под 5. то су моји чукундедови и чукунбабе, и стоје према мени у 5. степену крвног сродства — сви у усходећој линији. И тако, ја имам једнога оца и једну мајку; два деде и две бабе; четири прадеда и четири прабабе, осам прапрадеда и осам прапрабаба и шестнајест чукундеда и шестнајест чукунбаба. И што је главно у овоме знати то је: да један деда није важнији од другог, или прадеда од другог прадеде, или прапрадеда или чукундеда од другог прапрадеде или чукундеде; а тако исто и бабе и прапрабабе и т. д. т. ј. У каквој је важности и сродству чукундеда Аца у тој је и Васа и Дака и Жика и Илија и Коста и Обрад и Филип и Ђурило и т. д. а тако исто и чукунбаба Боса и Гина и Савка и Тодора и т. д. и т. д.

А имена у нисходећој линији означена:

са I. то су мој син и моја ћерка, и стоје према мени у првом степену крвног сродства;

са II. то су моји унуци и унукe и стоје према мени у 2. степену крвног сродства;

са III. то су моји прауници и прауникe и стоје према мени у 3. степену крвног сродства;

са IV. то су моји прапрауници и прапрауникe и стоје према мени у 4. степену крвног сродства; и

са V. то су моје беле пчеле, и стоје према мени у 5. степену крвног сродства.

Сва лица означена са: а, б, в, г, д, ђ, ж, з, и, ј, к, л, љ, м, н, њ, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, љ, је, ју, то су моје беле пчеле и стоје према мени у 5. степену крвног сродства у нисходећој линији, и сви су у једнаком растојању сродства и једној истој важности рођачкој према мени. Нема да је једно више, а друго мање рођеније. Сви су ми једнаки; а све ове беле пчеле стоје према мојим чукундедовима и чукунбабама у 10. степену крвног сродства у правој линији, и не би се ипак могли узети због разлике година.

Лица свезана са положеном линијом јесу муж и жена (види у усходећој линији под 1. 2. 3. 4. 5).